

Het ABC van programma- werking

Open Ruimte Platform — Open Ruimte Beweging

‘Beweging in de Open Ruimte’ — Evaluatie van de Programmawerking

WTC I Brussel, 25 oktober 2018

Joachim Declerck

Projectteam Architecture Workroom Brussels, Voorland, 1010au en KULEuven-PLEN

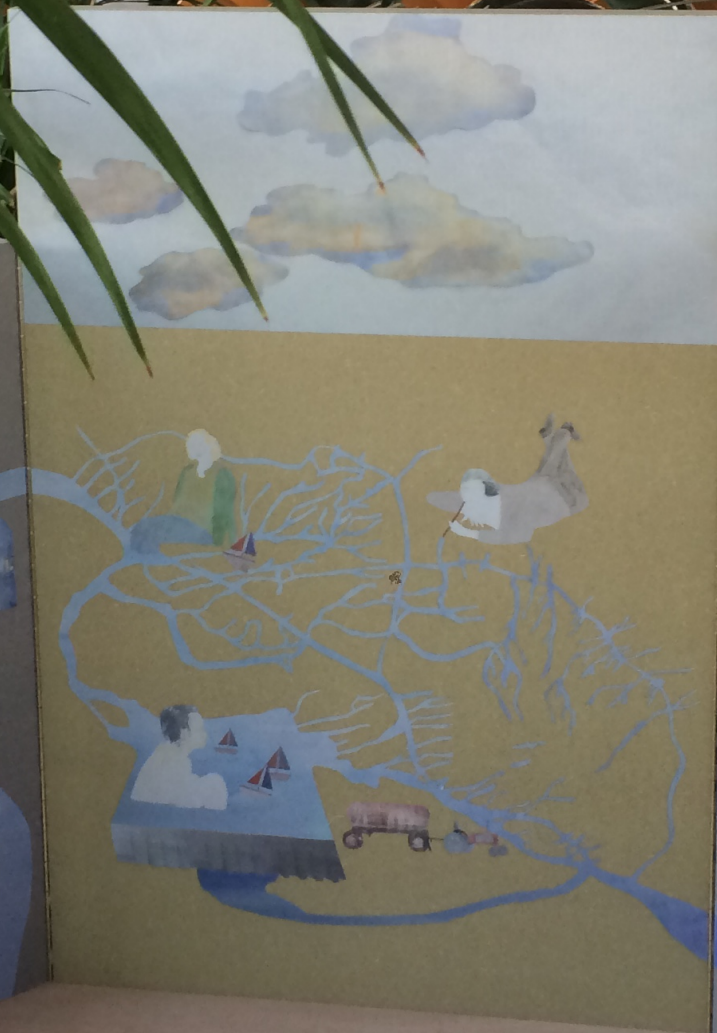
You Are Here
U Bent Hier
Vous Êtes Ici
انت هنا
Buradasınız

You Are Here
U Bent Hier
Vous Êtes Ici
أنت هنا
Buradasınız

You Are Here
U Bent Hier
Vous Êtes Ici
أنت هنا
Buradasınız

OPEN RUIMTE
INFRASTRUCTUUR

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

Het
open
ruimte
offen-
sief

Het
open
ruimte
platform

leertraject

testtraject

beleidstraject

Ope-
ratie
open
ruimte

Open Ruimte Beweging

Water + Land + Schap

...

...

...

A

**WAAROM
EEN
PROGRAMMA?**

B

**WATER
LAND
SCHAP**

C

**ZES
NIEUWE
VERKENNINGEN**

A

**WAAROM
EEN
PROGRAMMA?**

B

**WATER
LAND
SCHAP**

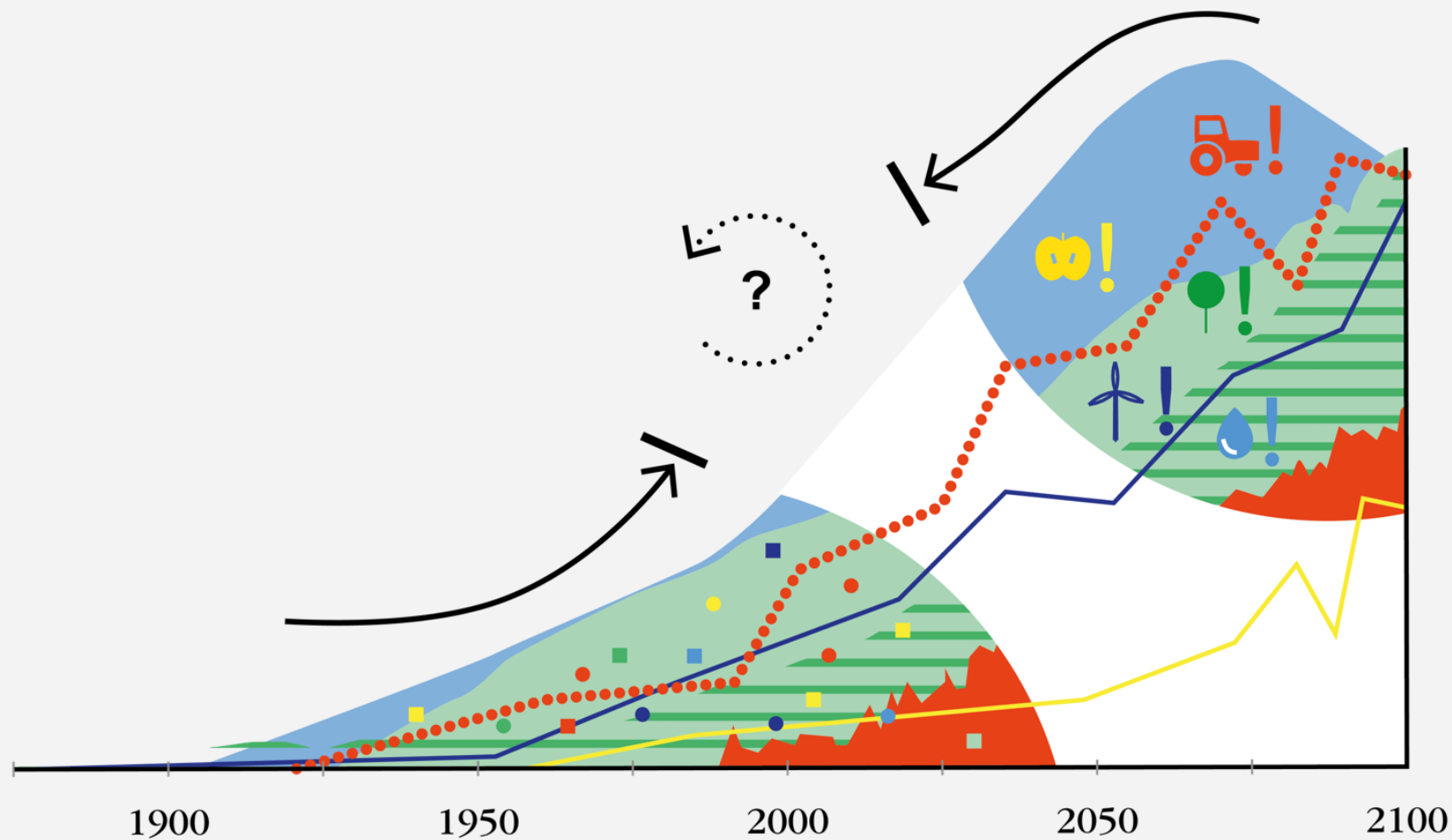
C

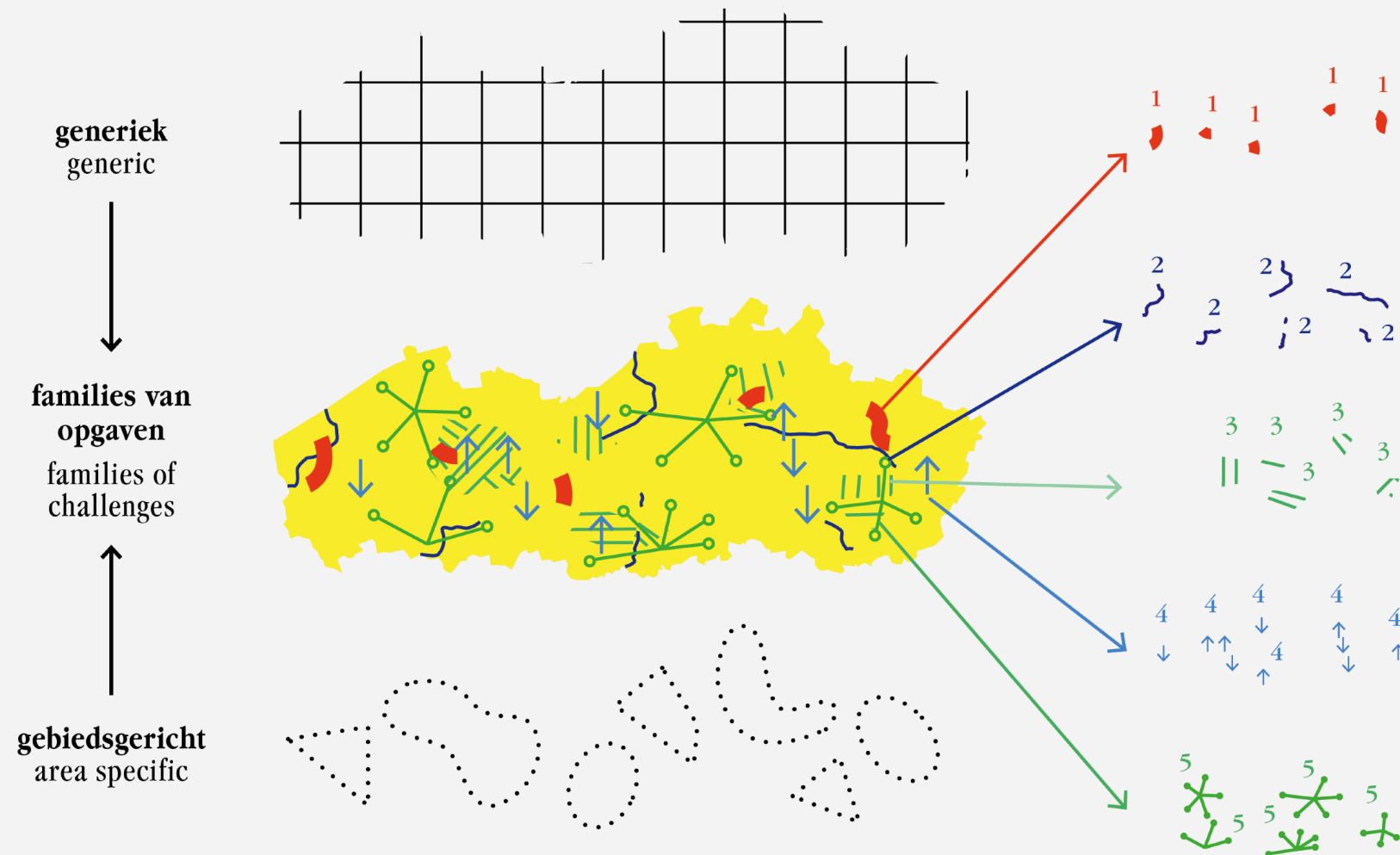
**ZES
NIEUWE
VERKENNINGEN**

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

De Open Ruimte Beweging wil het gat tussen visie en praktijk dichten: transformatie faciliteren, vermenigvuldigen en versnellen om zo de beoogde doelen te halen !

Vandaag zien we een 'Missing Link' tussen visie en praktijk...

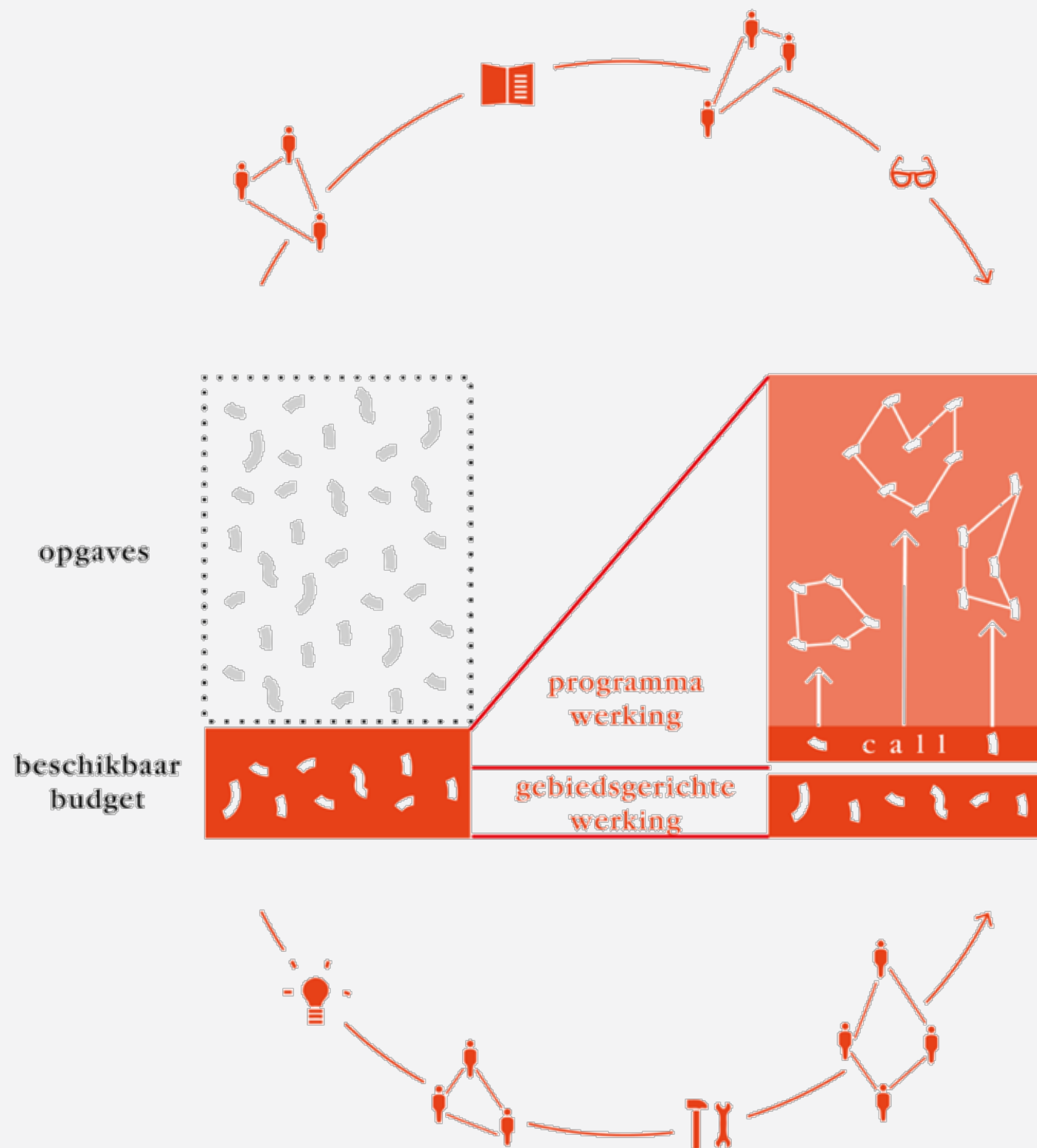

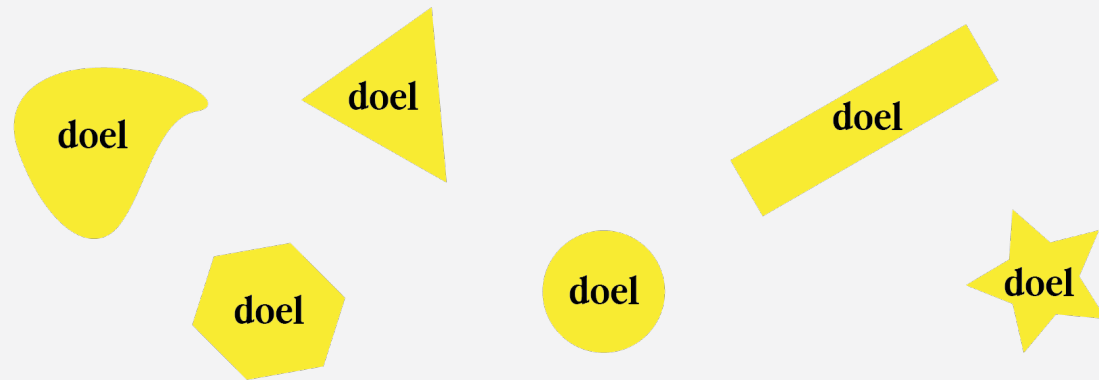
A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

...tussen het plan en de pragmatiek zouden we uitdagingen kunnen samennemen, zowel inhoudelijk als methodologisch: een familie van opgaven!

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

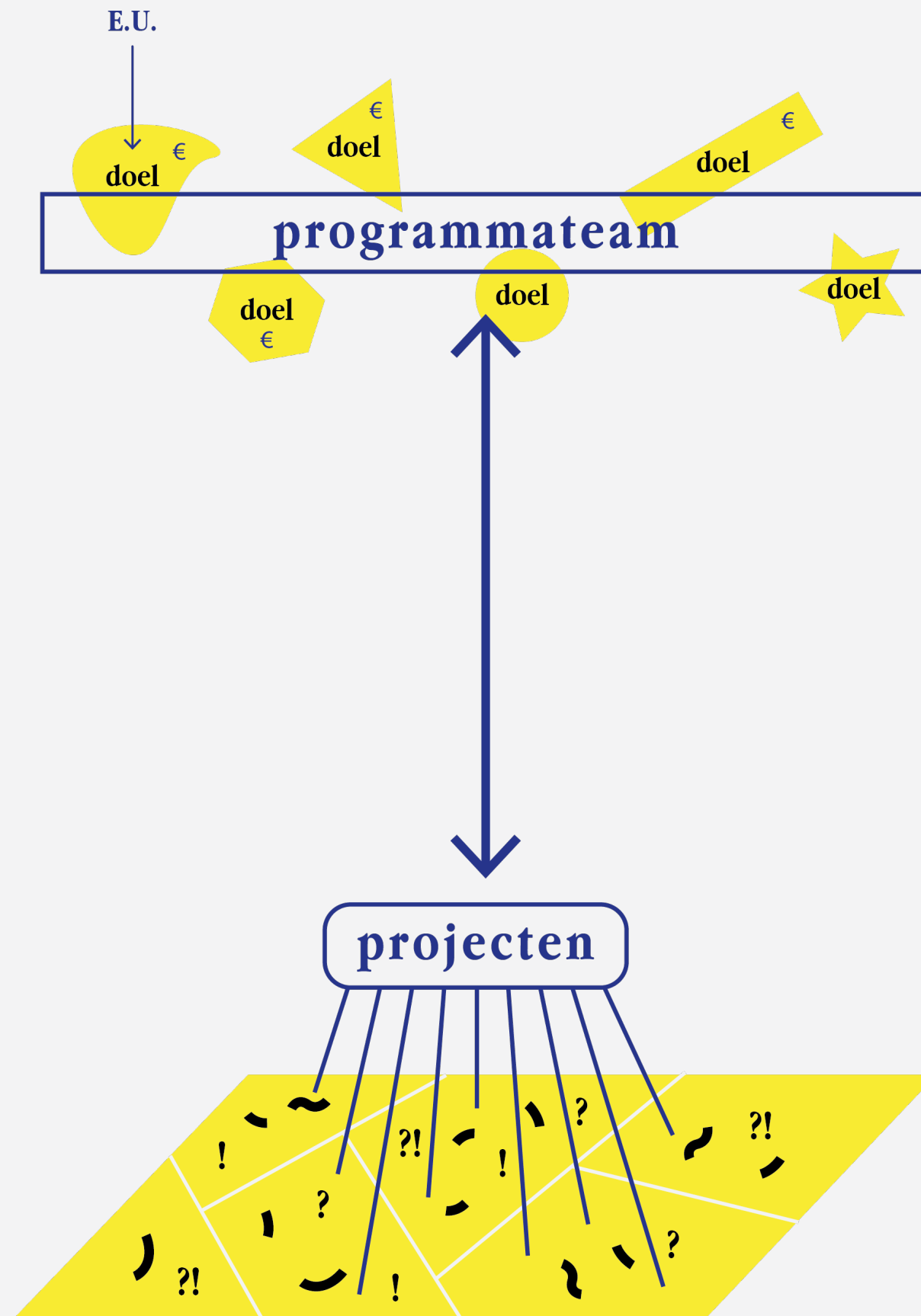
We blijven complexe projecten op gebiedsgerichte manier aanpakken, maar voorzien tegelijk ook een methode om, via bijvoorbeeld een oproep, impulsen te geven aan lokale coalities, met steun van de regionale overheid.

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

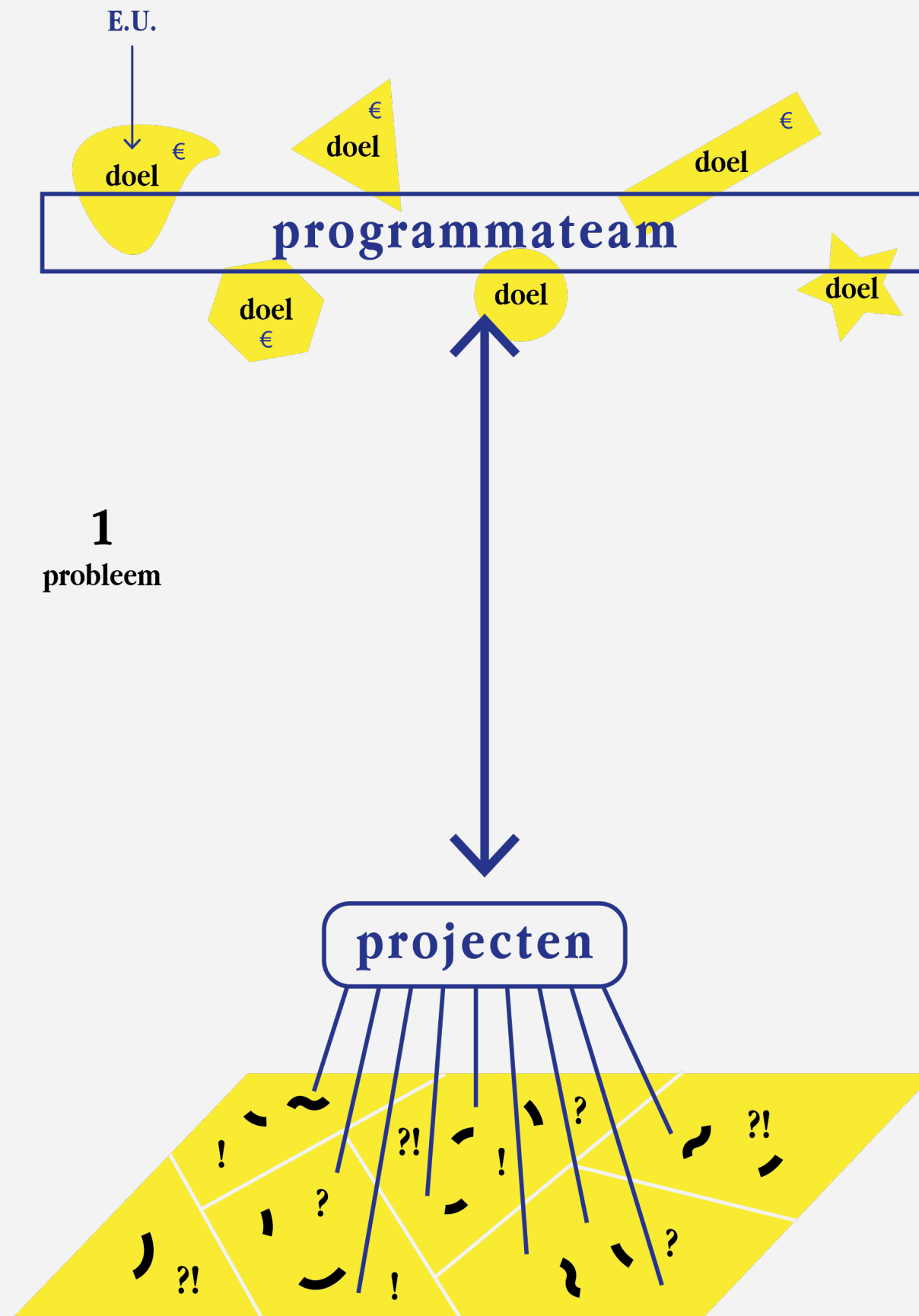
De theorie: voor een bepaalde terugkerende opgave zijn verschillende doelen gesteld, in uiteenlopende sectoren. Aan de andere kant van het spectrum zijn er diverse projecten in de maak, die niet altijd de gewenste opschaling kunnen maken...

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

...we kunnen beide perspectieven gaan bundelen. Aan de overheidszijde kunnen verschillende partijen zich achter een programma scharen, geïntegreerd aan de slag gaan en doelstellingen, capaciteit en budgetten samen leggen: een programmamateam!

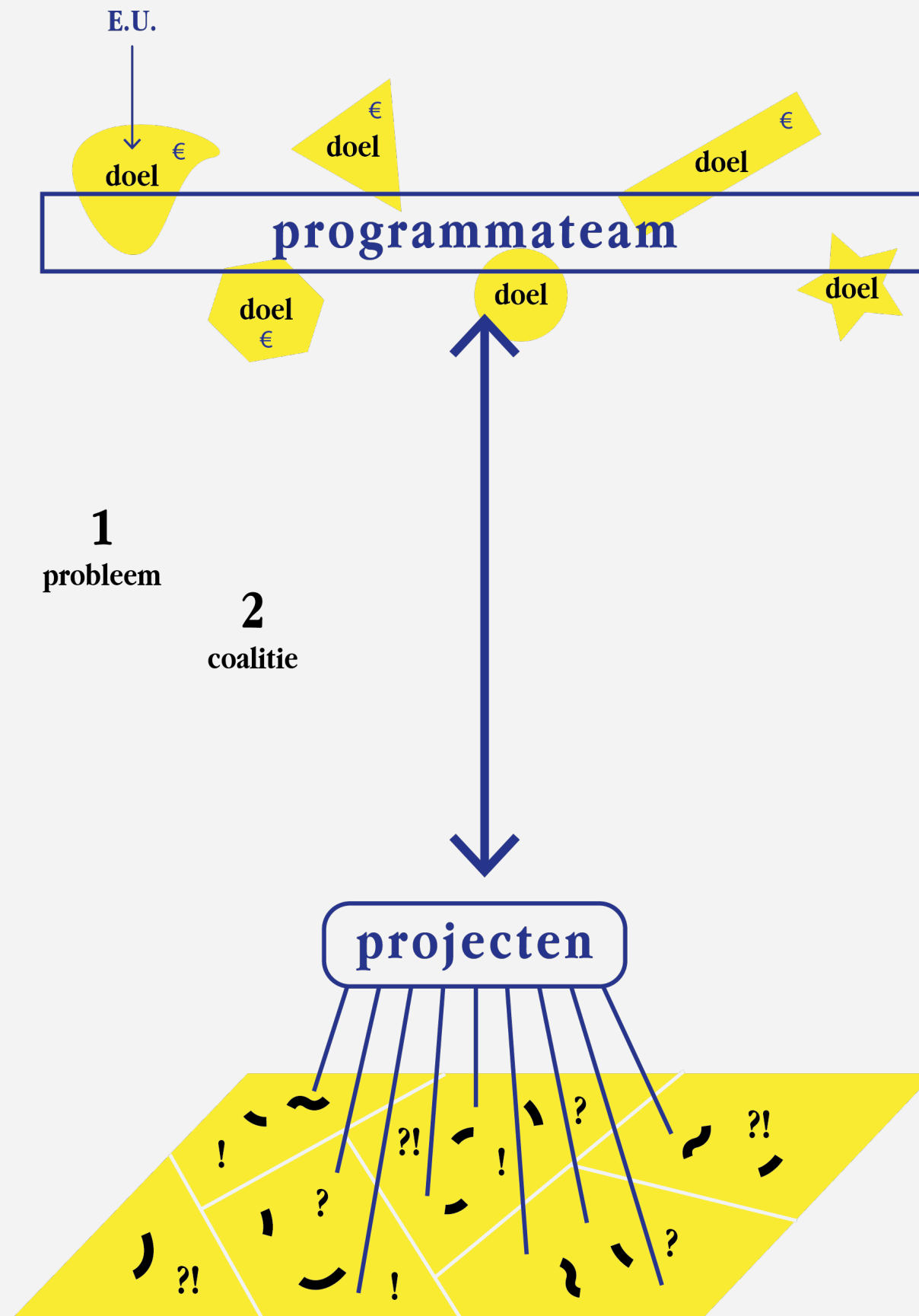
Aan de projectzijde doen lokale coalities hetzelfde. Geïntegreerd bouwen ze aan een voorstel die ze samen aan het programmamateam kunnen voorstellen.

1
probleem

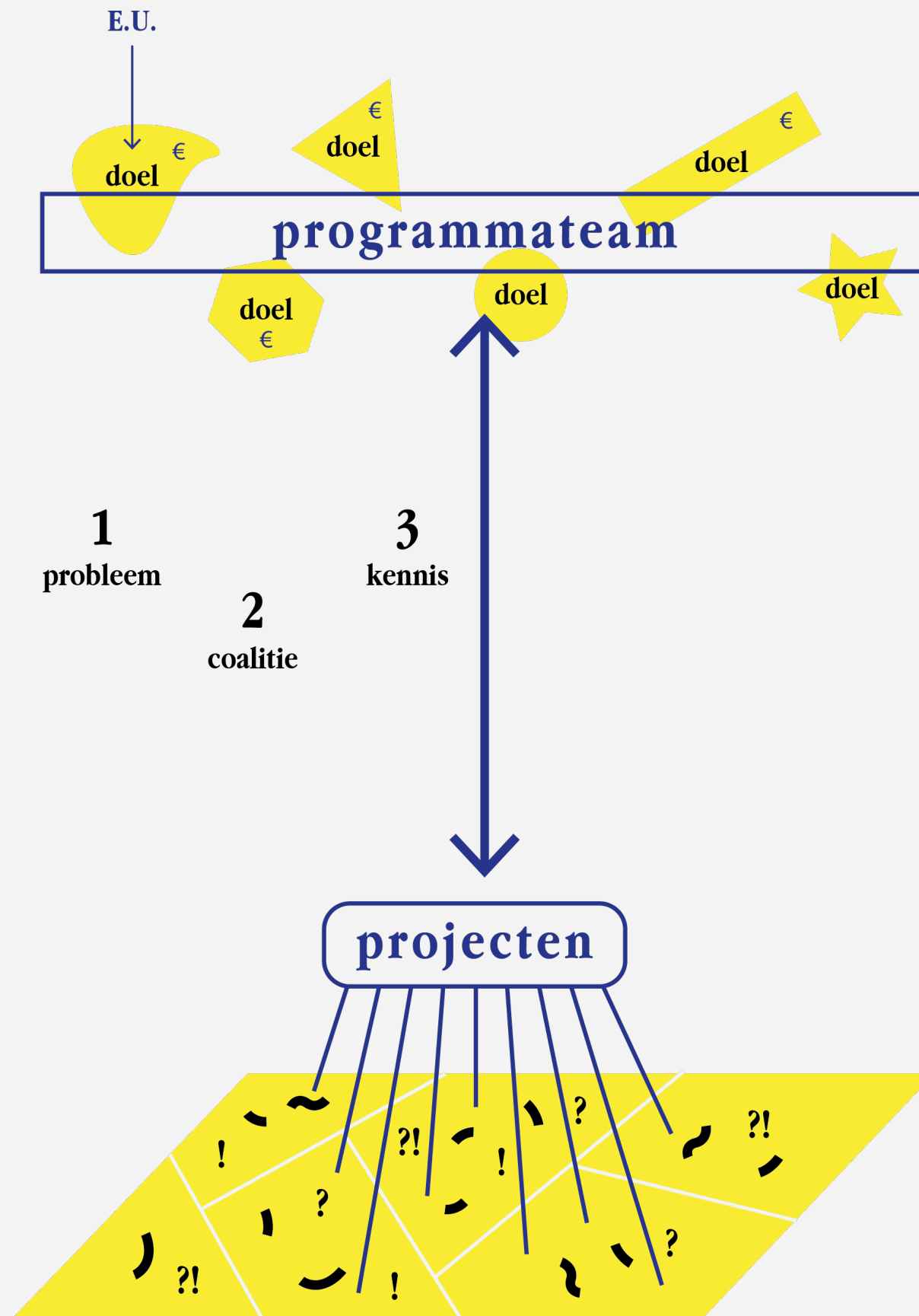
A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

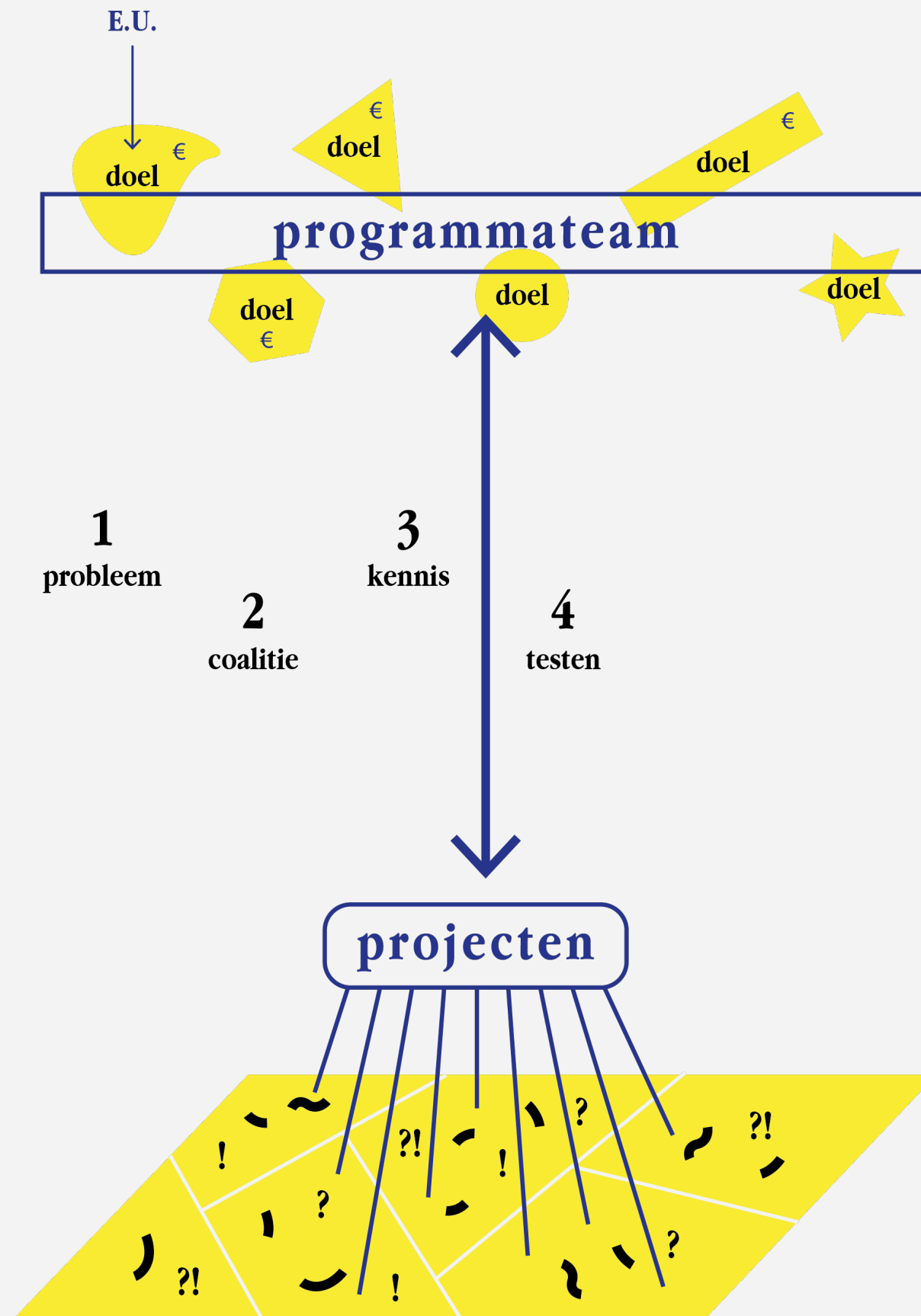
A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

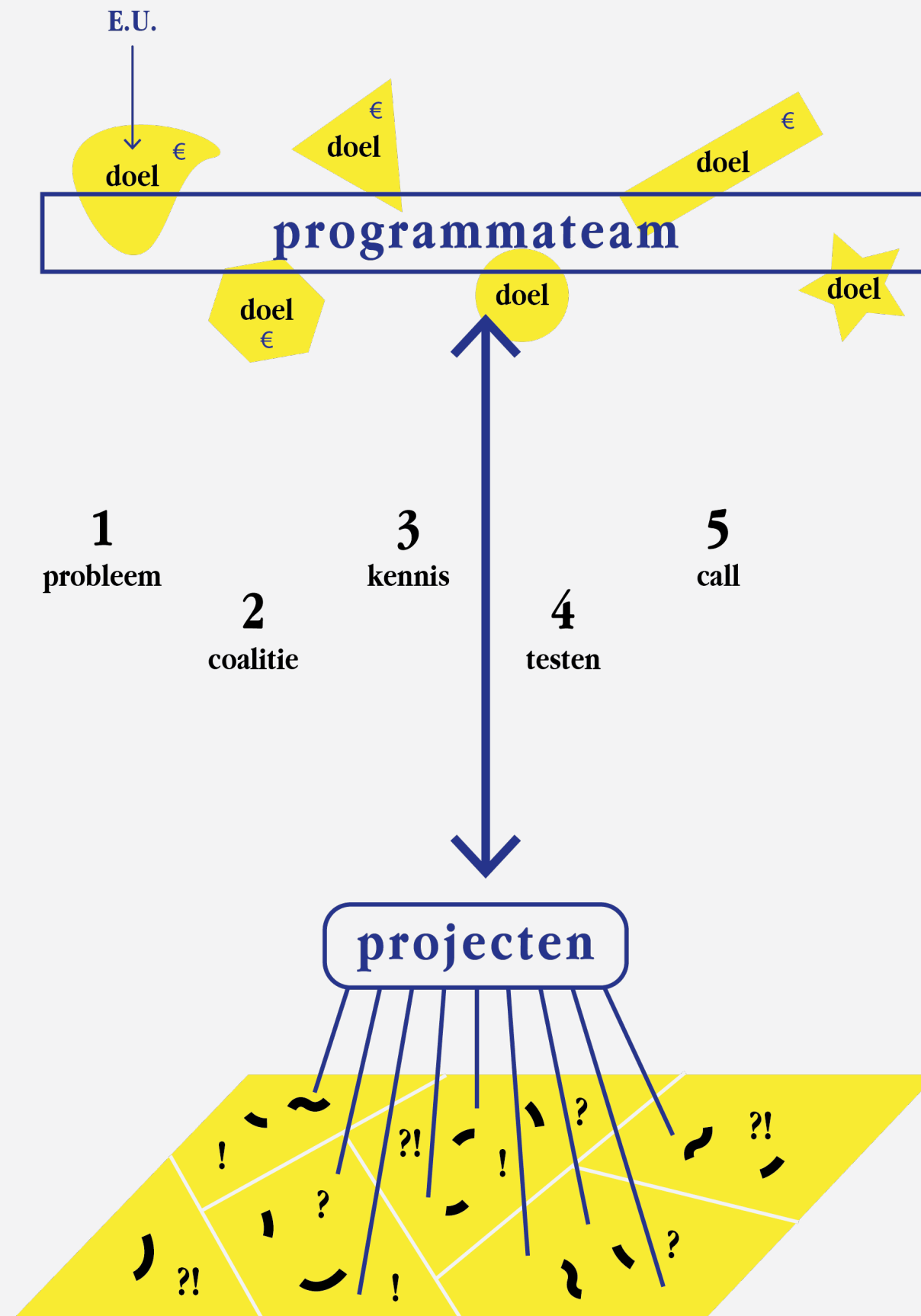
A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

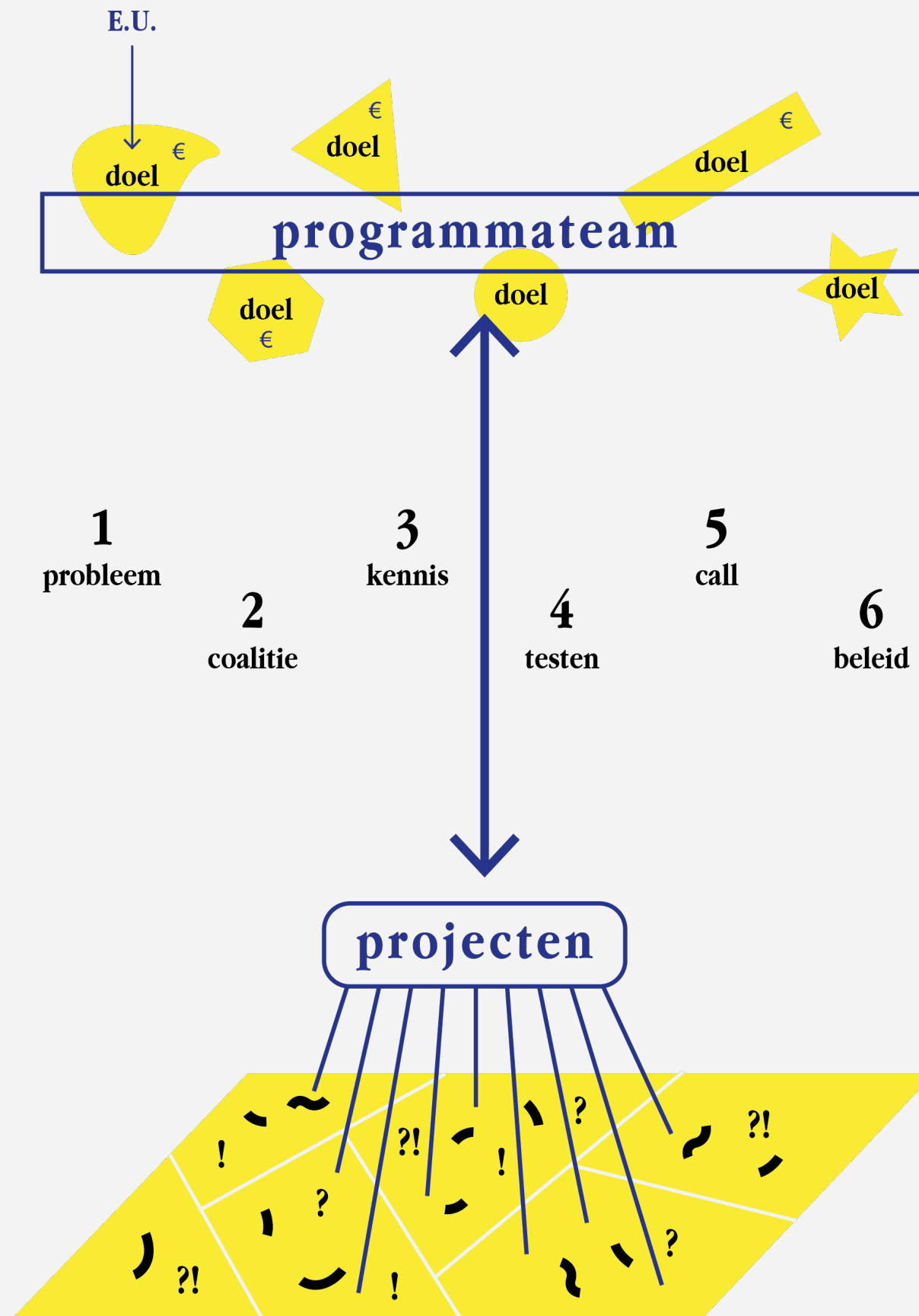
A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

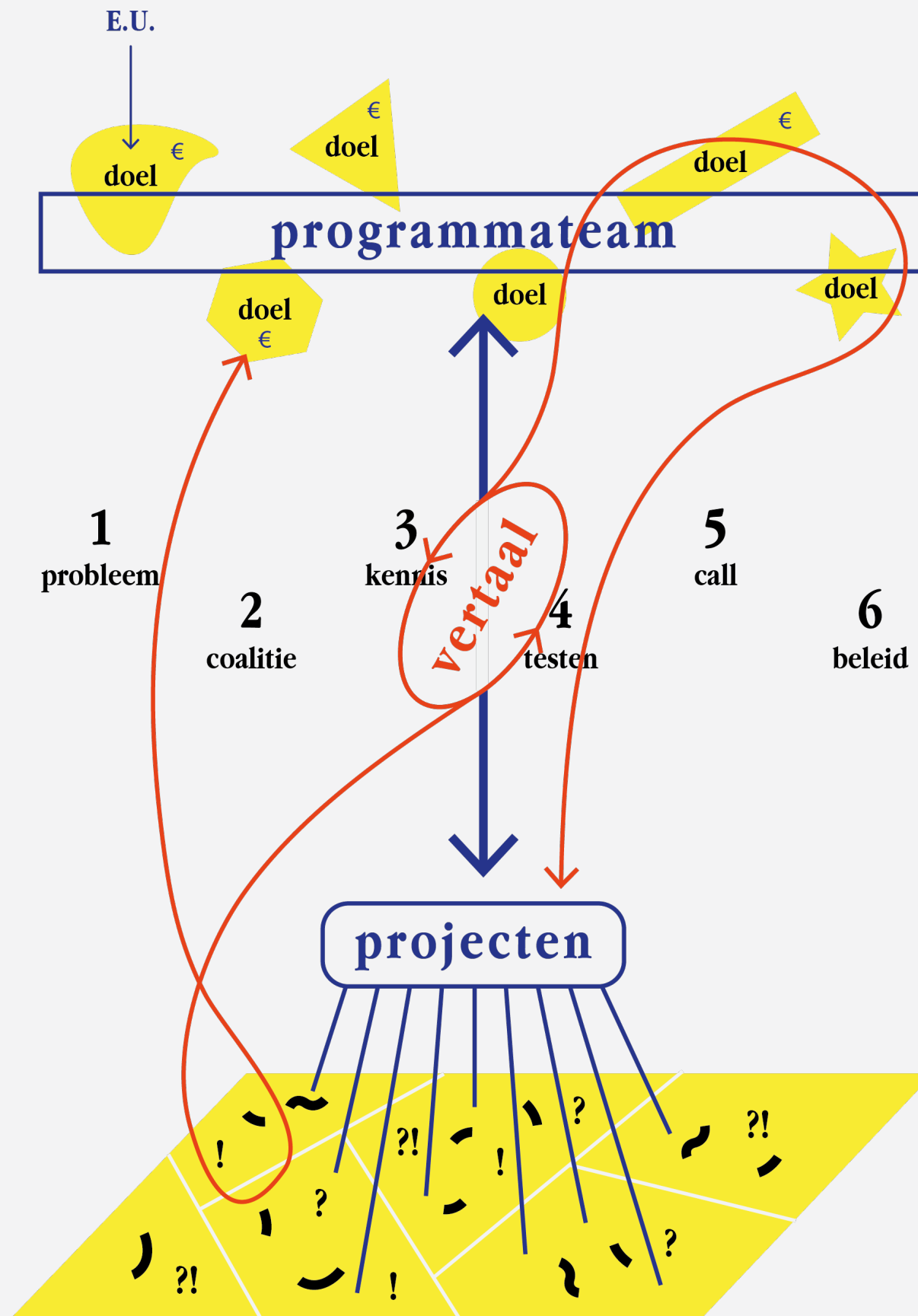
Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

A. WAAROM EEN PROGRAMMA?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

Hoe maken we de link tussen beide niveaus? Wat zijn dan de bouwstenen van een succesvol programma?

A

WAAROM
EEN
PROGRAMMA?

B

WATER
LAND
SCHAP

C

ZES
NIEUWE
VERKENNINGEN

Waterkwaliteit in West-Vlaanderen levensbedreigend door droogte

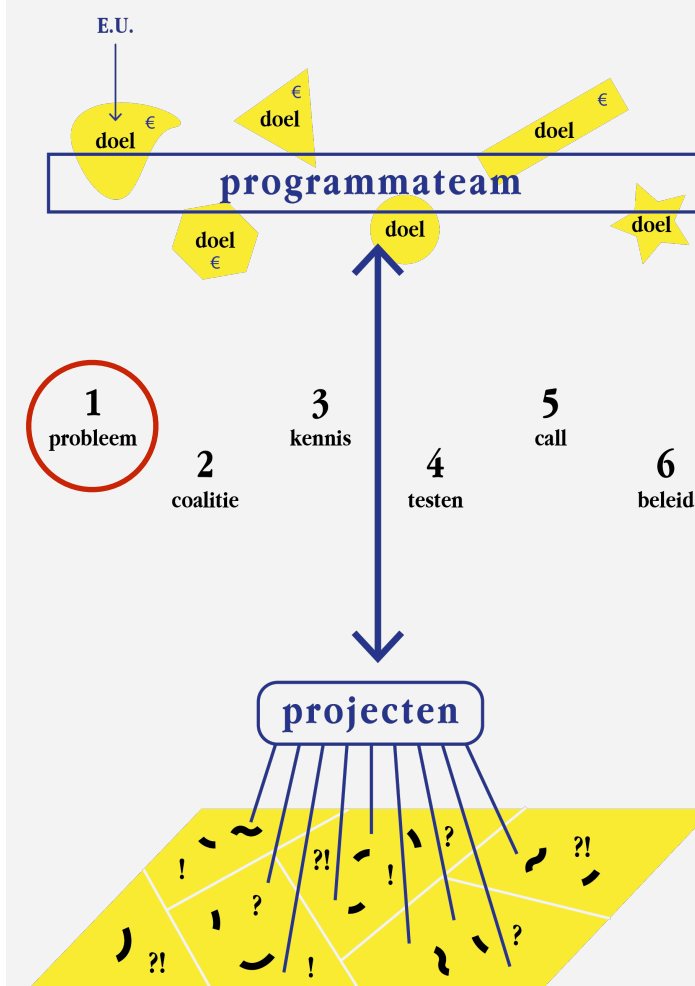

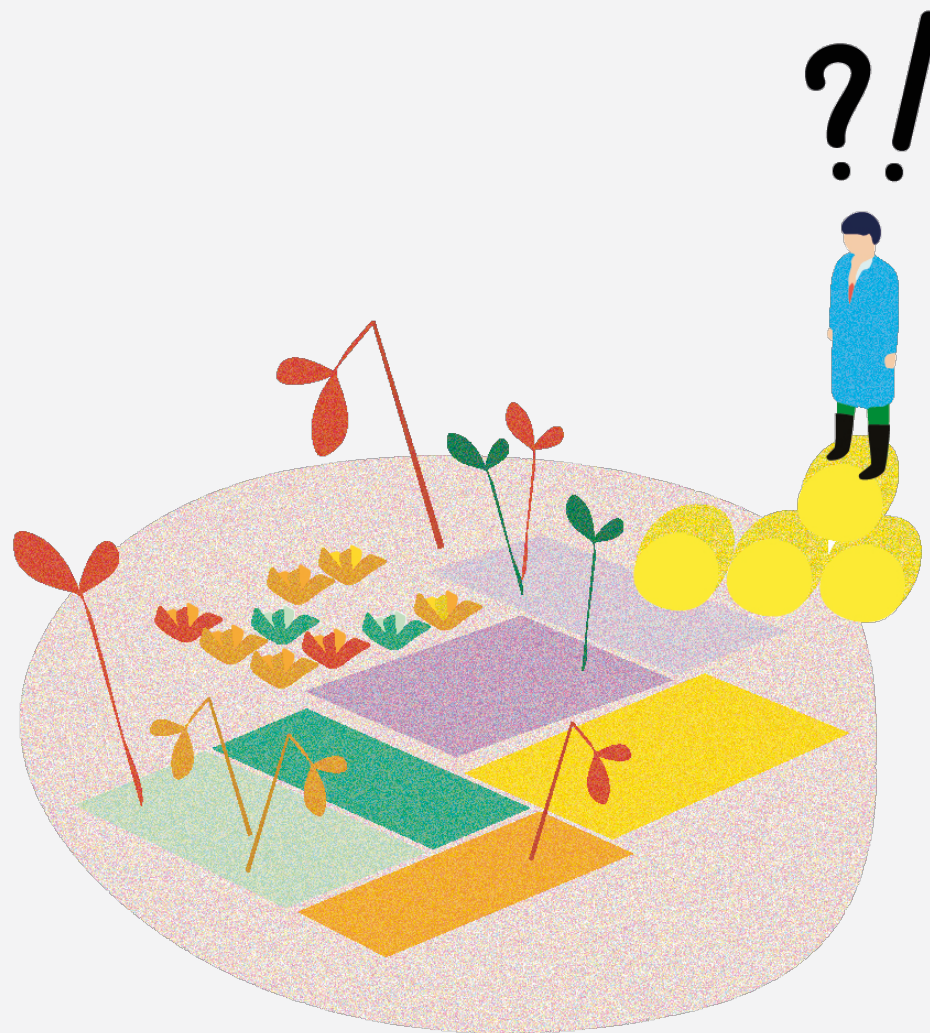
De algemene kwaliteit van de Vlaamse kanalen, beken en rivieren verbetert nog amper.
©Siebe Swart/Hollandse Hoogte

B. WATER + LAND + SCHAP

De afgelopen jaren zien we steeds meer overstromingen, de laatste twee zomers waren droger dan ooit en we krijgen berispingen van Europa dat we onze waterkwaliteit niet op orde krijgen...

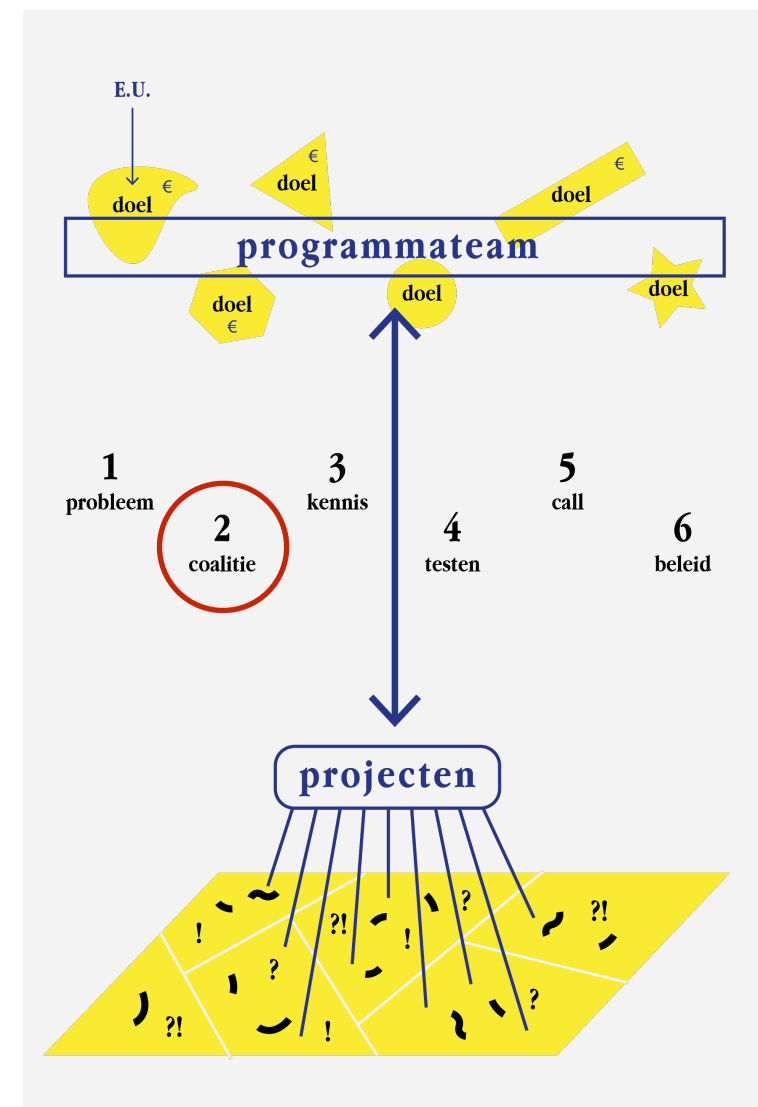
We moeten sneller aan de slag!

B. WATER + LAND + SCHAP

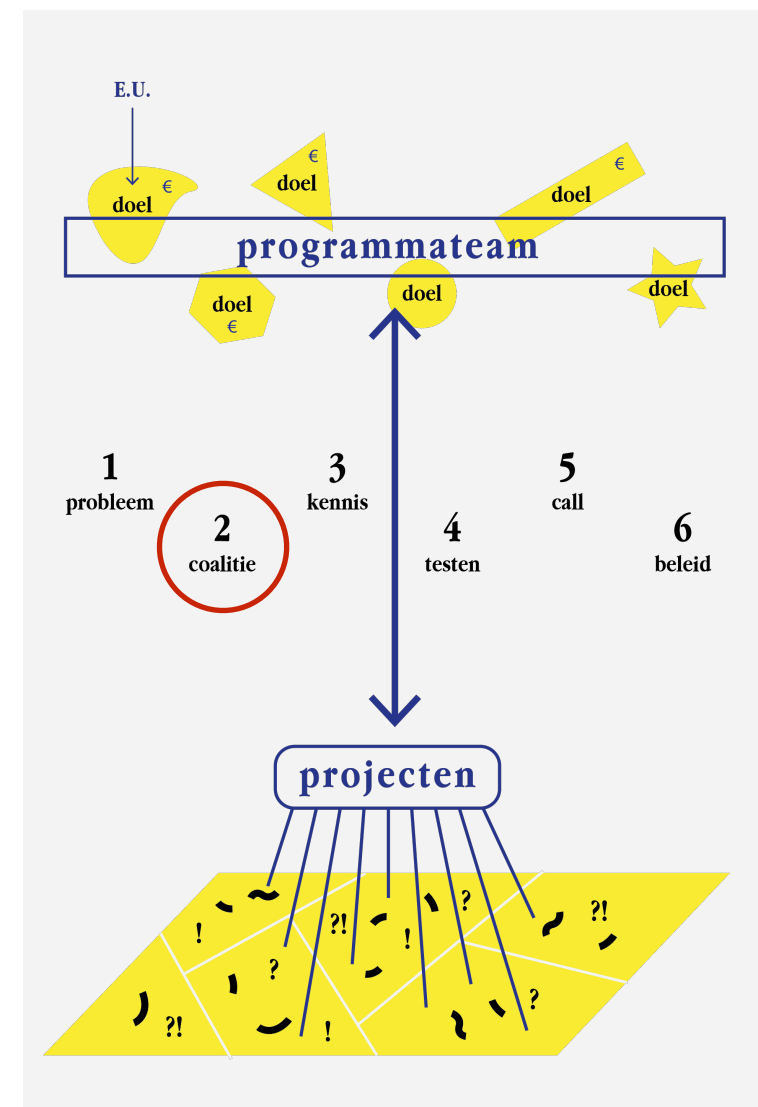
De landbouwers zien er de ernst van in en nemen al langer initiatief om water op te houden of trager te infiltreren. Maar op bedrijfsniveau alleen, veranderen we het systeem niet.

B. WATER + LAND + SCHAP

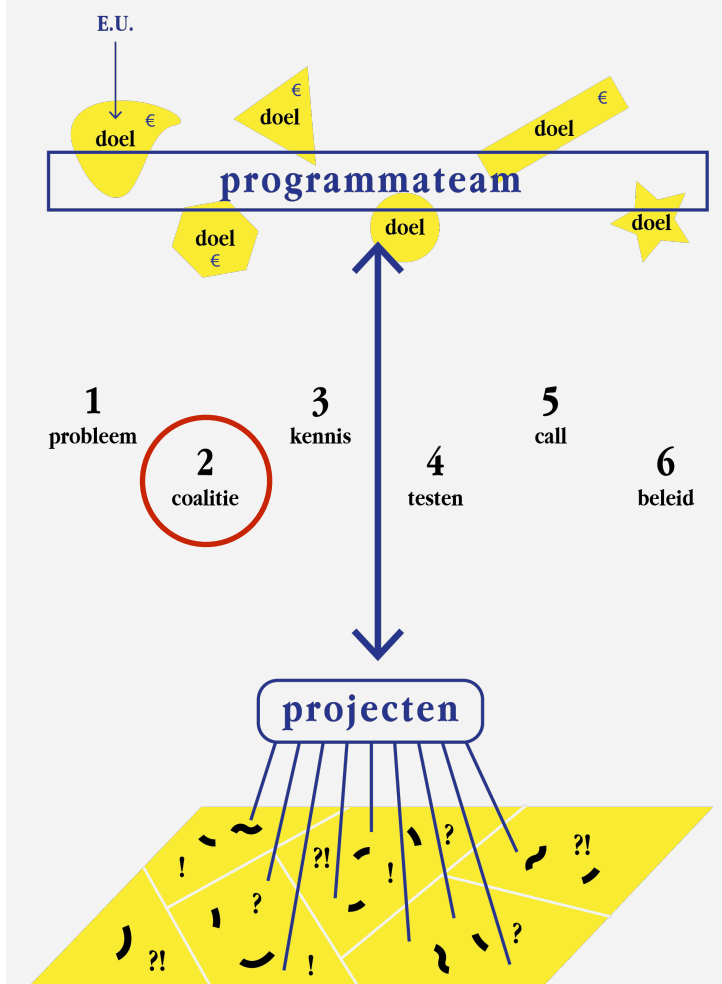
Ook lokaal beleid is zich zeer bewust van het probleem, maar een rivierbekken overstijgt de eigen grenzen soms, en het is moeilijk oorzaak en gevolg systematisch aan te pakken.

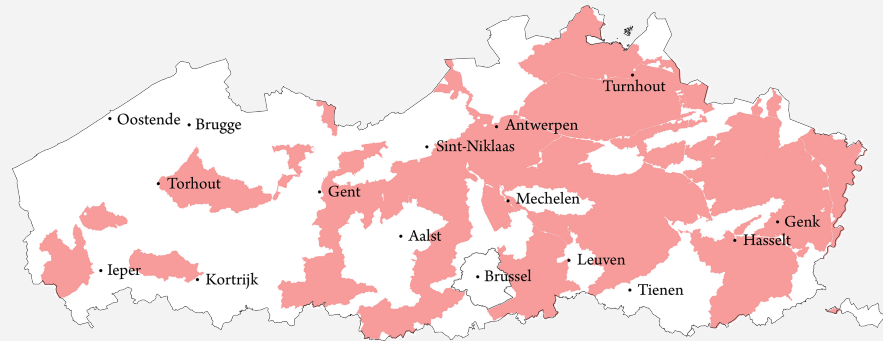
B. WATER + LAND + SCHAP

Verschillende Vlaamse overheidsdepartementen en actoren verenigen zich in het programmateam Water + Land + Schap. Op heel wat plaatsen wordt al gewerkt, die inspanningen wil het programma-team samenbrengen en ondersteunen.

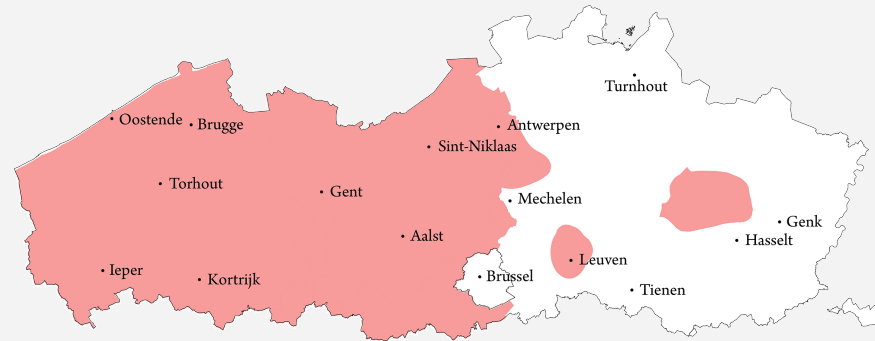

B. WATER + LAND + SCHAP

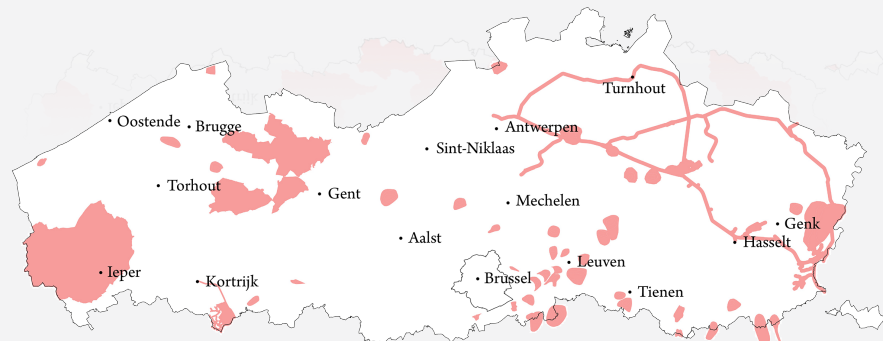
Die partijen leggen hun eigen doelstellingen samen om gedeelde prioriteiten te bepalen...

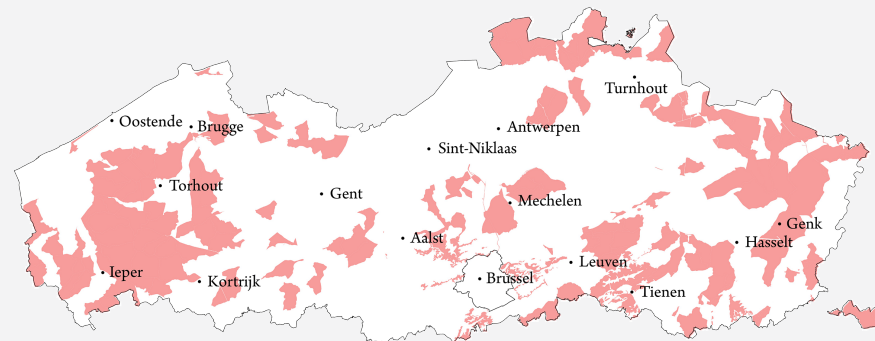
Speerpunt-aandachtsgebied

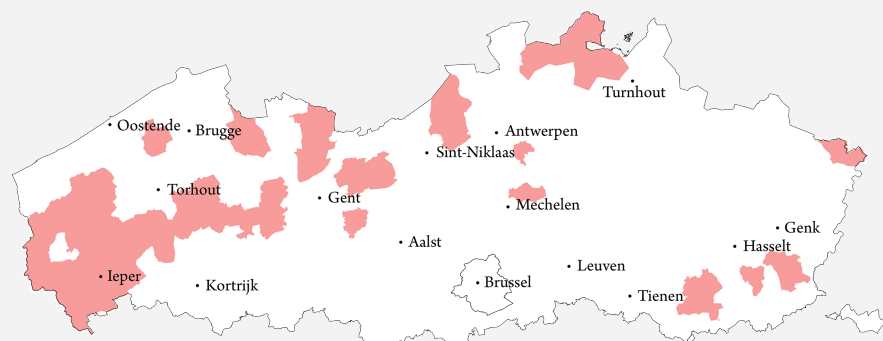
Actie- en waakgebied grondwater

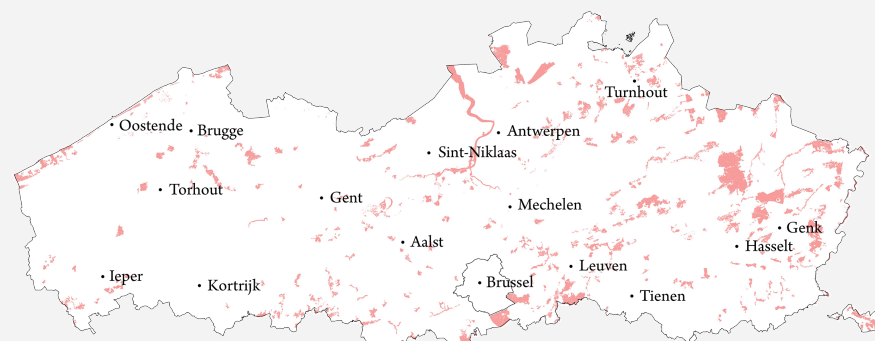
Bronbeschermingsgebieden

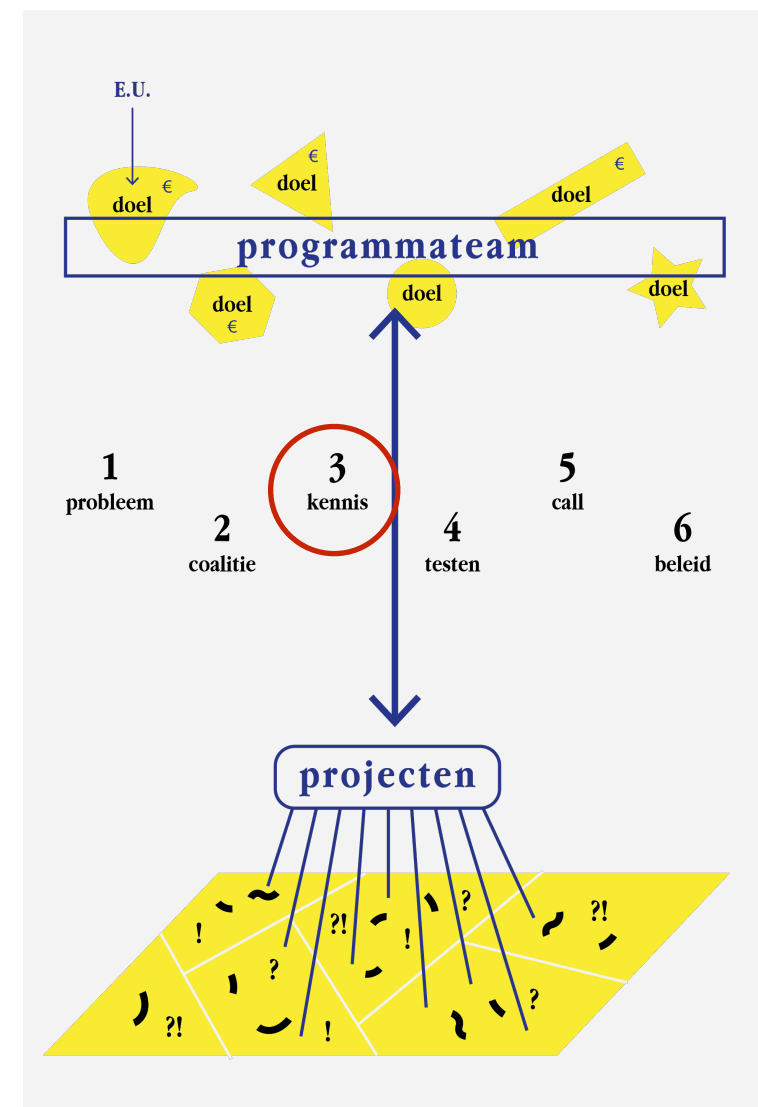
Focusgebieden

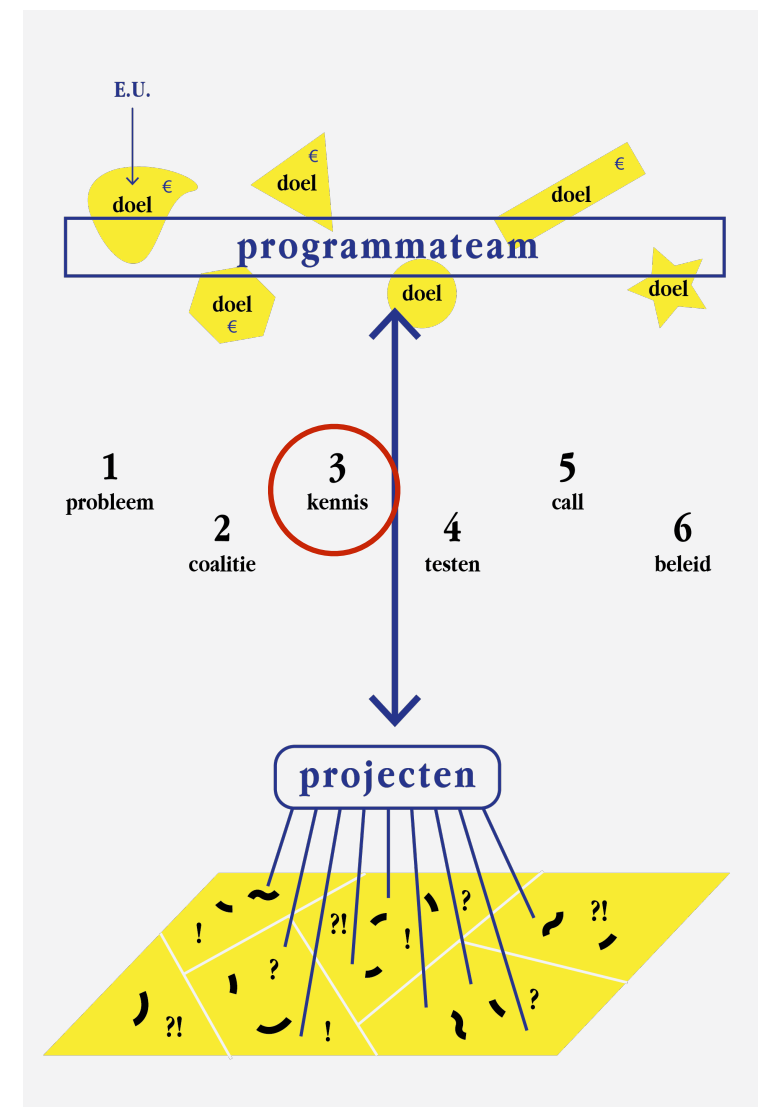
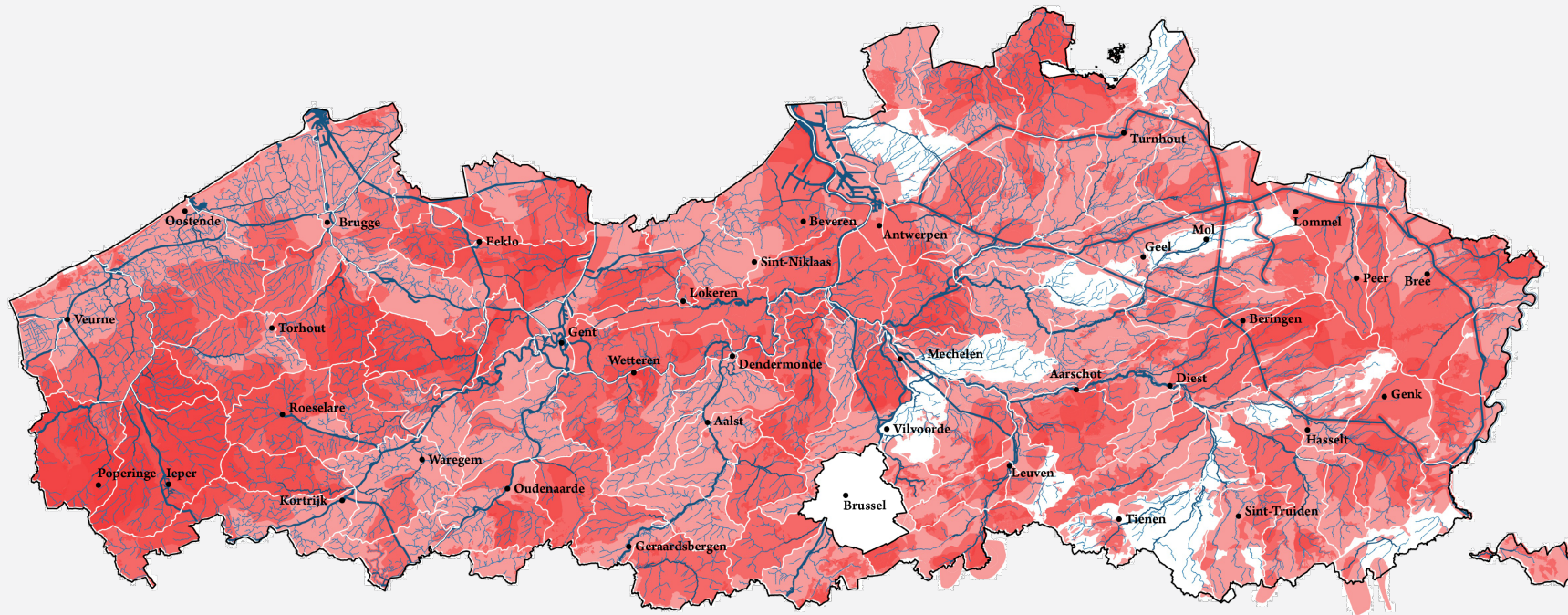
Hoogwaterverbruik

Ecologische instandhoudingsdoelstellingen (IHD)

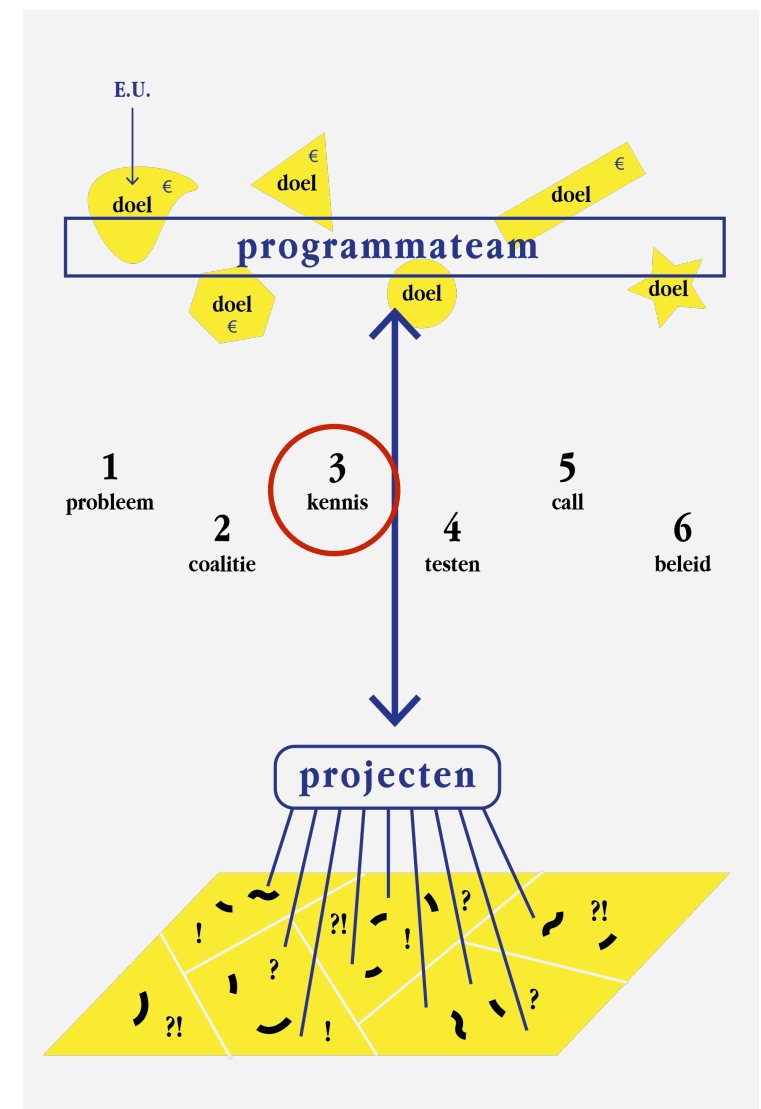
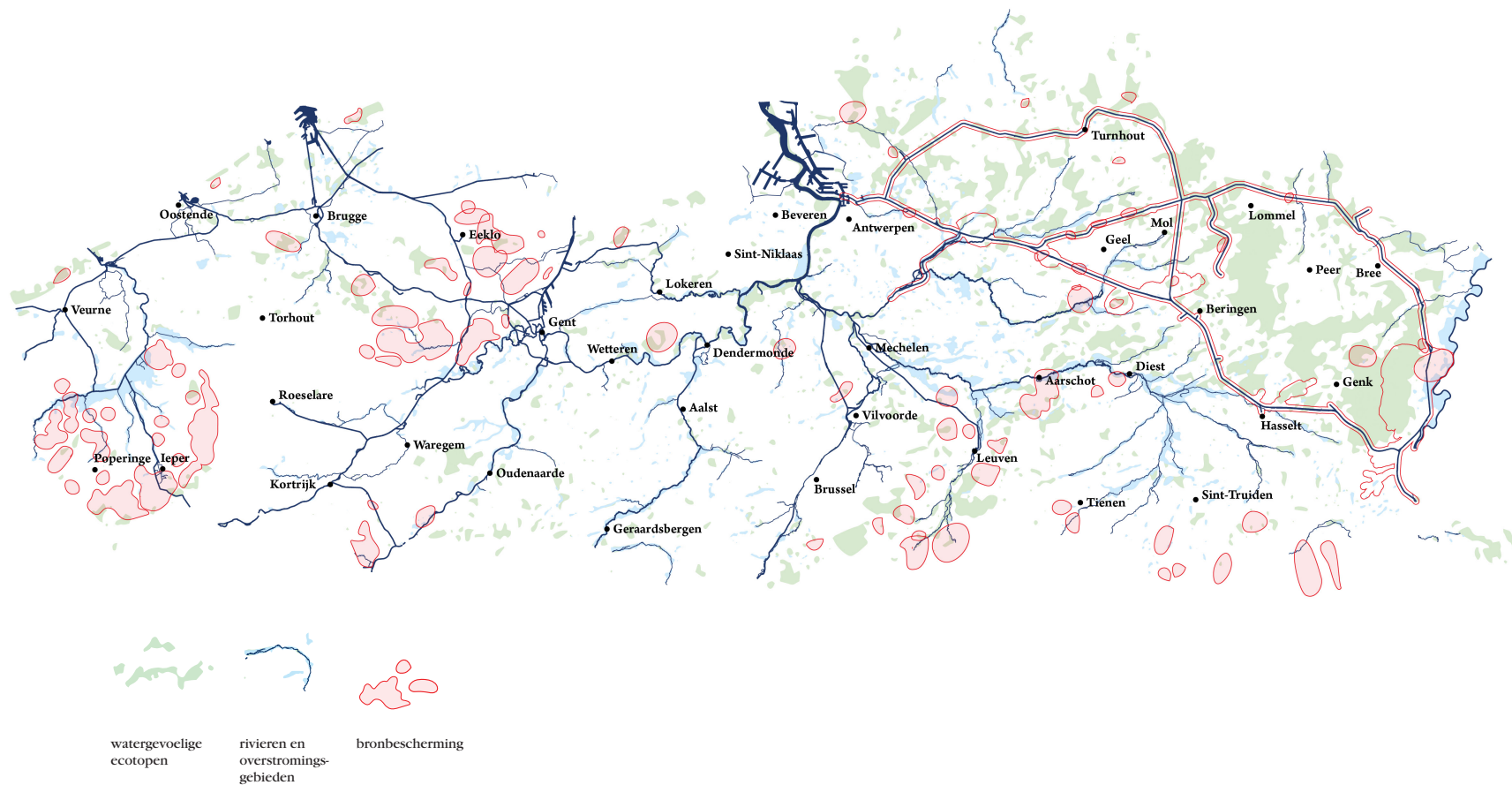
...maar eigenlijk is gans
Vlaanderen een hotspot.

B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

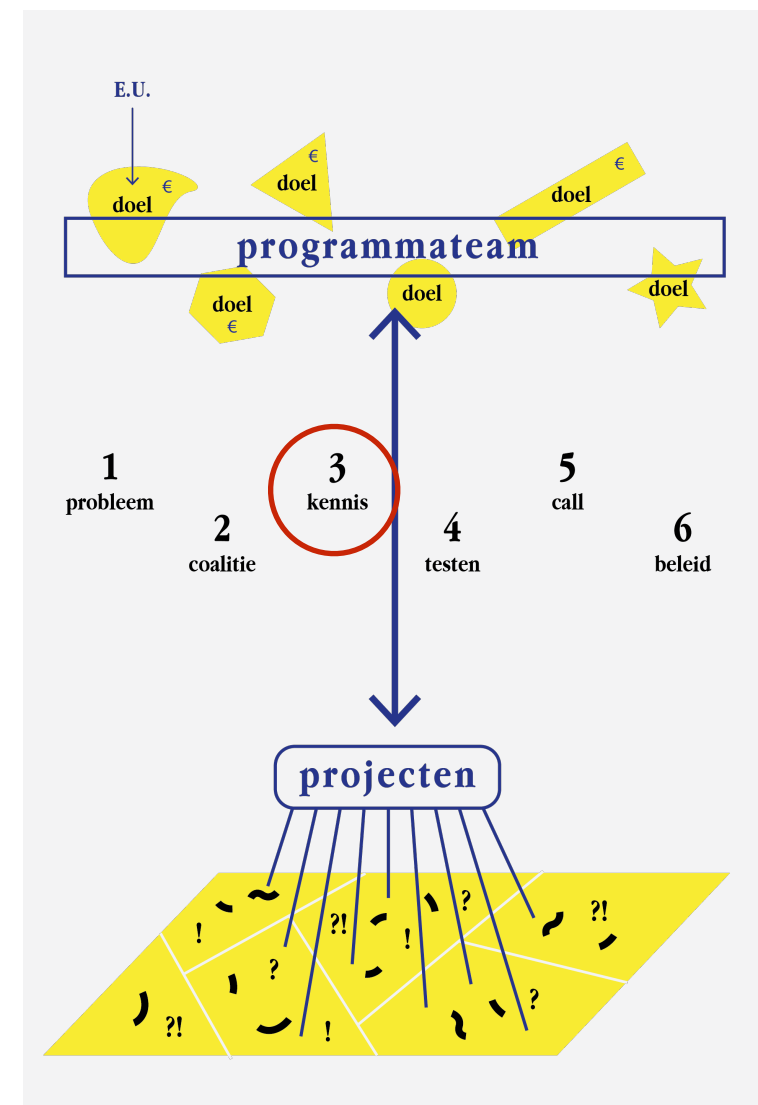

B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

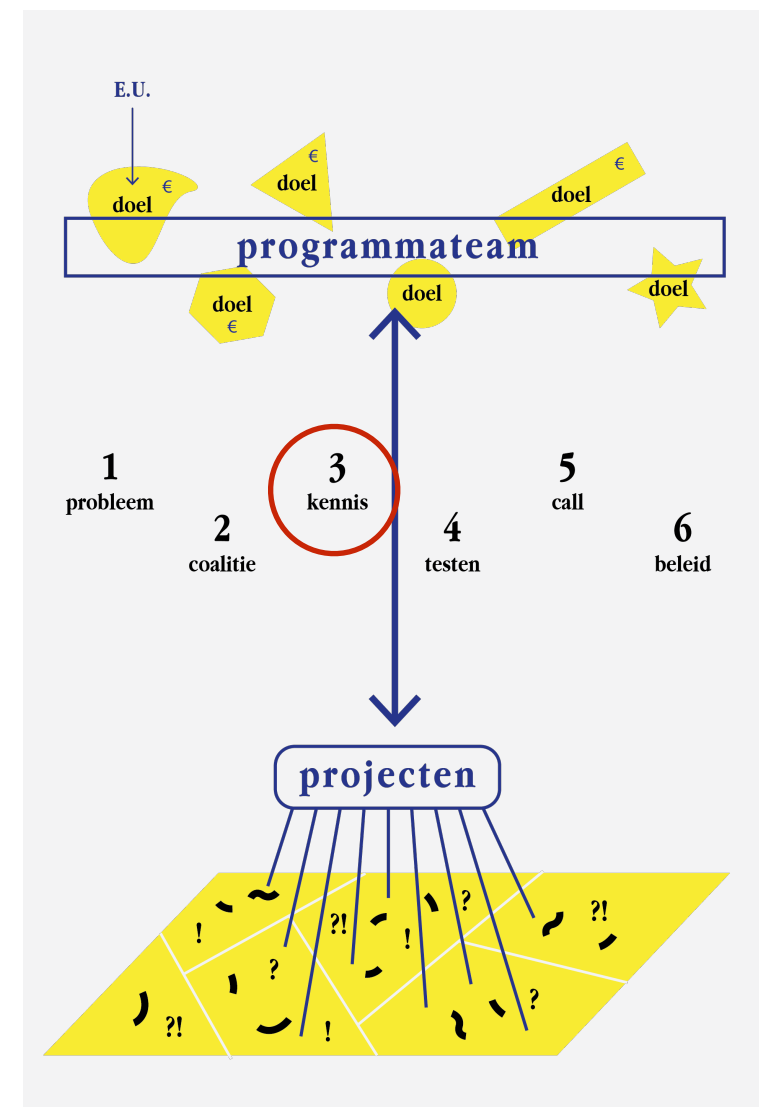
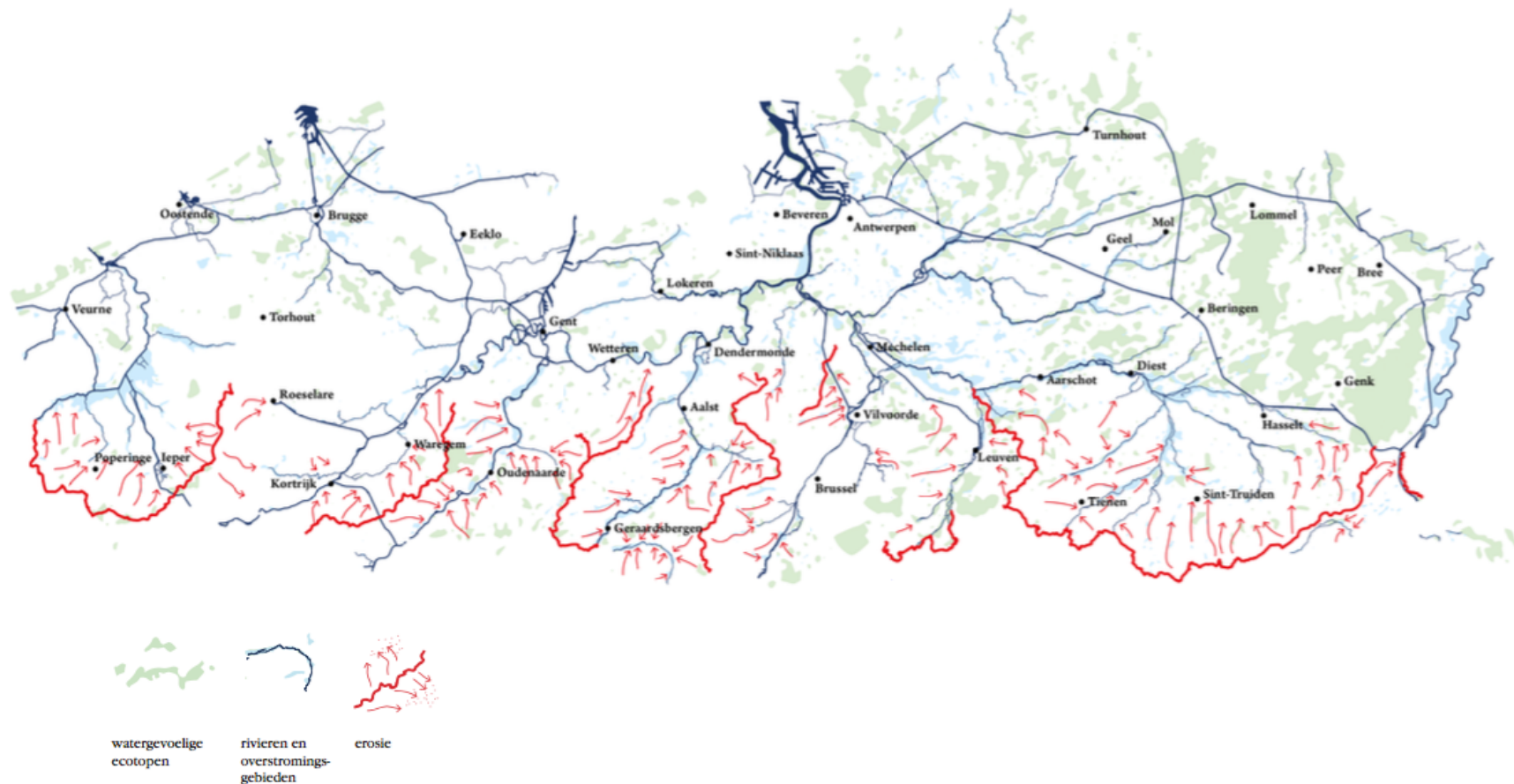
Bronbescherming,...

B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...
Erosie,...

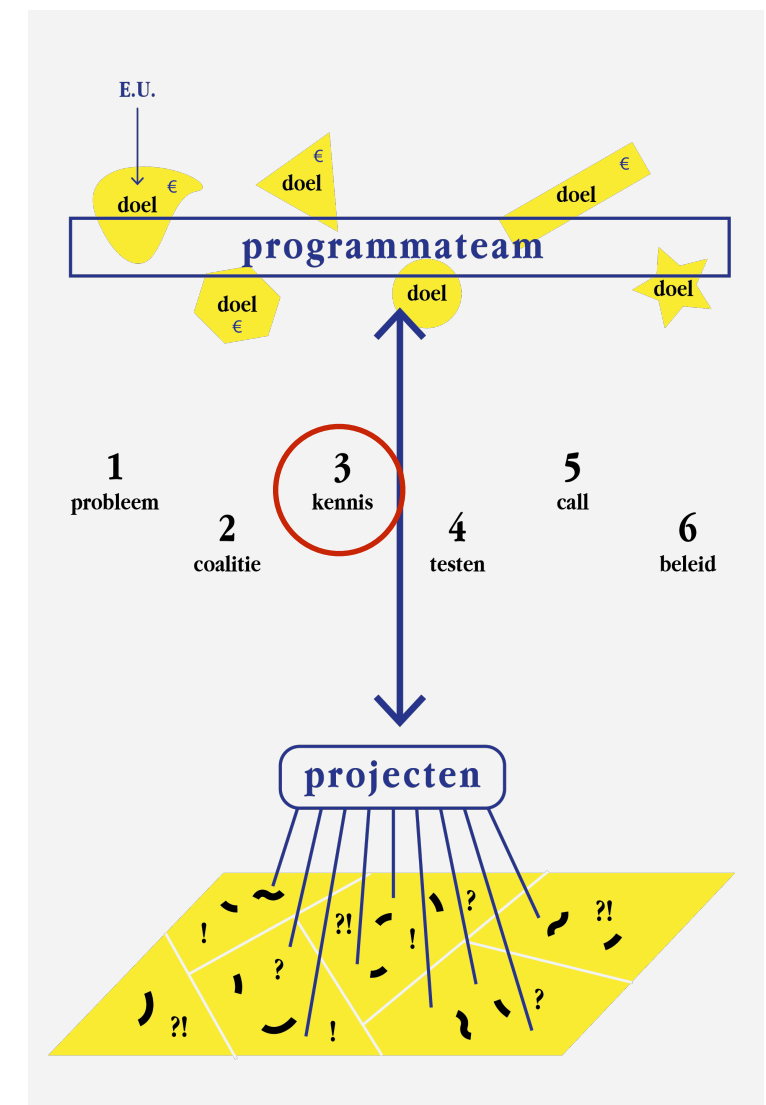

B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...
Erosie,...

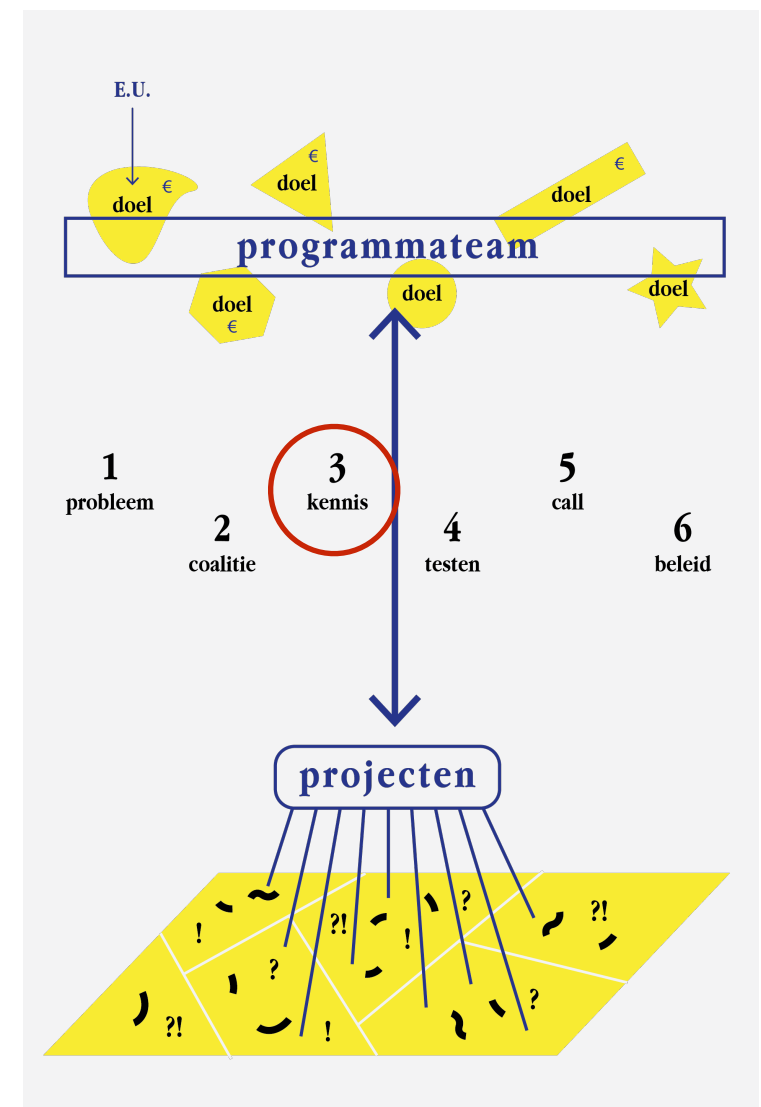
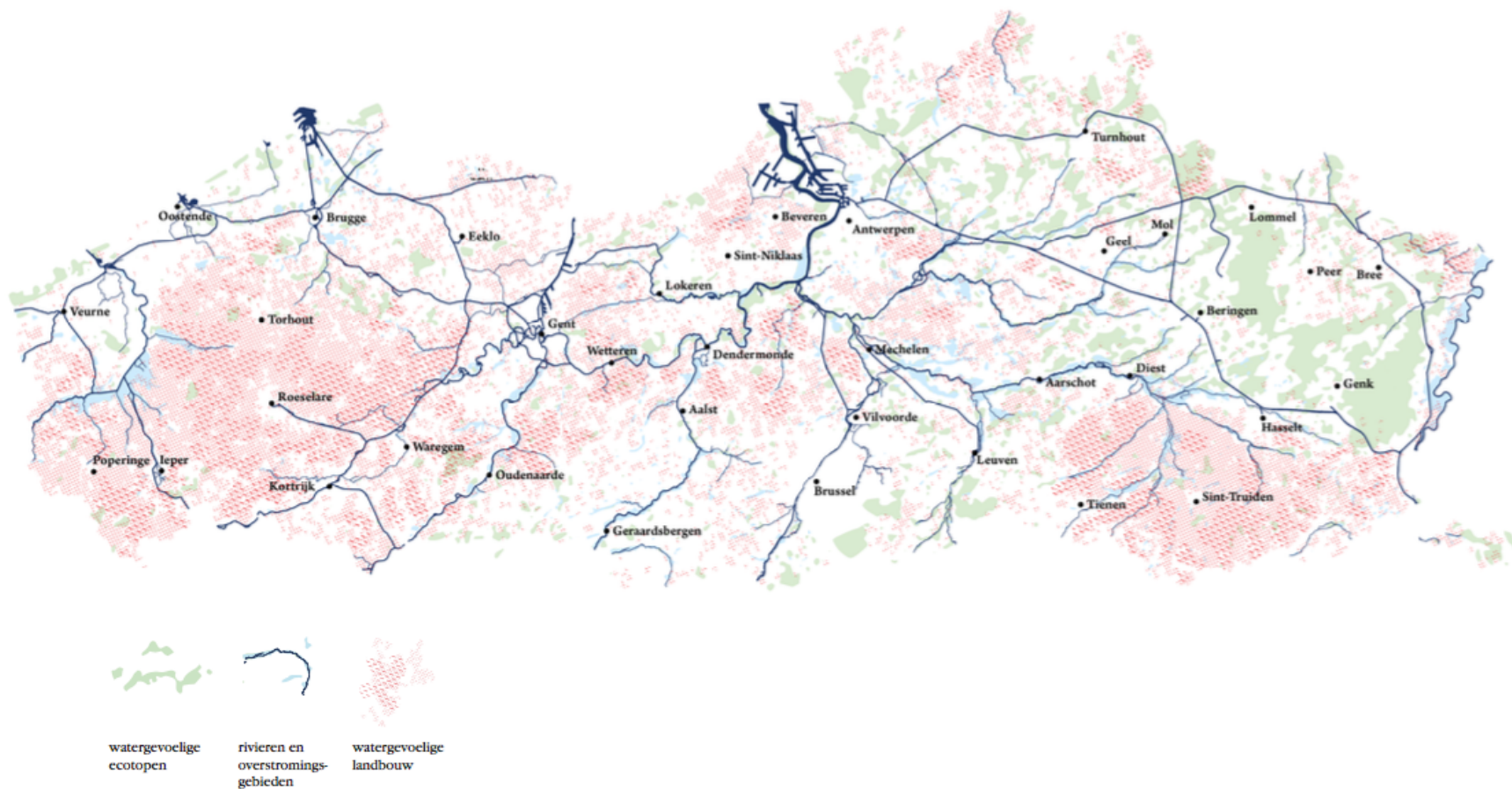
B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

Erosie,...

Watergevoelige landbouw,...

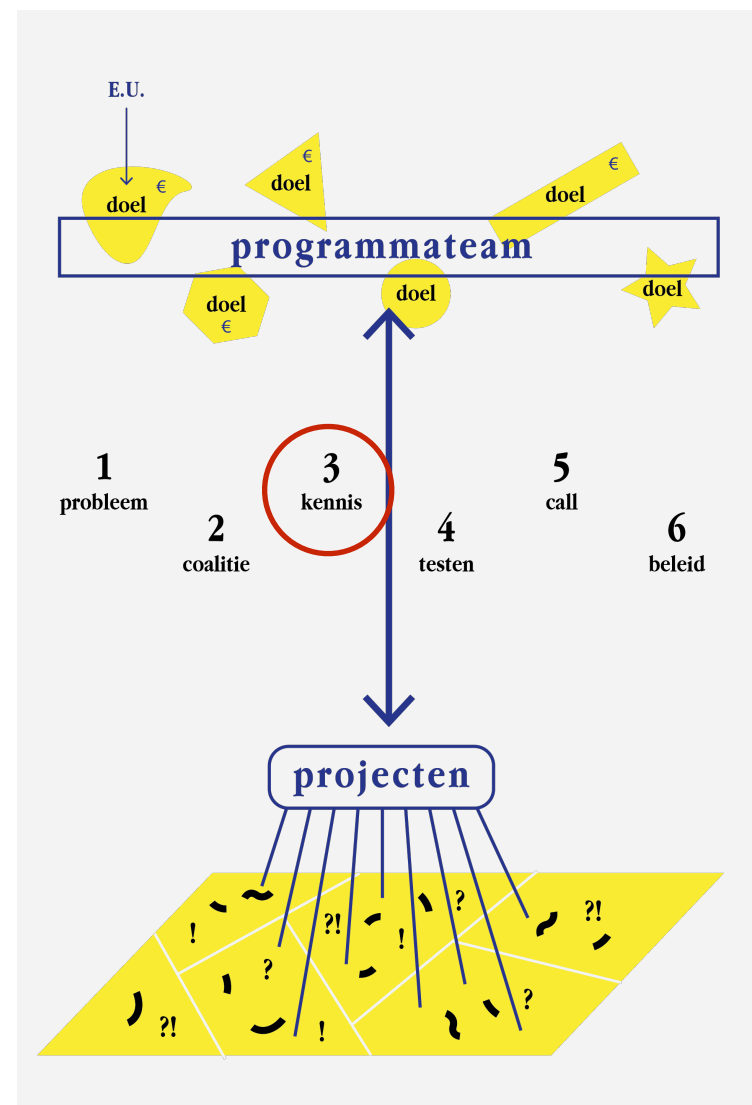
B. WATER + LAND + SCHAP

Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

Erosie,...

Watergevoelige landbouw,...

B. WATER + LAND + SCHAP

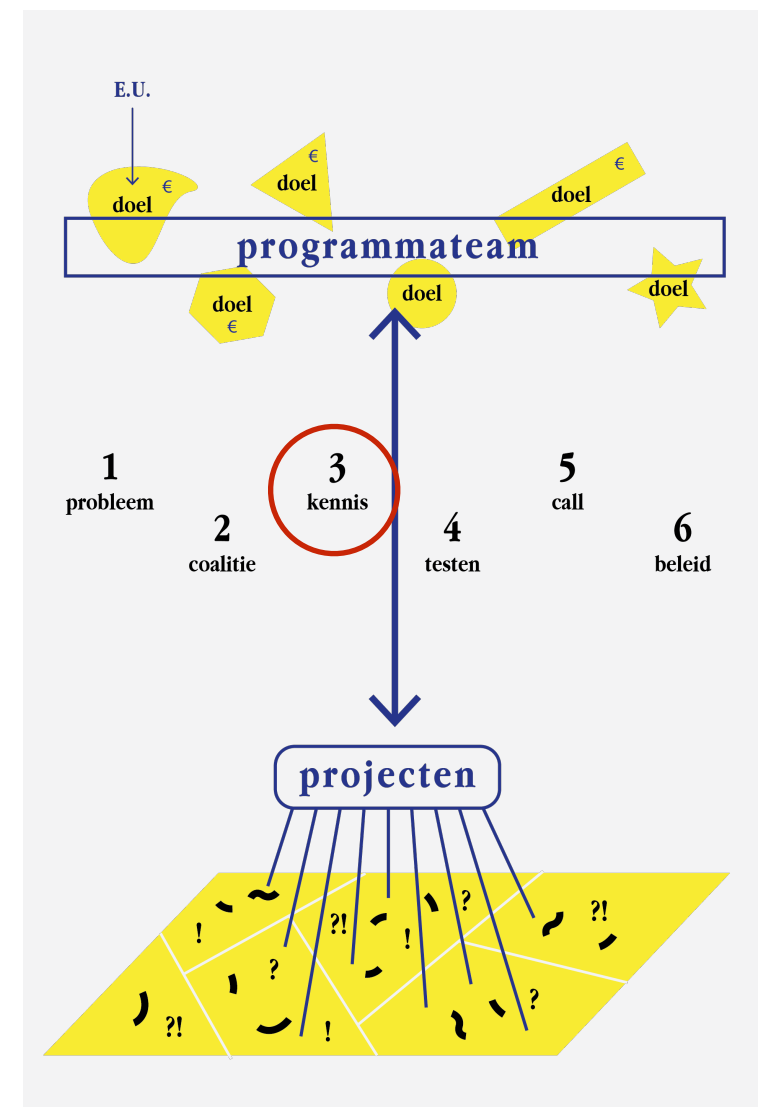
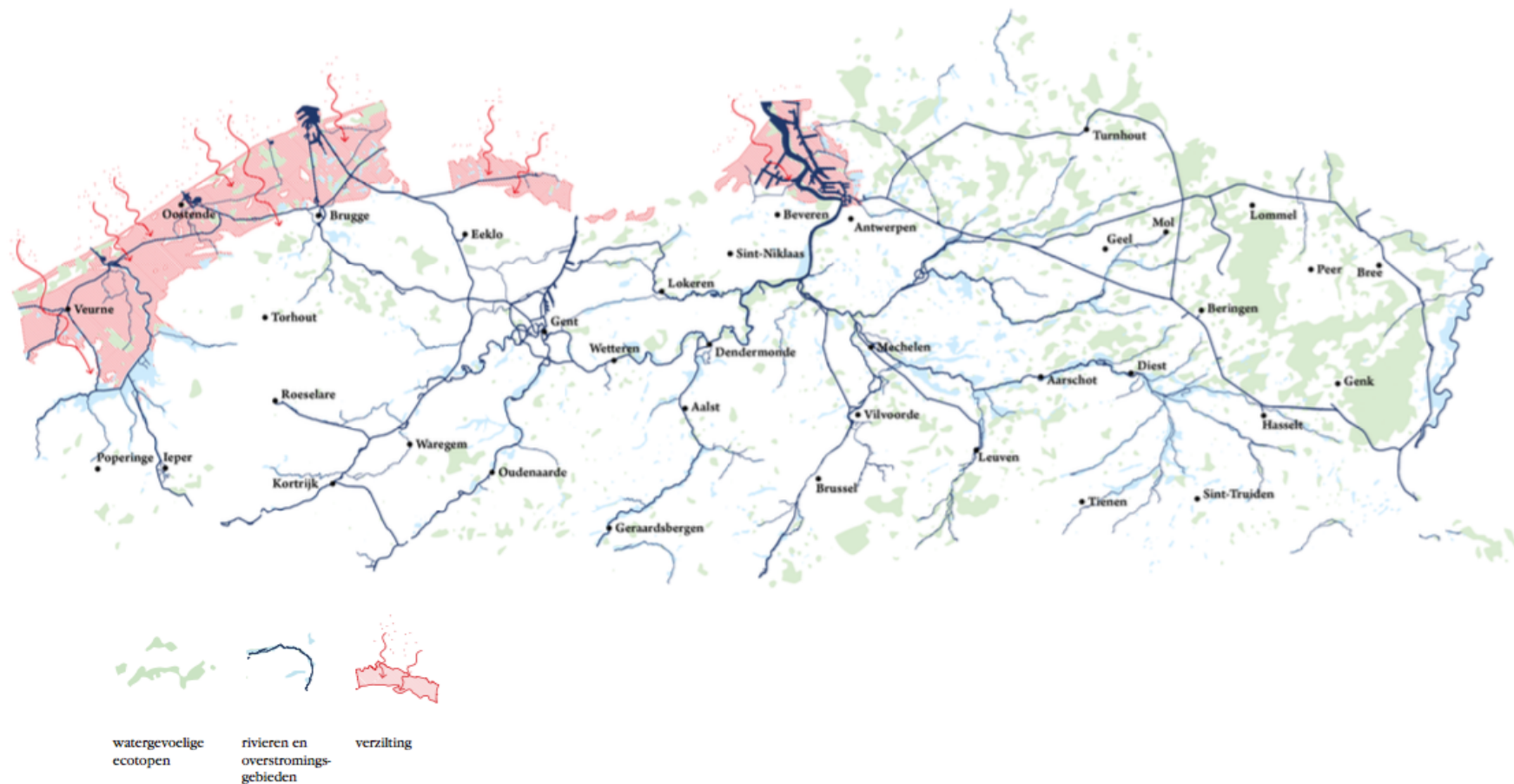
Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

Erosie,...

Watergevoelige landbouw,...

Verziltig,...

B. WATER + LAND + SCHAP

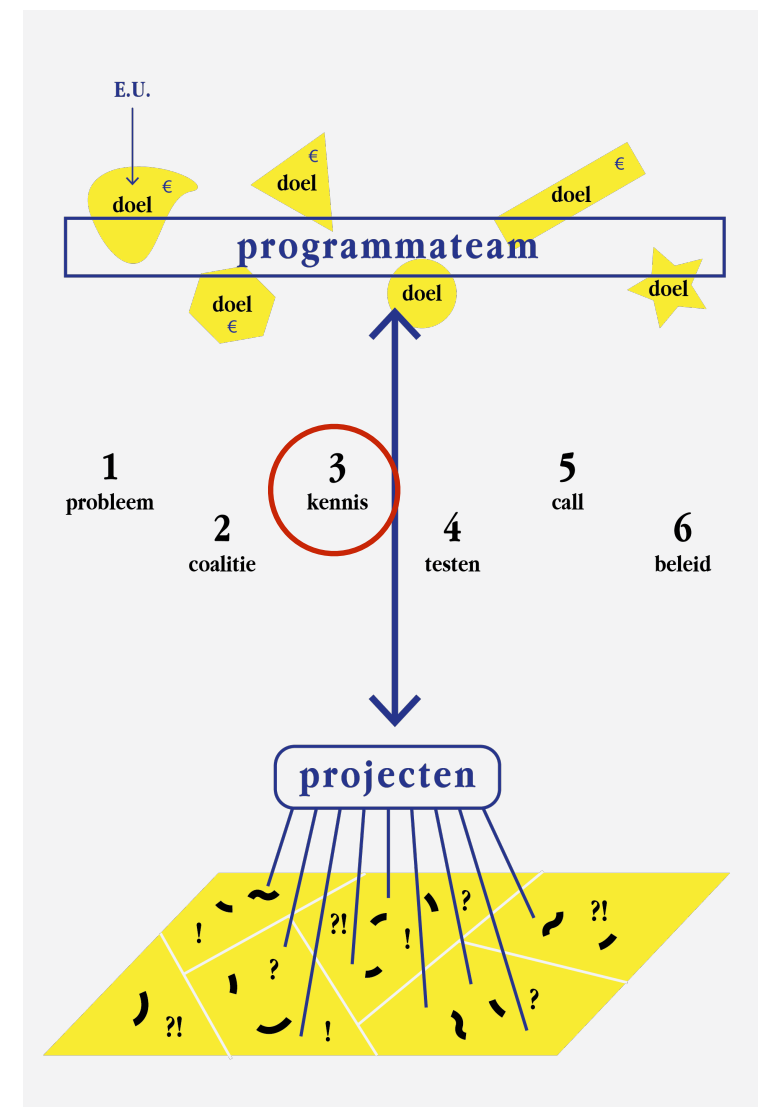
Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

Erosie,...

Watergevoelige landbouw,...

Verziltting,...

B. WATER + LAND + SCHAP

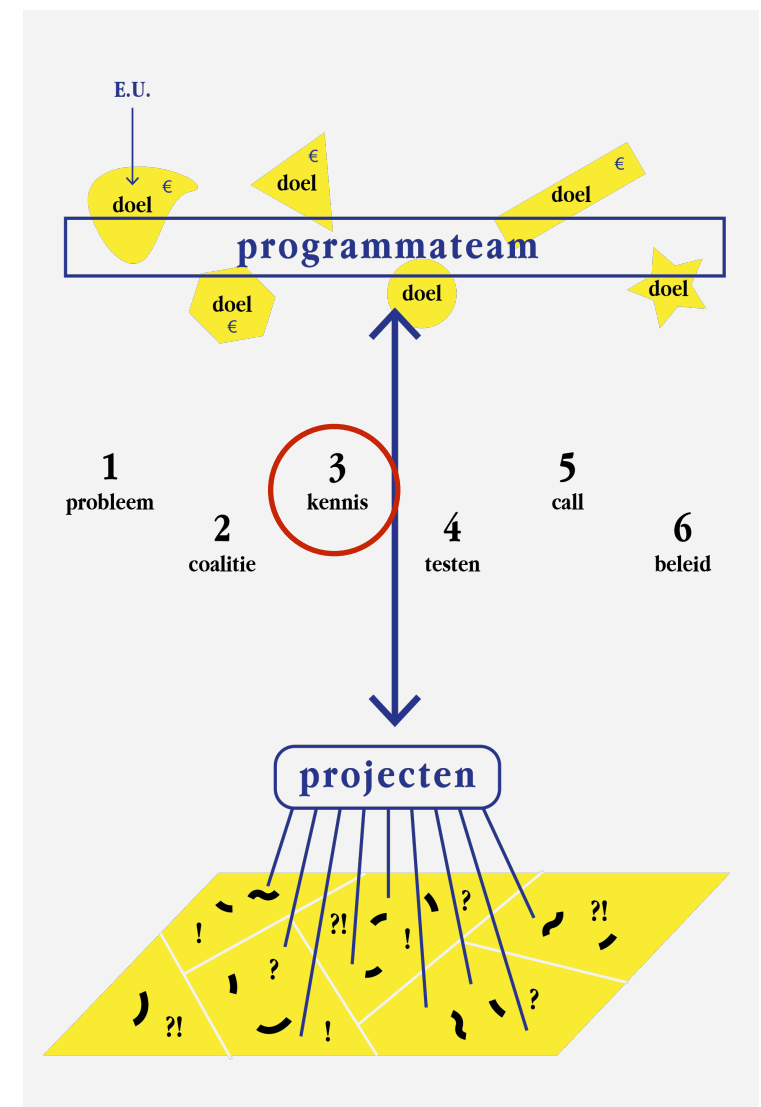
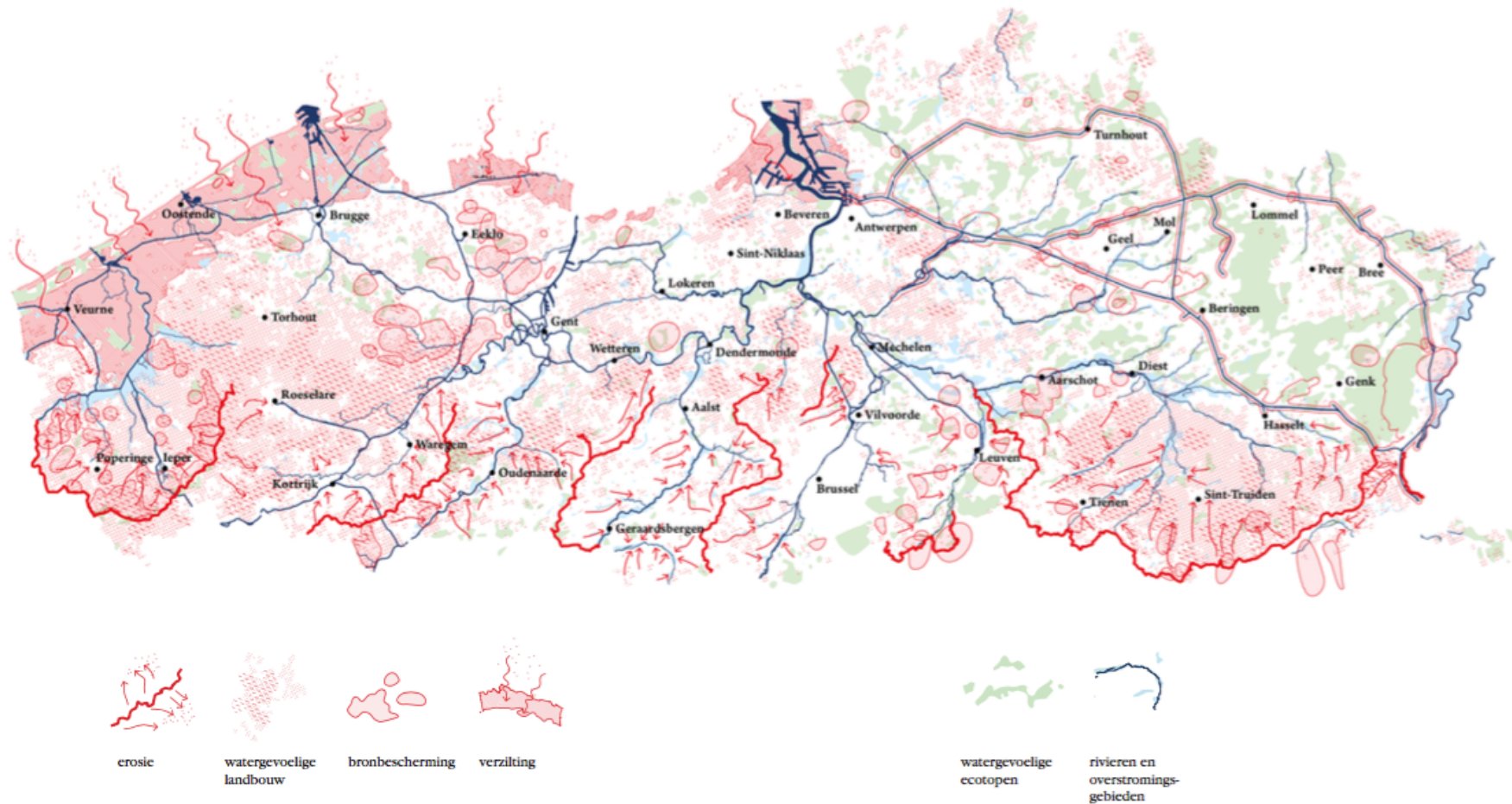
Wat betekent dit dan inhoudelijk? Wat zijn de relaties op systeemniveau?

Bronbescherming,...

Erosie,...

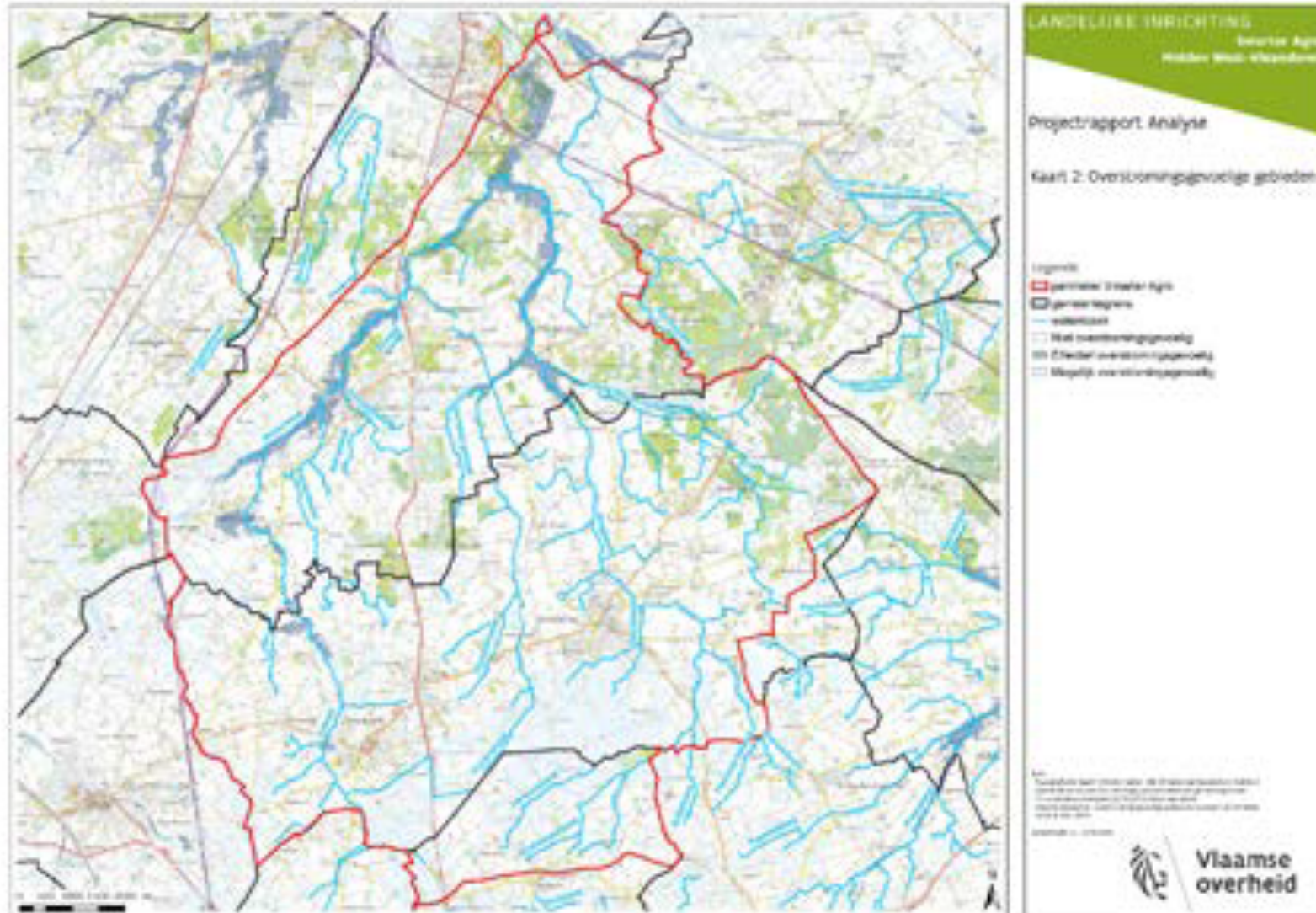
Watergevoelige landbouw,...

Verziltiging,...

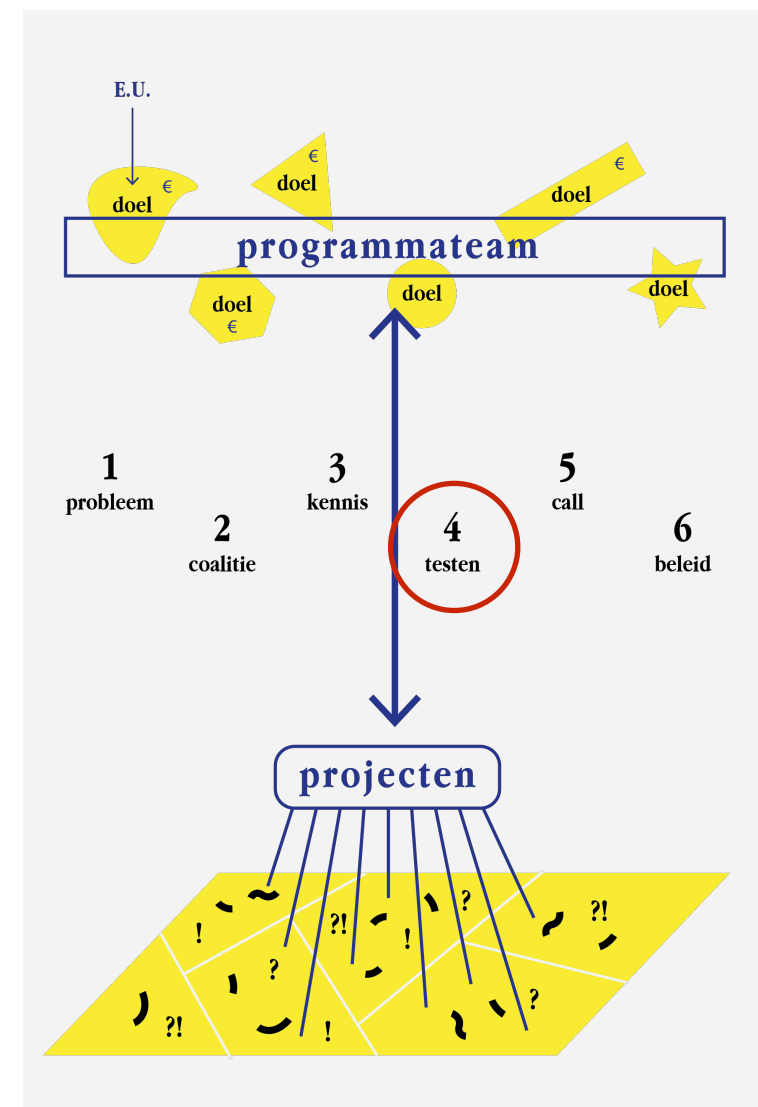

B. WATER + LAND + SCHAP

En uit lokale test-cases blijkt dat we naar snellere uitvoering op het terrein moeten kunnen gaan, op systeemniveau en met ondersteuning van bovenop.

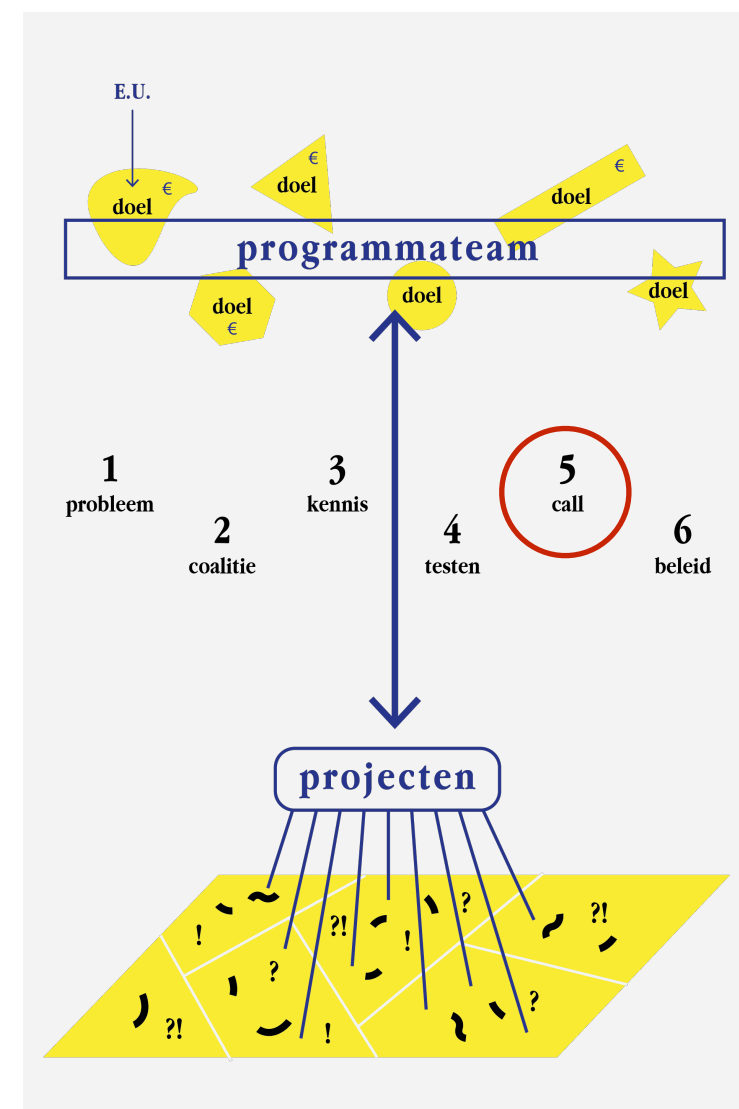
Test-Case 'Smarter Agro Midden West-Vlaanderen'

B. WATER + LAND + SCHAP

Onder de noemer van het programma worden verbeteringen van waterkwaliteit en waterkwantiteit in de landbouw, wat ook moet resulteren in een kwaliteitsvol landschap, de criteria voor een ambitieuze oproep.

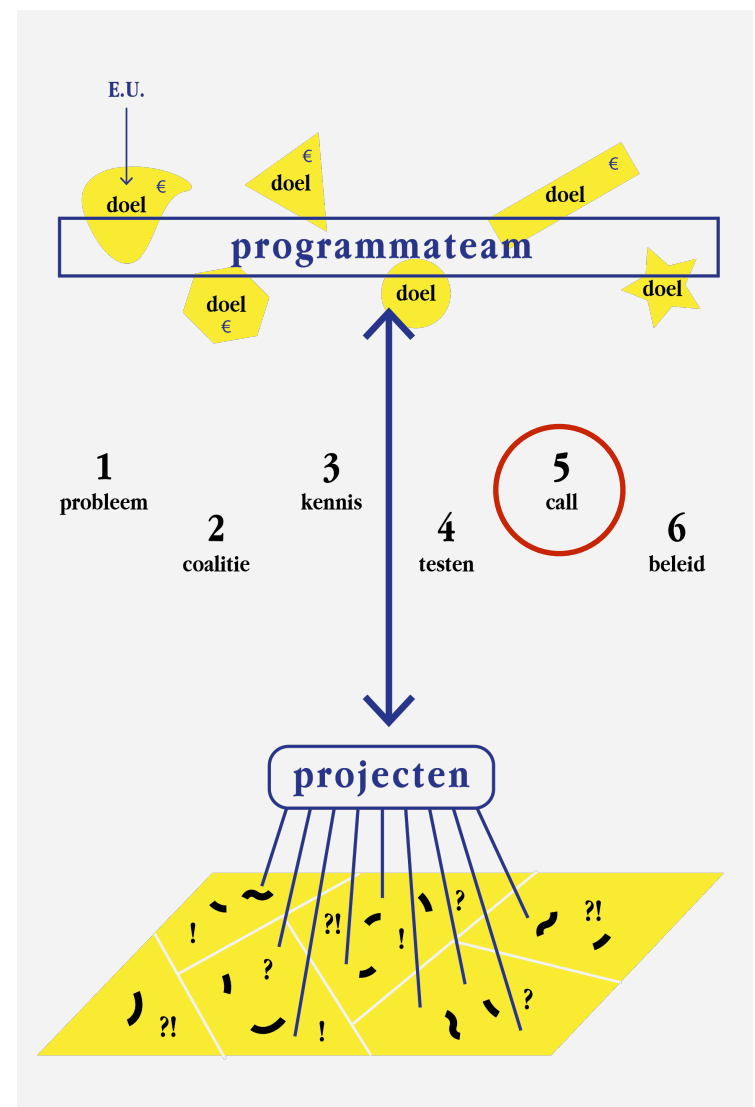

water

B. WATER + LAND + SCHAP

Onder de noemer van het programma worden verbeteringen van waterkwaliteit en waterkwantiteit in de landbouw, wat ook moet resulteren in een kwaliteitsvol landschap, de criteria voor een ambitieuze oproep.

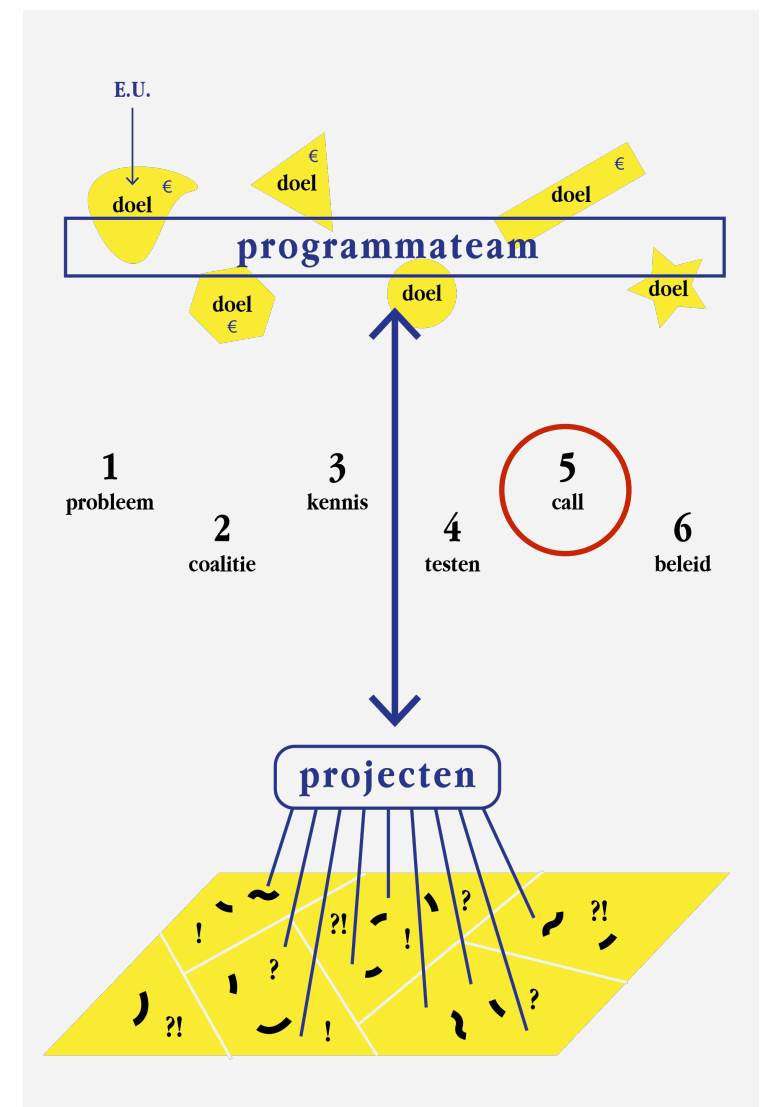

water + land

B. WATER + LAND + SCHAP

Onder de noemer van het programma worden verbeteringen van waterkwaliteit en waterkwantiteit in de landbouw, wat ook moet resulteren in een kwaliteitsvol landschap, de criteria voor een ambitieuze oproep.

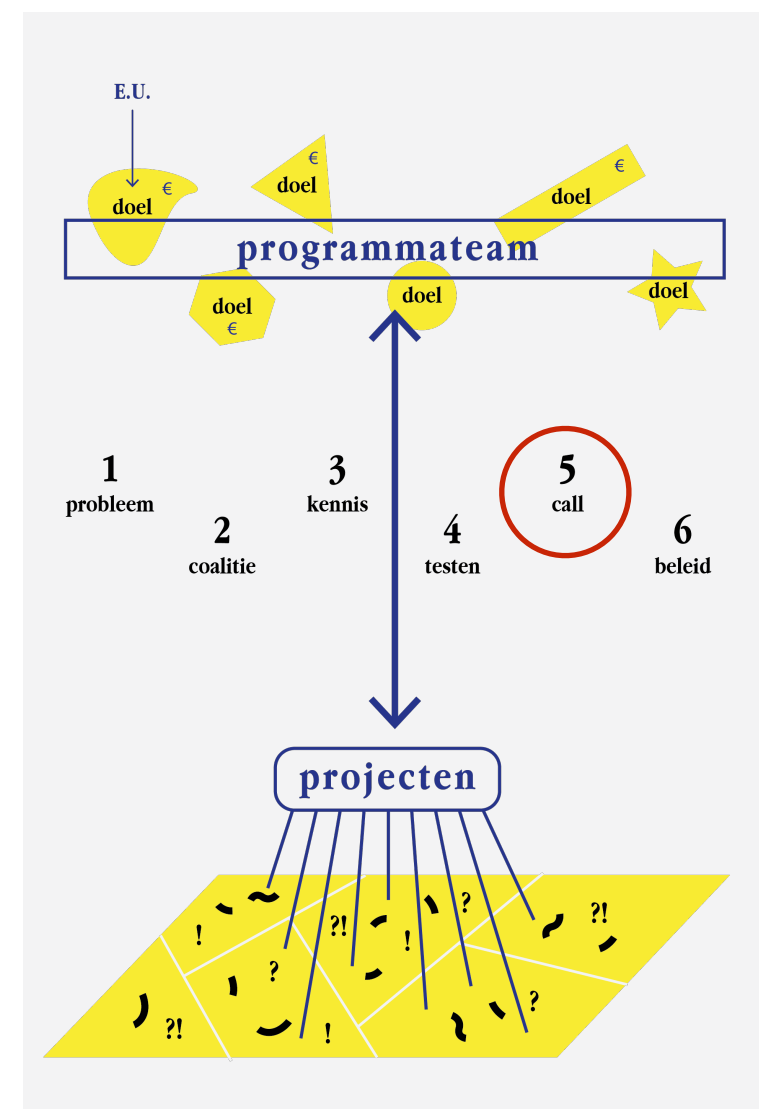
The diagram illustrates the 'doelboom' (goal tree) structure. At the top, a horizontal bar labeled 'programmteam' contains several yellow shapes, each labeled 'doel' (goal) and accompanied by a Euro symbol (€). An arrow labeled 'E.U.' points to one of these goals. Below the 'programmteam' bar, a vertical double-headed arrow connects it to a box labeled 'projecten'. To the left of this arrow, the numbers 1, 2, 3, 4, 5, and 6 are listed, corresponding to the steps in the process: 1 probleem (problem), 2 coalitie (coalition), 3 kennis (knowledge), 4 testen (testing), 5 call (highlighted in a red circle), and 6 beleid (policy). To the right of the 'projecten' box, a yellow parallelogram contains various symbols, including exclamation marks, question marks, and curly braces, representing the outcomes or challenges of the projects.

water + schap

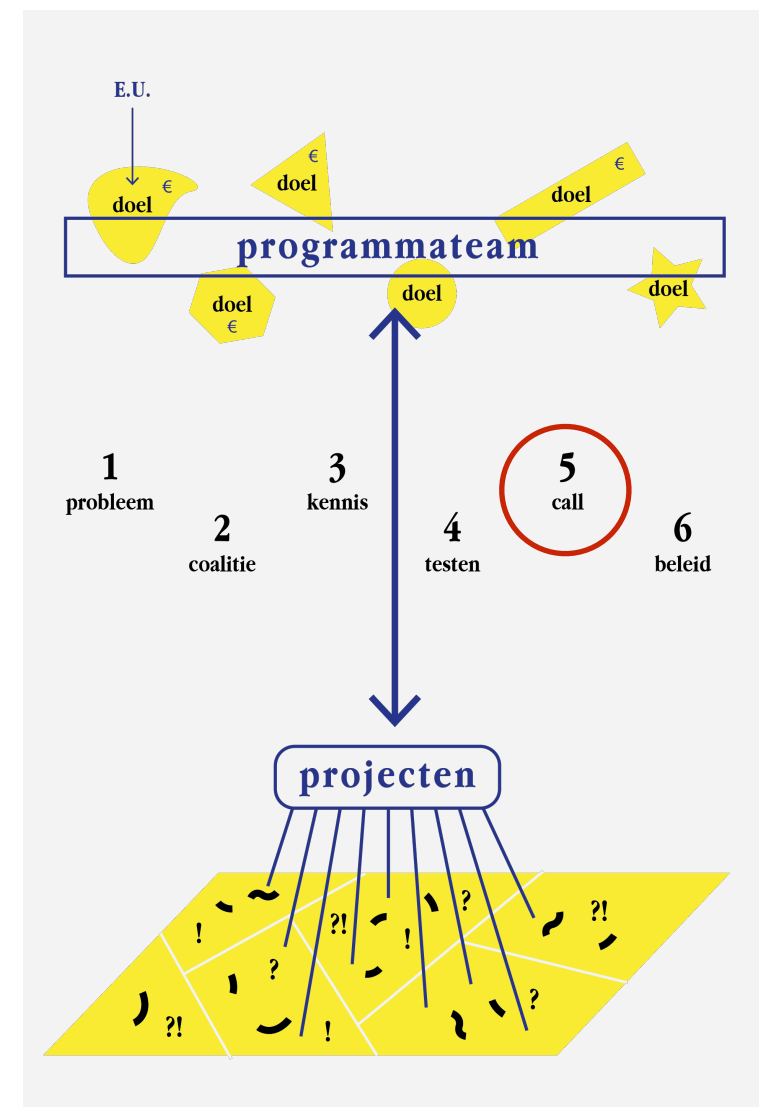
B. WATER + LAND + SCHAP

Onder de noemer van het programma worden verbeteringen van waterkwaliteit en waterkwantiteit in de landbouw, wat ook moet resulteren in een kwaliteitsvol landschap, de criteria voor een ambitieuze oproep.

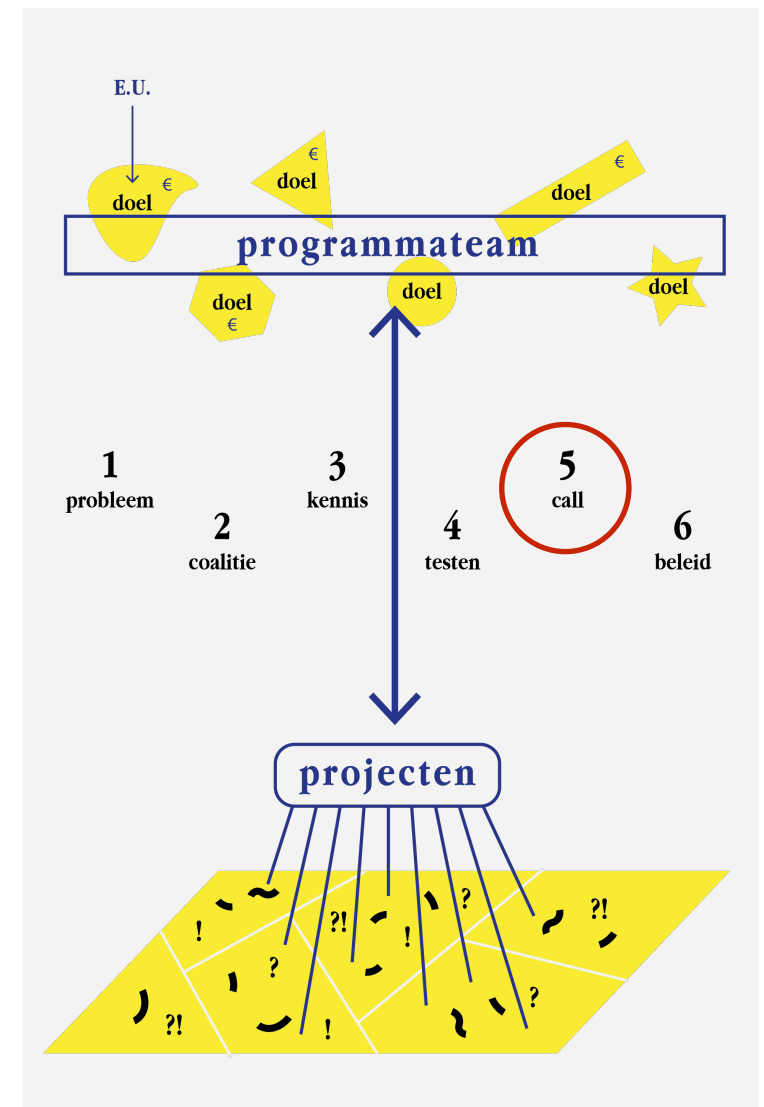

B. WATER + LAND + SCHAP

De minister stelt impulsbudgetten t.w.v. 5 miljoen euro in het vooruitzicht.

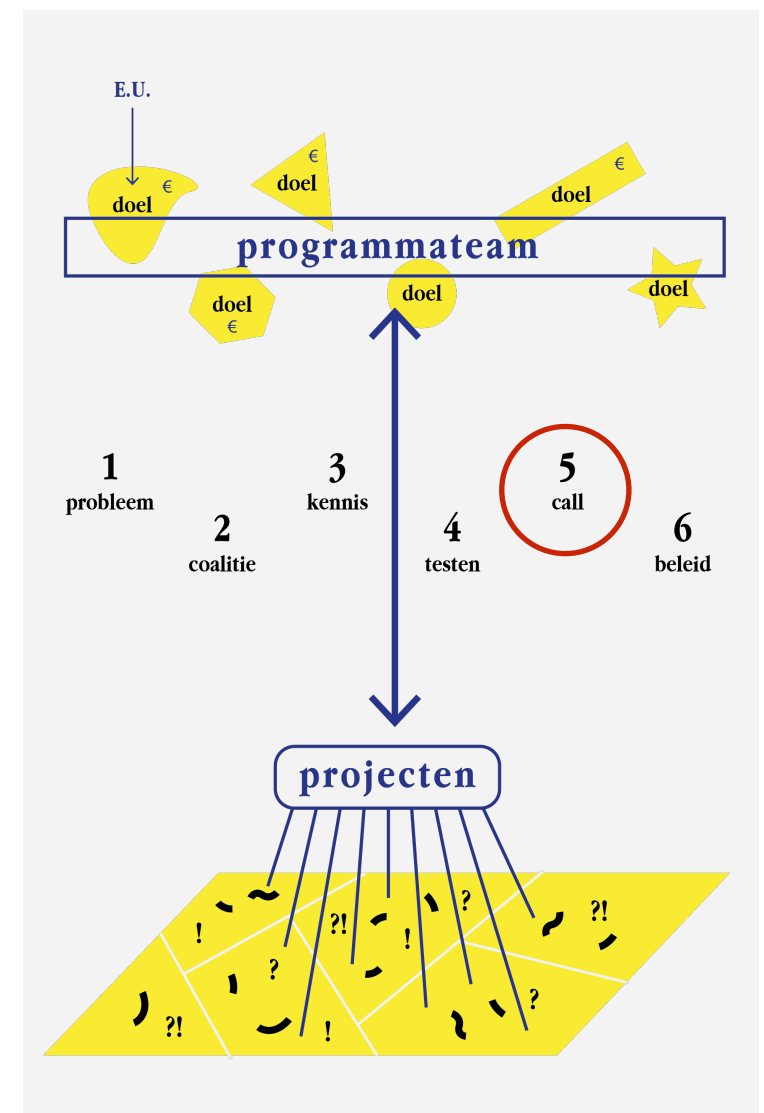
De oproep wordt door 40 initiatieven in Vlaanderen beantwoord, zeer verschillend in locatie en schaal.

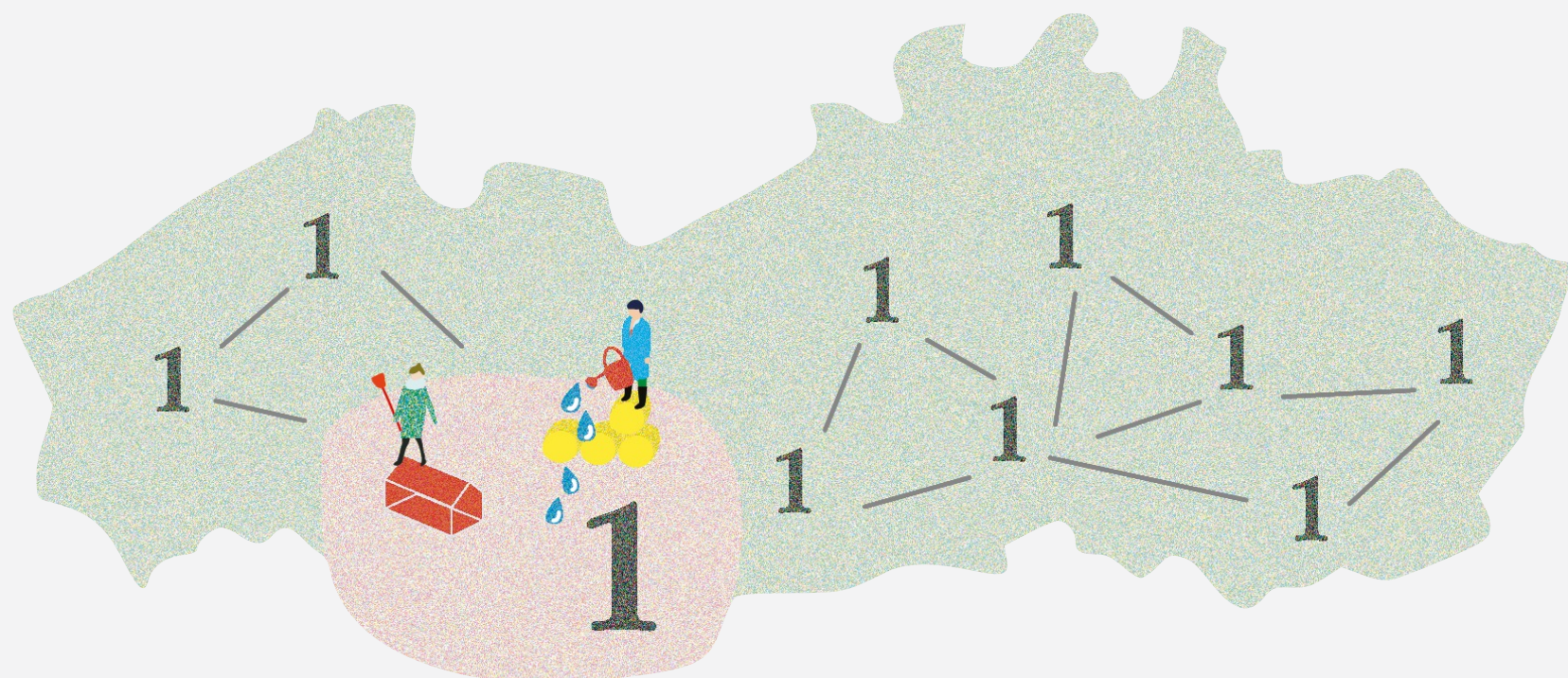

B. WATER + LAND + SCHAP

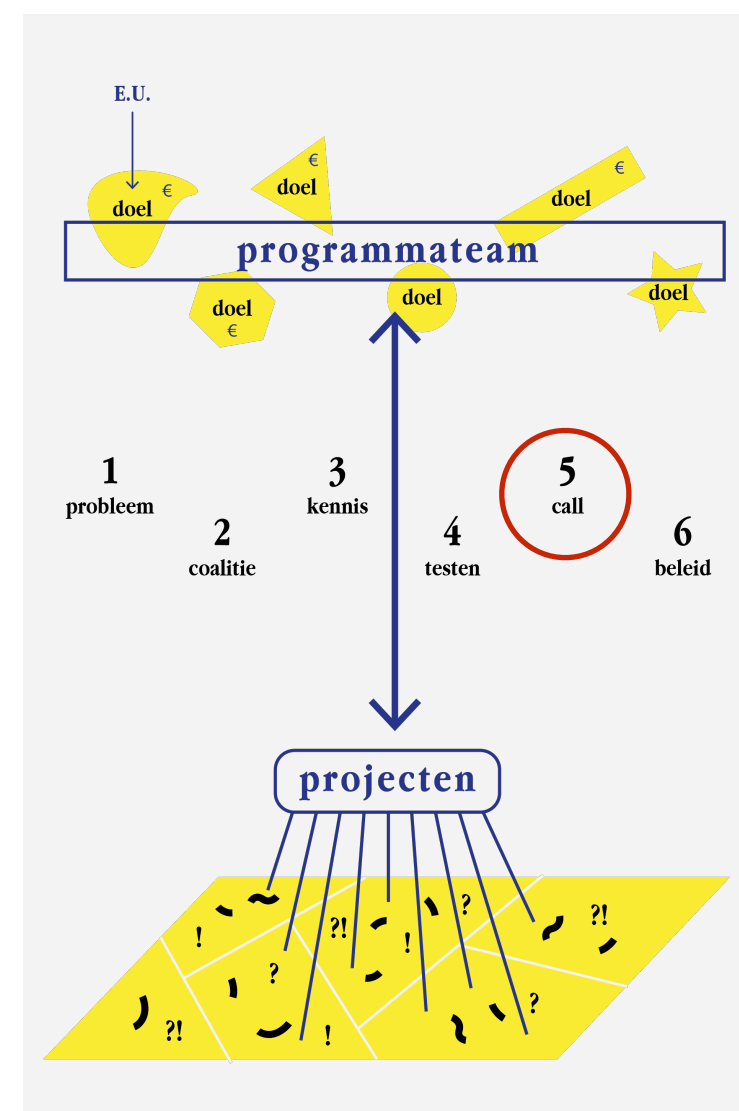
Uiteindelijk worden 14 projecten geselecteerd voor verdere begeleiding en kunnen ook 8 andere projecten meelopen in het leertraject.

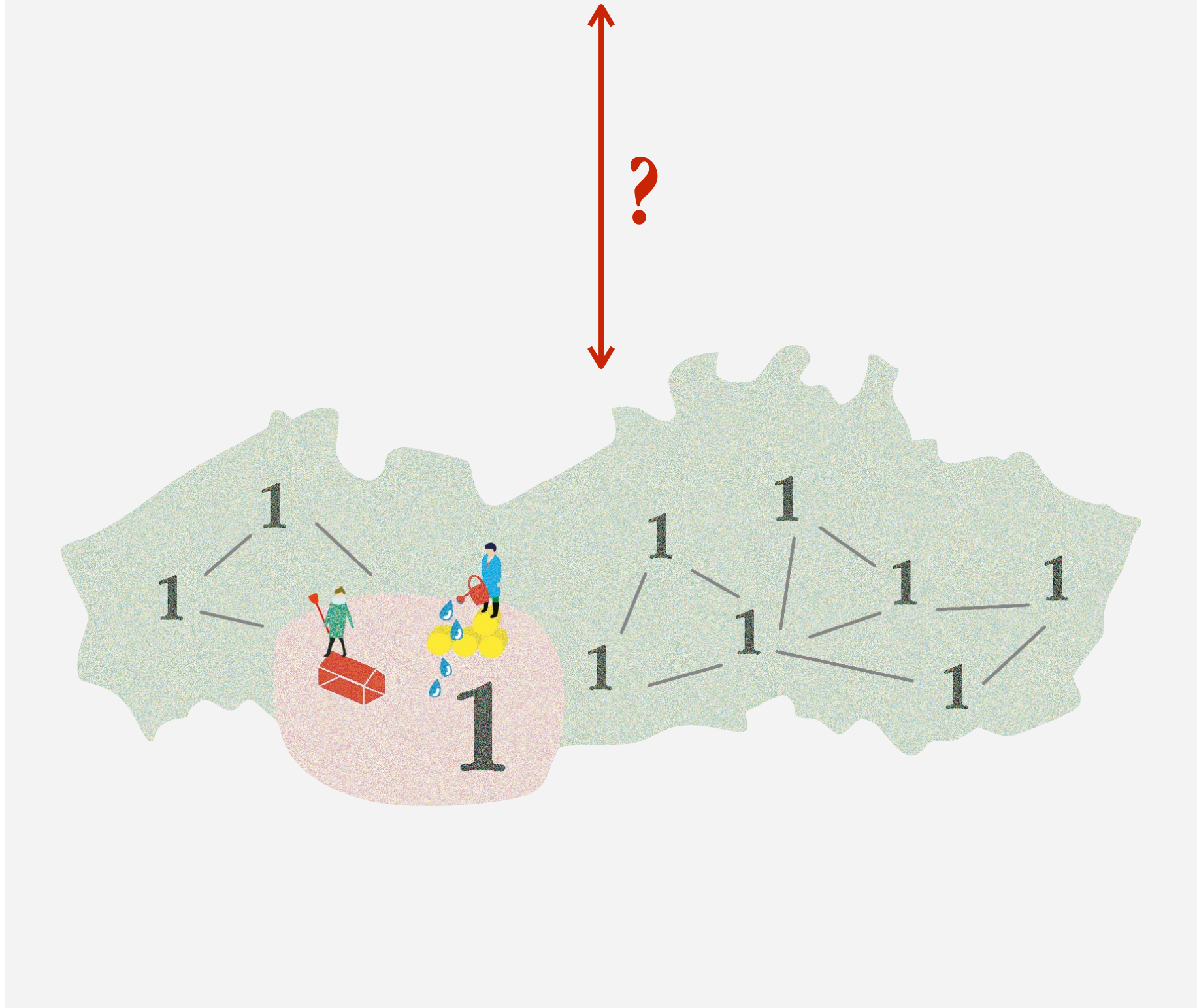

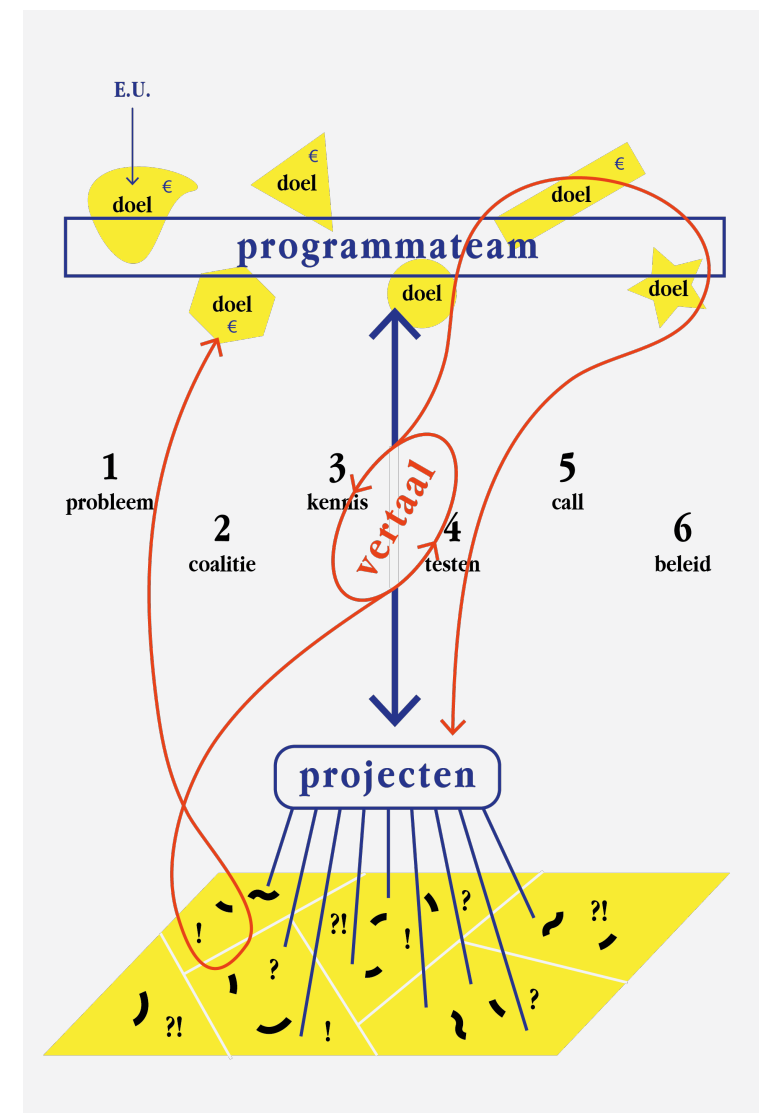
B. WATER + LAND + SCHAP

Het programmteam bewaakt de kwaliteit van de projectvoorstellen en verbindt de kennis die er op Vlaams niveau is met de lokale coalities...

...maar hoe organiseer je zo'n complexe vertaalslag?

water + land + schap

**omgevings-
kwaliteit**

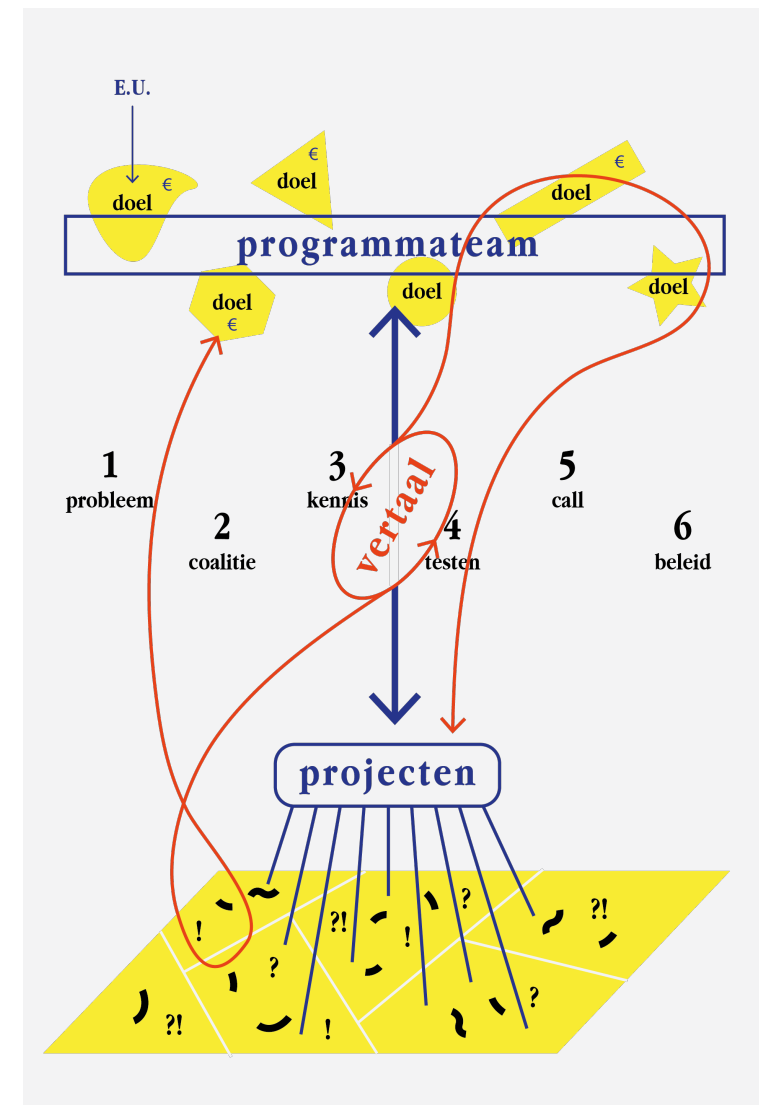
**presentatie en
instrumentarium**

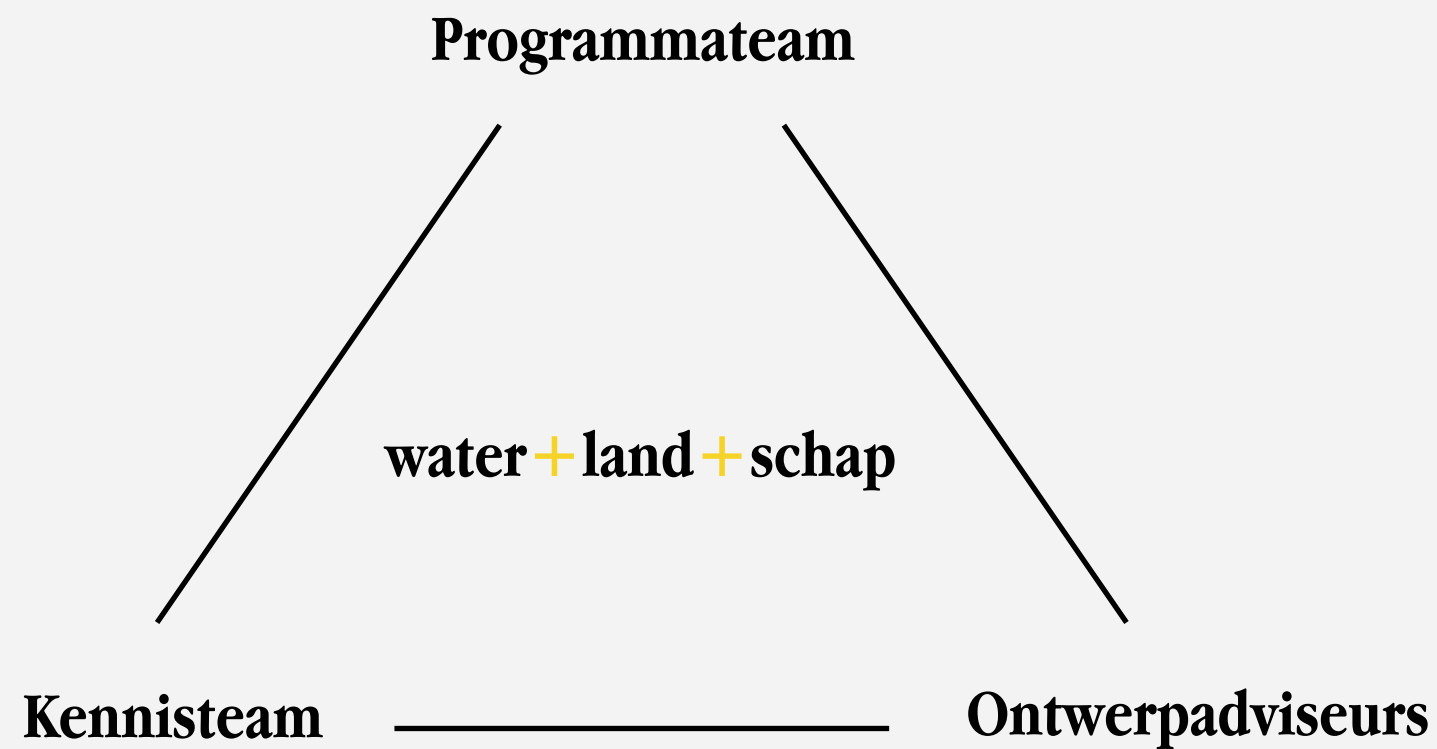

synthese

B. WATER + LAND + SCHAP

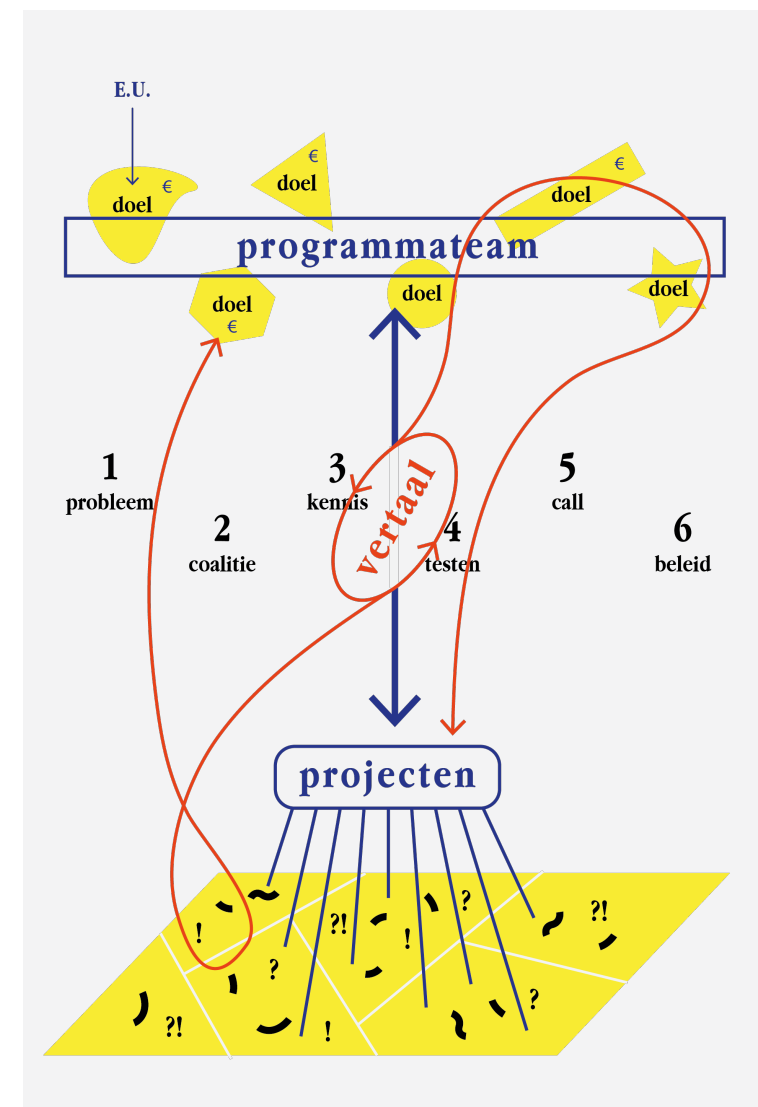
De begeleiding werd voorzien in 4 centrale begeleidingsdagen in Brussel, waar iedereen samen kwam.

B. WATER + LAND + SCHAP

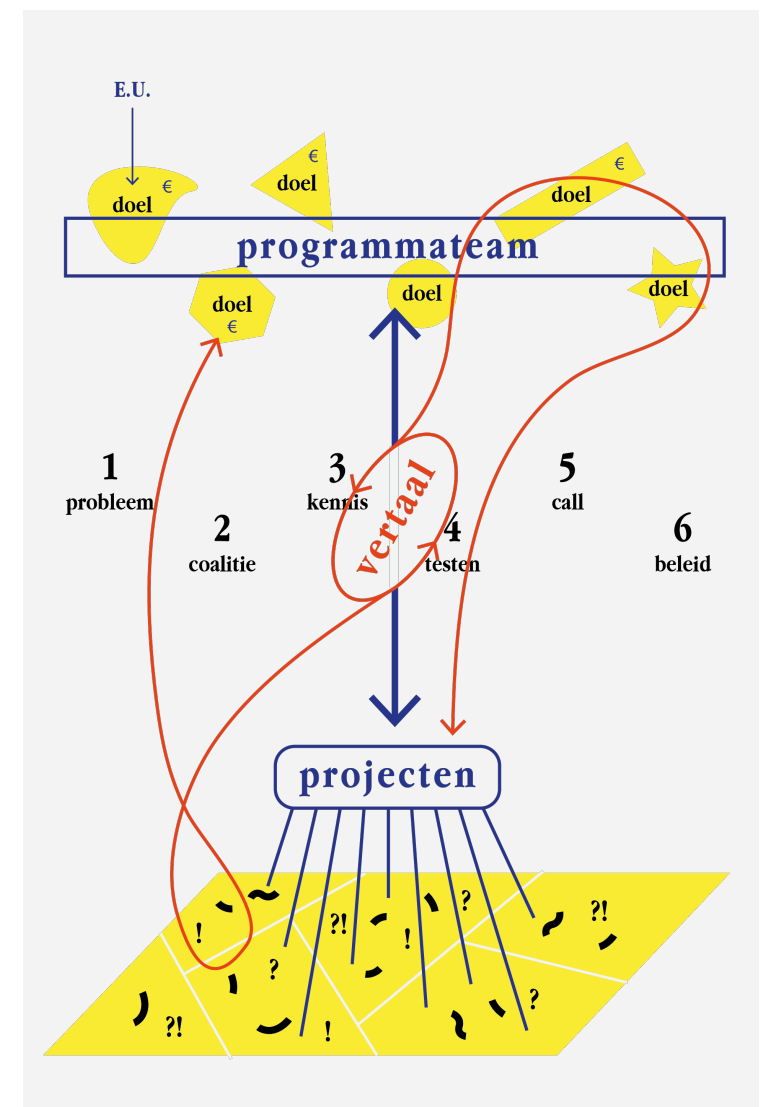
Naast het programmteam, werden ook experts uit de 9 organisaties uitgenodigd, werden lezingen georganiseerd en werd er in kleinere groepen gewerkt met ontwerp adviseurs, die ook de plekken gingen bezoeken en in kaart brengen.

B. WATER + LAND + SCHAP

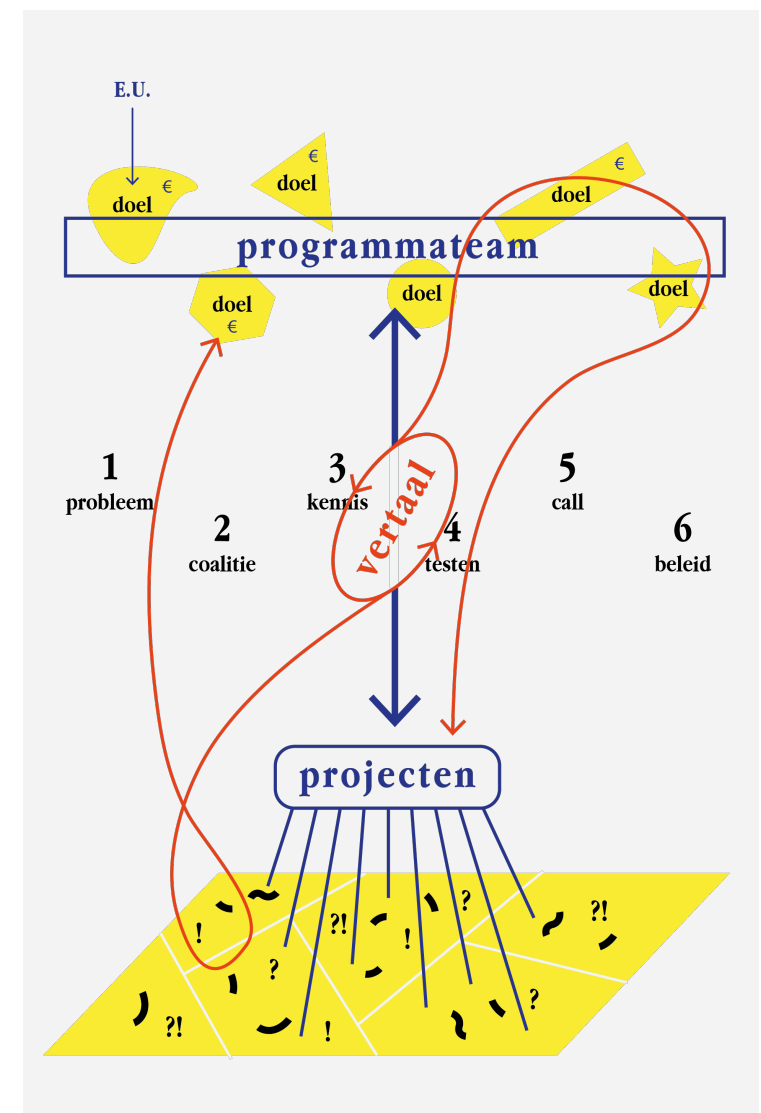
Naast het programmteam, werden ook experts uit de 9 organisaties uitgenodigd, werden lezingen georganiseerd en werd er in kleinere groepen gewerkt met ontwerp adviseurs, die ook de plekken gingen bezoeken en in kaart brengen.

B. WATER + LAND + SCHAP

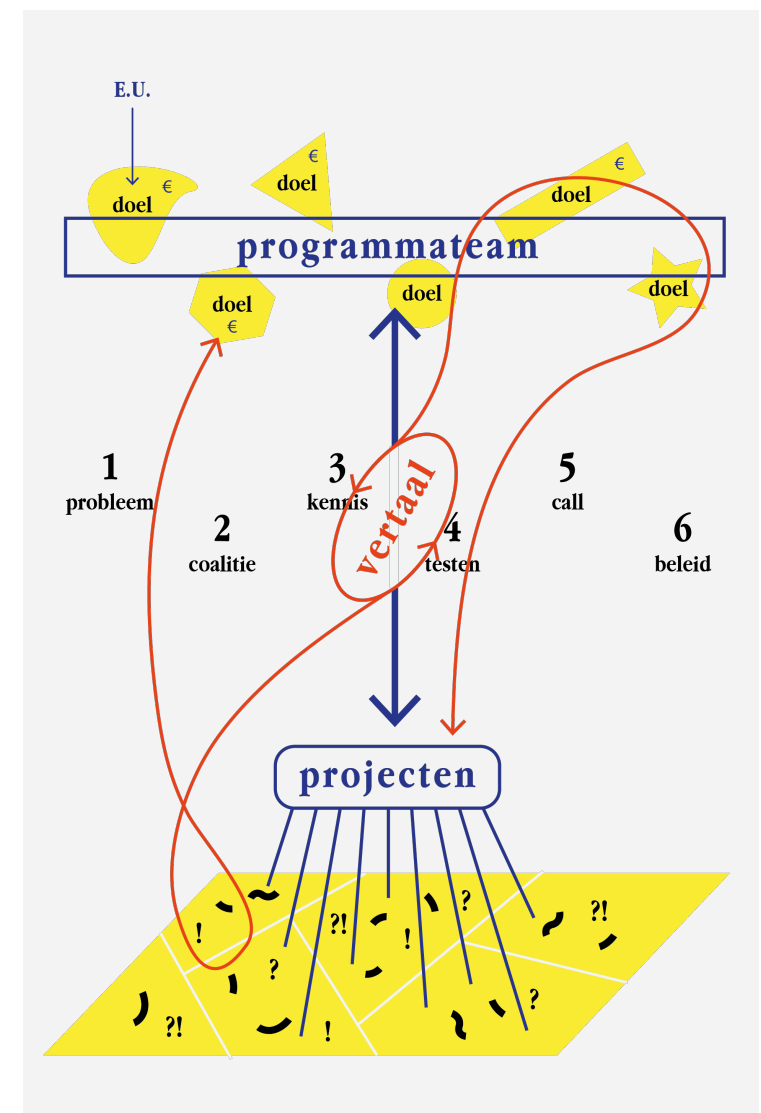
Naast het programmteam, werden ook experts uit de 9 organisaties uitgenodigd, werden lezingen georganiseerd en werd er in kleinere groepen gewerkt met ontwerp adviseurs, die ook de plekken gingen bezoeken en in kaart brengen.

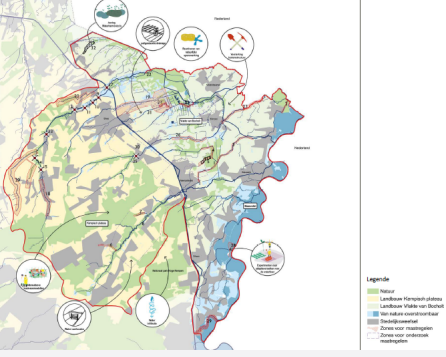
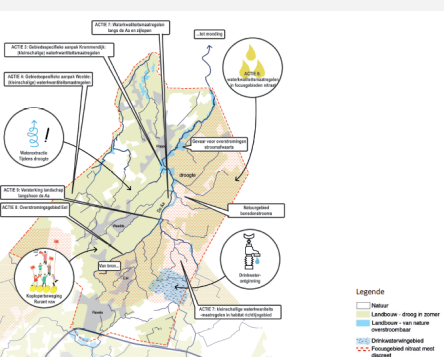
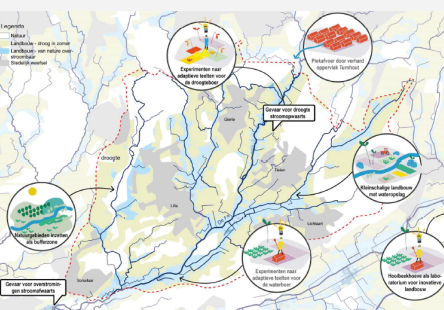
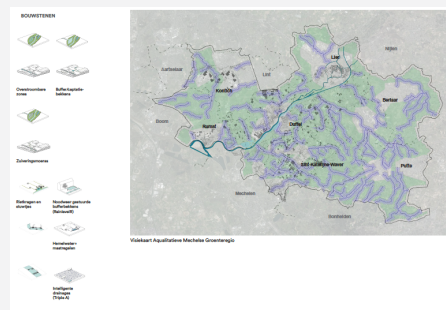
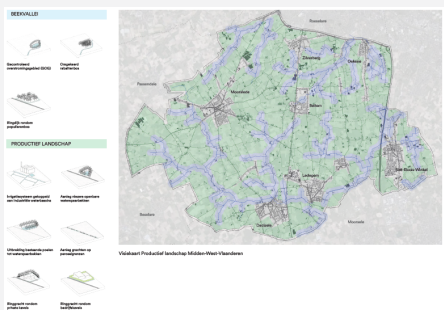
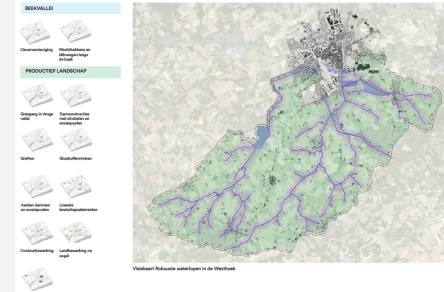
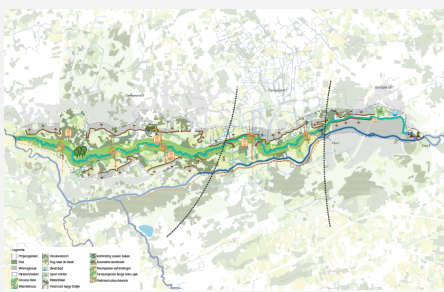
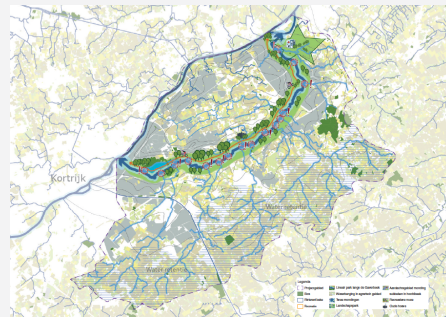
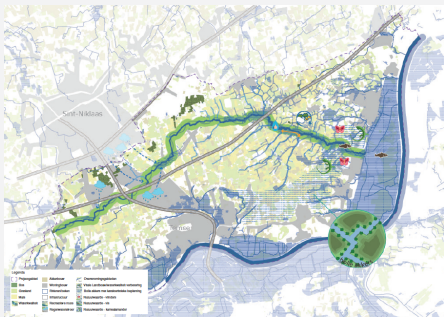
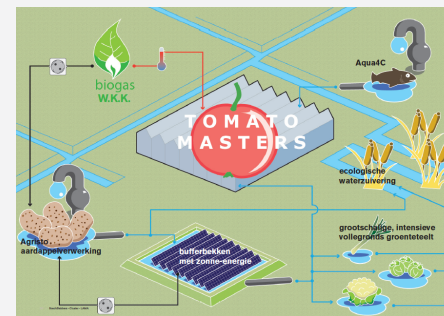
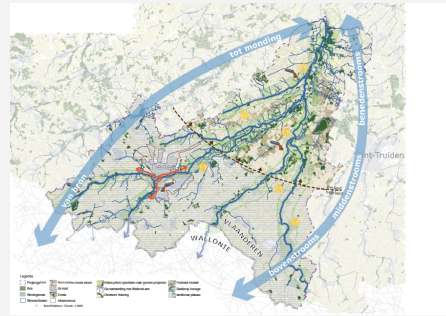
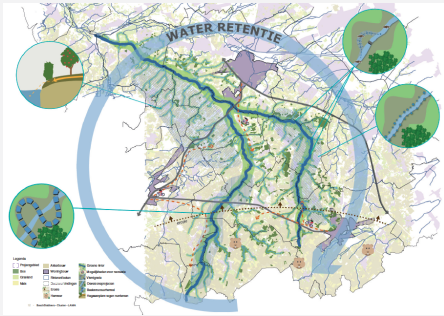

B. WATER + LAND + SCHAP

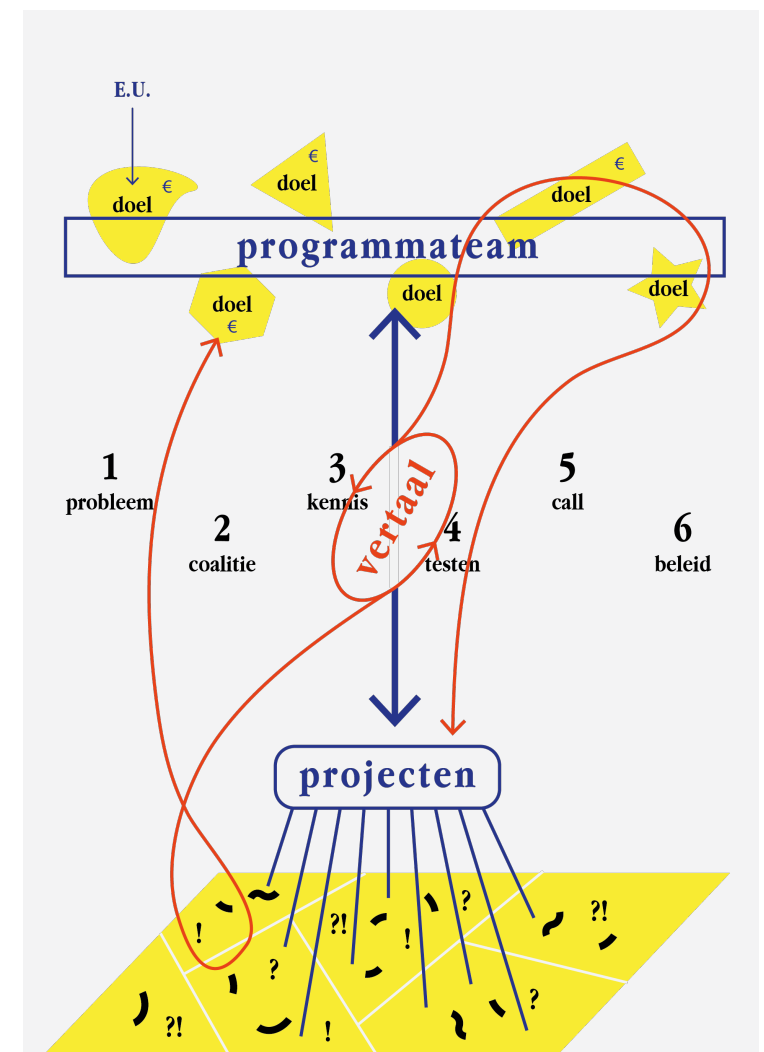
Naast het programmteam, werden ook experts uit de 9 organisaties uitgenodigd, werden lezingen georganiseerd en werd er in kleinere groepen gewerkt met ontwerp adviseurs, die ook de plekken gingen bezoeken en in kaart brengen.

B. WATER + LAND + SCHAP

Naast het programmteam, werden ook experts uit de 9 organisaties uitgenodigd, werden lezingen georganiseerd en werd er in kleinere groepen gewerkt met ontwerp adviseurs, die ook de plekken gingen bezoeken en in kaart brengen.

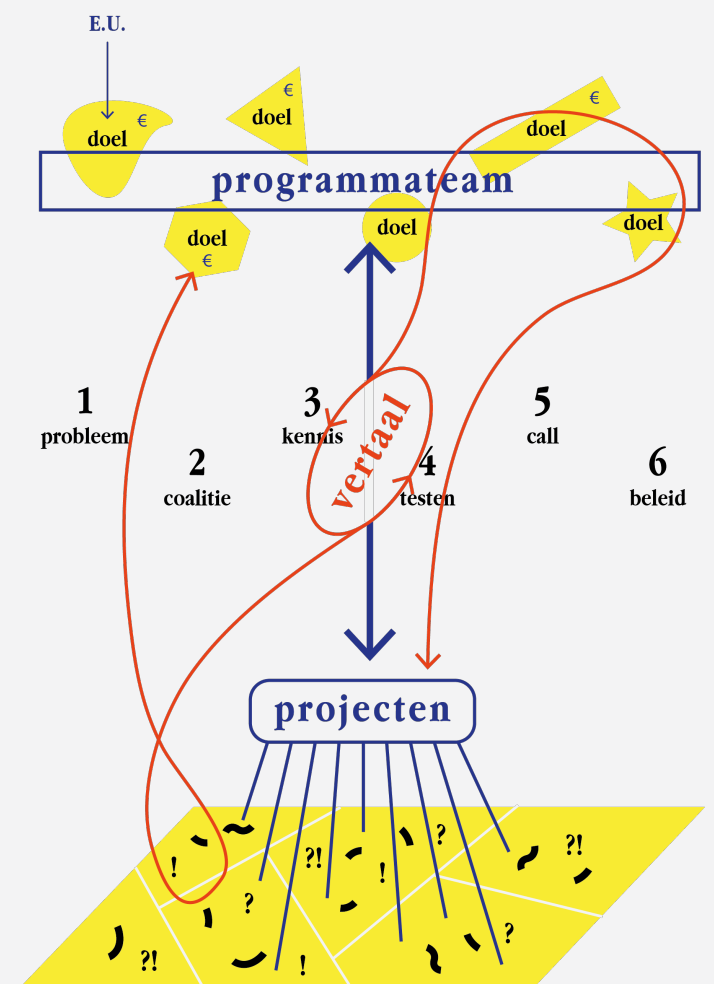

Landinrichting

B. WATER + LAND + SCHAP

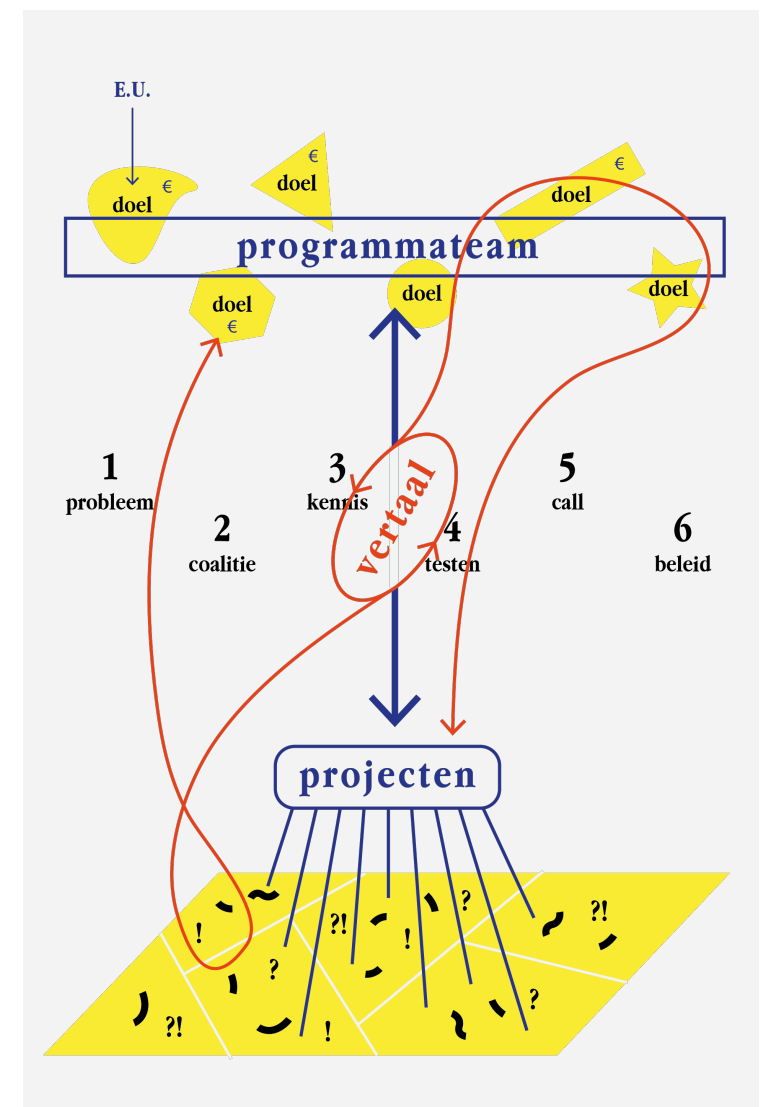
Momenteel worden de
aangescherpte voorstellen
ingediend als één groot
landinrichtingsplan...

“Er ontbreekt een duidelijk kader van
bovenaf (top-down) om ontwikkelingen
vanuit het middenveld en van onderaf
(bottom-up) te sturen en stroomlijnen.”

B. WATER + LAND + SCHAP

...een mooi moment voor
tussentijdse evaluatie!

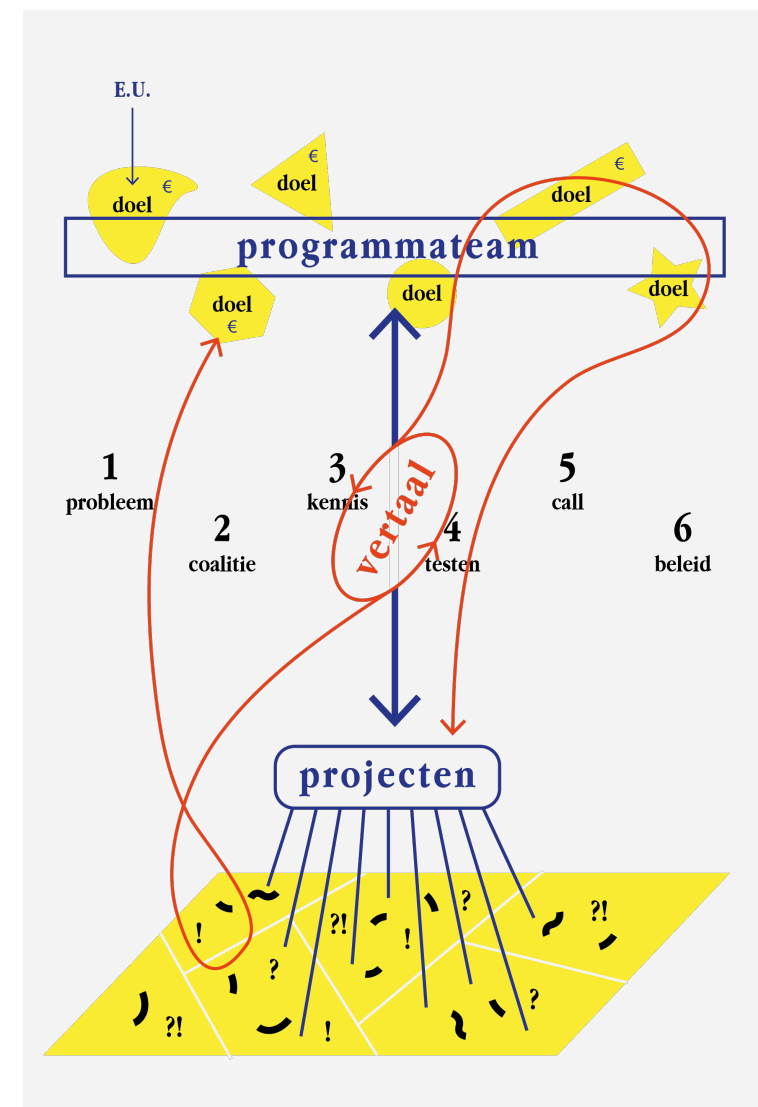

“Er ontbreekt een duidelijk kader van bovenaf (top-down) om ontwikkelingen vanuit het middenveld en van onderaf (bottom-up) te sturen en stroomlijnen.”

“De geplande maatregelen zijn (vaak) een reactie op een recent probleem en maken (nog) niet altijd deel uit van een lange termijnperspectief (zoals klimaatscenario's).”

B. WATER + LAND + SCHAP

...een mooi moment voor tussentijdse evaluatie!

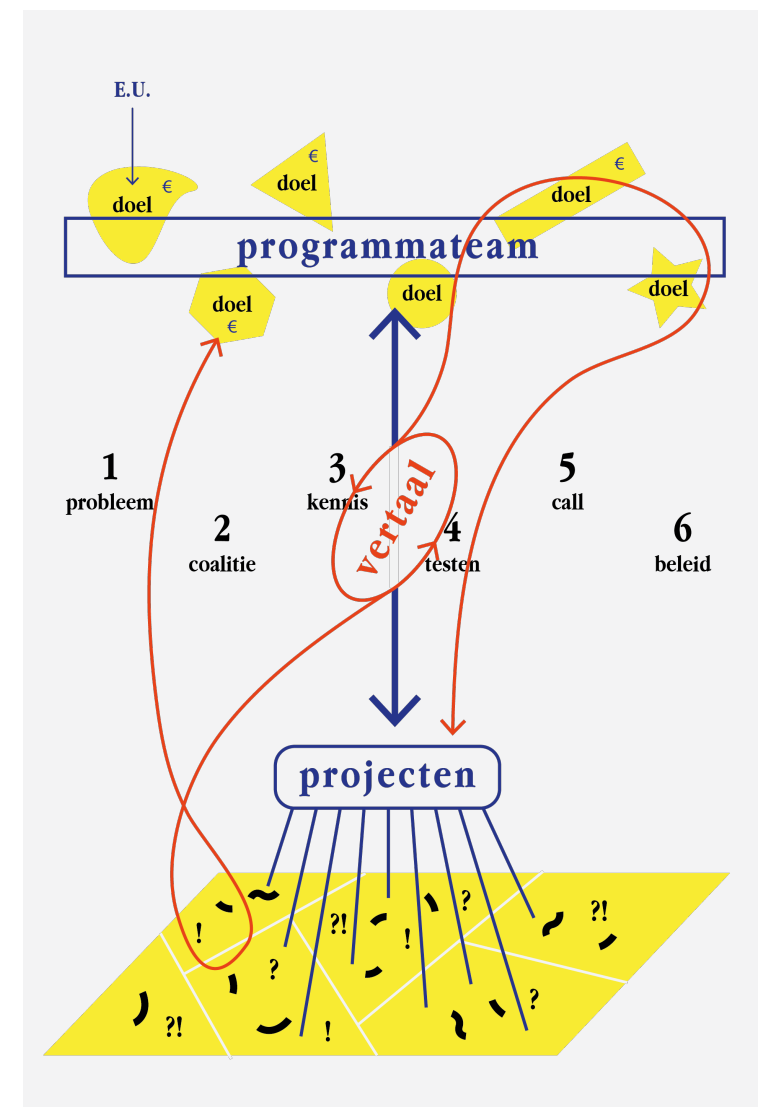
“Er ontbreekt een duidelijk kader van bovenaf (top-down) om ontwikkelingen vanuit het middenveld en van onderaf (bottom-up) te sturen en stroomlijnen.”

“De geplande maatregelen zijn (vaak) een reactie op een recent probleem en maken (nog) niet altijd deel uit van een lange termijnperspectief (zoals klimaatscenario's).”

“Kennis is niet het probleem, eerder de structuur waarbinnen gewerkt moet worden en de beperkte integratie ervan, op zo'n manier dat het efficiënt bruikbaar is.”

B. WATER + LAND + SCHAP

...een mooi moment voor tussentijdse evaluatie!

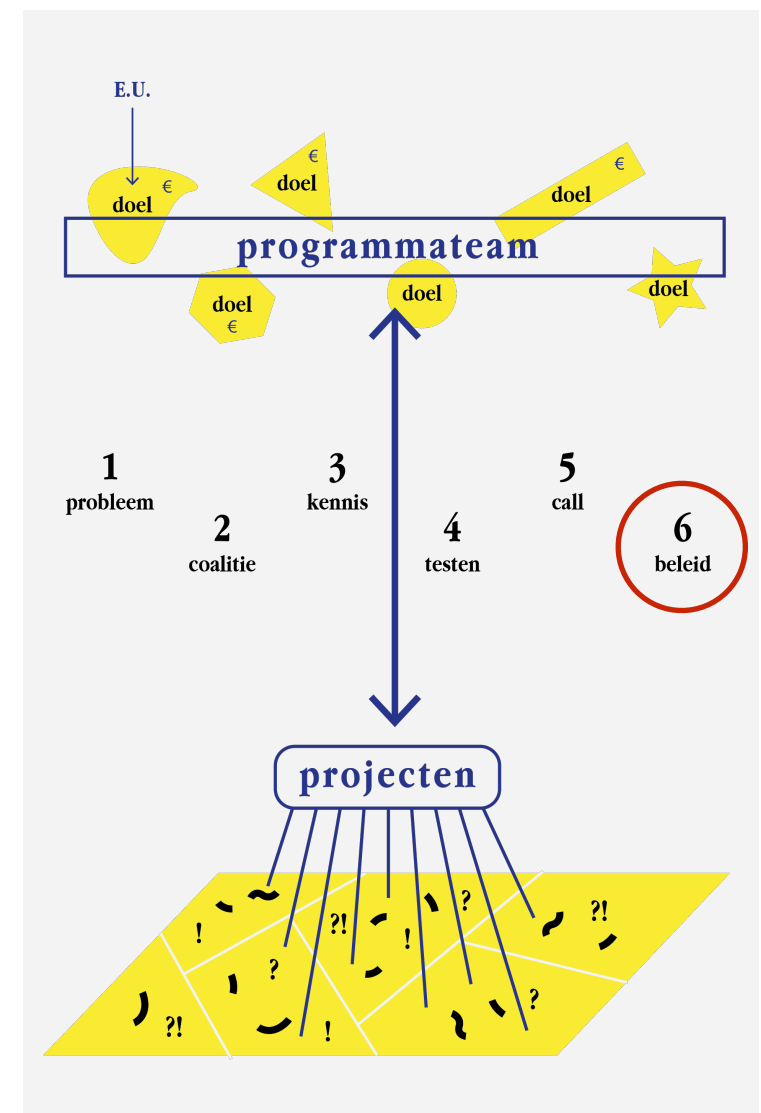

B. WATER + LAND + SCHAP

De droogte uit 2017 was uitzonderlijk en zou maar eens in de x aantal jaar voorkomen, tot 2018...

Tijd voor Water + Land + Schap 2.0 ?

A

WAAROM
EEN
PROGRAMMA?

B

WATER
LAND
SCHAP

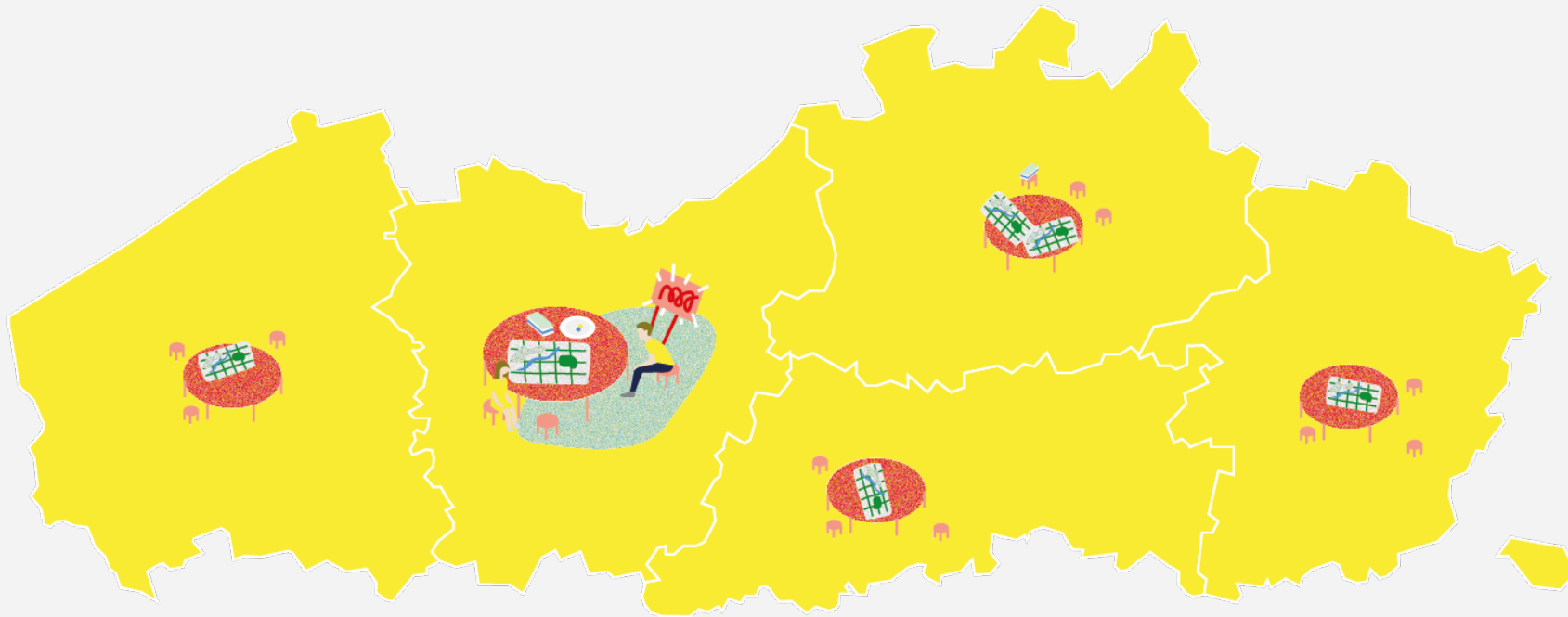
C

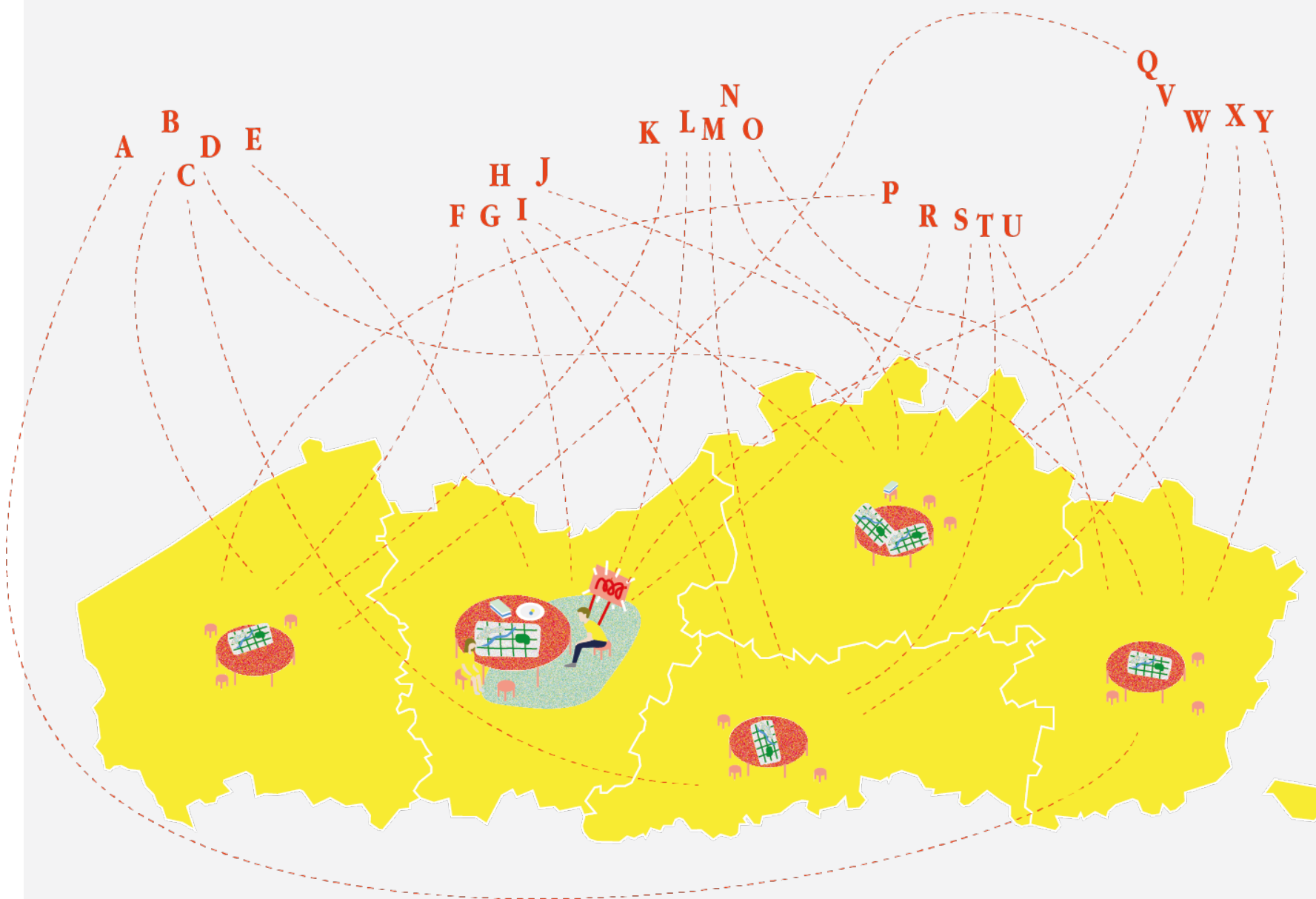
ZES
NIEUWE
VERKENNINGEN

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

De Open Ruimte Beweging wil, met de kennis en ervaring van onderuit, ook andere types open ruimte opgaven in Vlaanderen aanpakken!

Via een werktafel in elke provincie zijn we op zoek gegaan naar welke andere, terugkerende opgaven zich stellen...

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

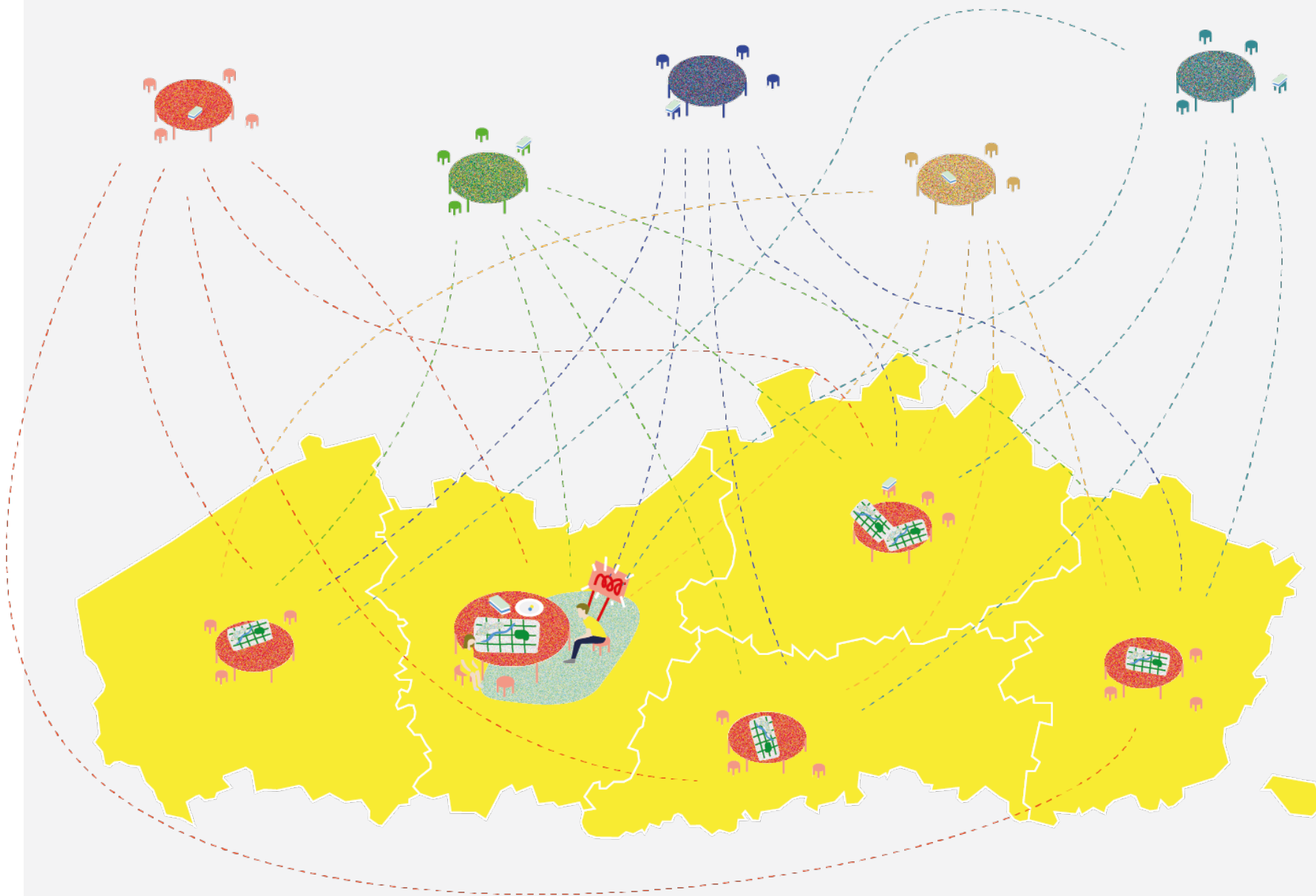
De Open Ruimte Beweging wil, met de kennis en ervaring van onderuit, ook andere types open ruimte opgaven in Vlaanderen aanpakken!

Via een werktafel in elke provincie zijn we op zoek gegaan naar welke andere, terugkerende opgaven zich stellen...

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

De Open Ruimte Beweging wil, met de kennis en ervaring van onderuit, ook andere types open ruimte opgaven in Vlaanderen aanpakken!

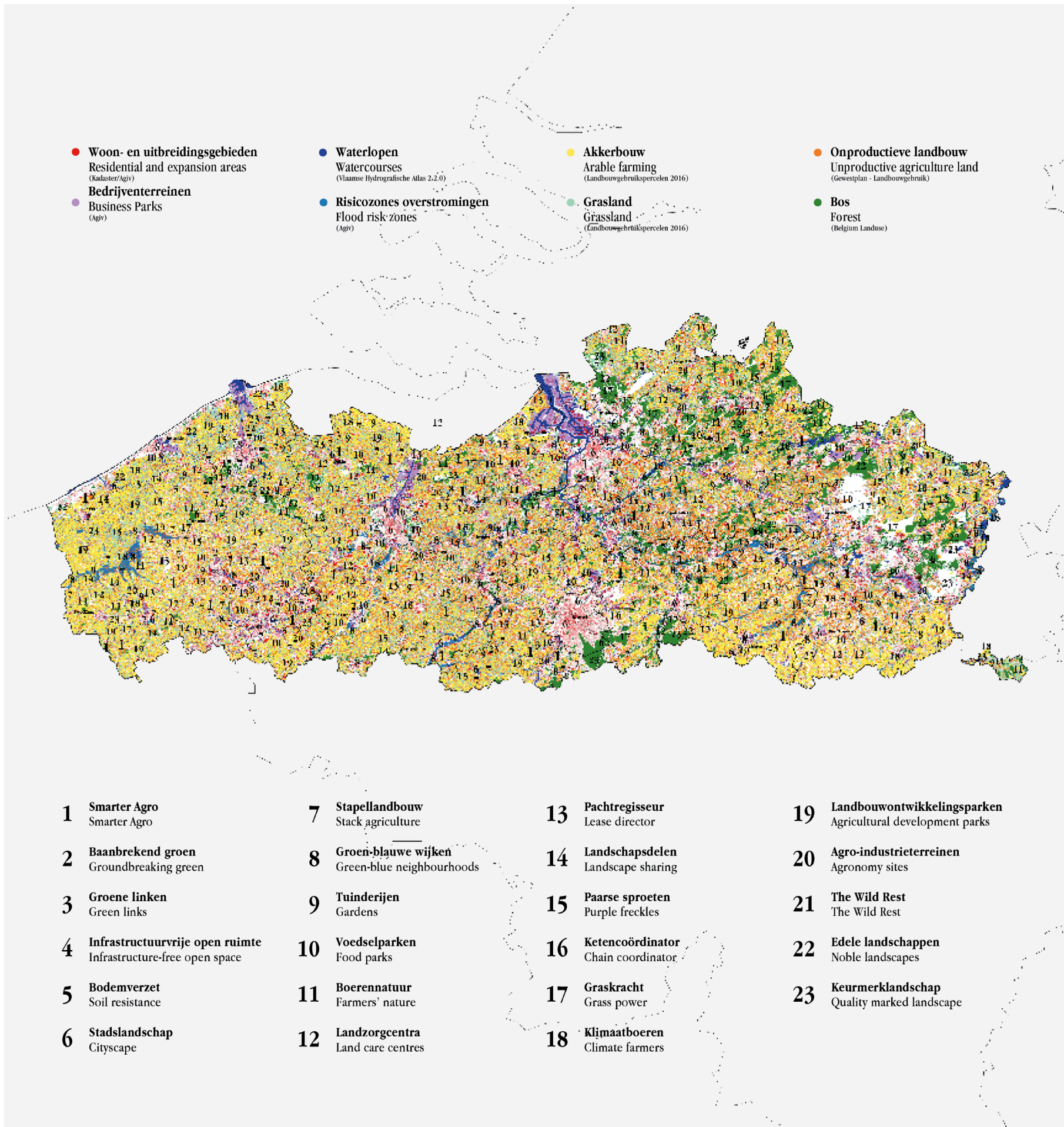
Via een werktafel in elke provincie zijn we op zoek gegaan naar welke andere, terugkerende opgaven zich stellen...

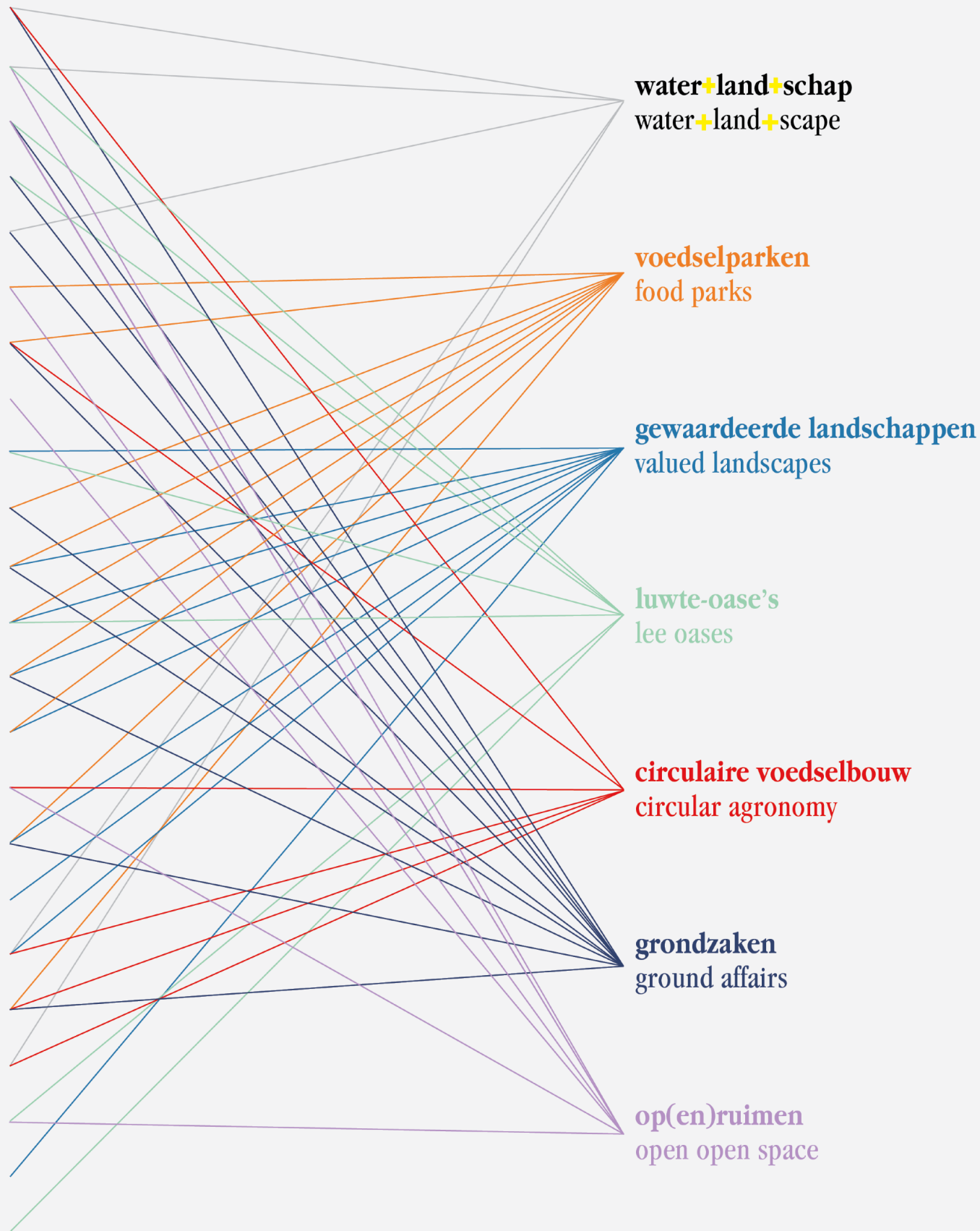
C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

De Open Ruimte Beweging wil, met de kennis en ervaring van onderuit, ook andere types open ruimte opgaven in Vlaanderen aanpakken!

Via een werktafel in elke provincie zijn we op zoek gegaan naar welke andere, terugkerende opgaven zich stellen...

- 1 **Smarter Agro**
Smarter Agro
- 2 **Baanbrekend groen**
Groundbreaking green
- 3 **Groene linken**
Green links
- 4 **Infrastructuurvrije open ruimte**
Infrastructure-free open space
- 5 **Bodemverzet**
Soil resistance
- 6 **Stadslandschap**
Cityscape
- 7 **Stapelbouw**
Stack agriculture
- 8 **Groen-blauwe wijken**
Green-blue neighbourhoods
- 9 **Tuinderijen**
Gardens
- 10 **Voedselparken**
Food parks
- 11 **Boerennatuur**
Farmers' nature
- 12 **Landzorgcentra**
Land care centres
- 13 **Pachtregisseur**
Lease director
- 14 **Landschapsdelen**
Landscape sharing
- 15 **Paarse sproeten**
Purple freckles
- 16 **Ketencoördinator**
Chain coordinator
- 17 **Graskracht**
Grass power
- 18 **Klimaatboeren**
Climate farmers
- 19 **Landbouwontwikkelingsparken**
Agricultural development parks
- 20 **Agro-industrieterreinen**
Agronomy sites
- 21 **The Wild Rest**
The Wild Rest
- 22 **Edele landschappen**
Noble landscapes
- 23 **Keurmerklandschap**
Quality marked landscape

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

...die 23 opgaven hebben we samen genomen in zes mogelijke nieuwe programma-thema's.

grondzaken

“De levende toplaag van de bodem in het offensief plaatsen door geïntegreerd te werken aan de veerkracht van bodemkwaliteit (humusopbouw, biodiversiteit,...) en ‘bodemkwantiteit’ (erosie, reliëfwijzigingen).”

luwte-oases

“Open ruimte pockets die stilte en luwte organiseren in verstedelijkte contexten of hoge biodiversiteit voorop stellen in grotere landschapsstructuren.”

gewaardeerde
landschappen

“Via innovatief ondernemerschap landschap ontwikkelen die ecosystemendiensten (zowel oogstbare als niet-productieve diensten) vervullen”

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Voor elk van die mogelijke programma's hebben we thematische werktafels georganiseerd in de afgelopen weken.

Met telkens,...
een mogelijke definitie van het thema, tonend waar problemen en kansen liggen,...

**“Innovatie in de landbouw
aanwenden om het metabolisme
van voedsel-, rest-, energie- en
mobiliteitsstromen tussen
bedrijven circulair te verbinden.”**

**“Ontharding als ontwikkeling
stimuleren om open ruimte te
creëren, infrastructuur
infiltreerbaar te maken of
weg te halen.”**

**“Voedselvoorziening en
klimaatbuffering voor de stad
organiseren in publiek
toegankelijke landschapsparken.”**

**circulaire
voedselbouw**

op(en)ruimen

voedselparken

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Voor elk van die mogelijke
programma's hebben we
thematische werktafels
georganiseerd in de afgelopen
weken.

Met telkens, ...
een mogelijke definitie van het
thema, tonend waar problemen
en kansen liggen, ...

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Voor elk programmathema hebben reeds minstens twee promotoren zich geëngageerd, waarmee we, samen met de verschillende reeds betrokken en nog te betrekken actoren, de vraag verscherpen en op zoek gaan naar een mogelijk programmateam. Wees welkom!

grondzaken

Ellen Luyten, Nele Bal (OVAM) en Petra
Deproost (Departement Omgeving)

luwte-oases

An Verdeyen (Gezond Leven),
Kaat Smets en Gilke Pee
(Departement Omgeving)

gewaardeerde landschappen

Els Hofkens (VLM) en
Johan De Beule (Pro Natura)

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Voor elk programmathema hebben reeds minstens twee promotoren zich geëngageerd, waarmee we, samen met de verschillende reeds betrokken en nog te betrekken actoren, de vraag verscherpen en op zoek gaan naar een mogelijk programmateam. Wees welkom!

circulaire voedselbouw

Dirk Van Gijsegheem (VLM) en
Brigitte Mouligneau (OVAM)

voedselparken

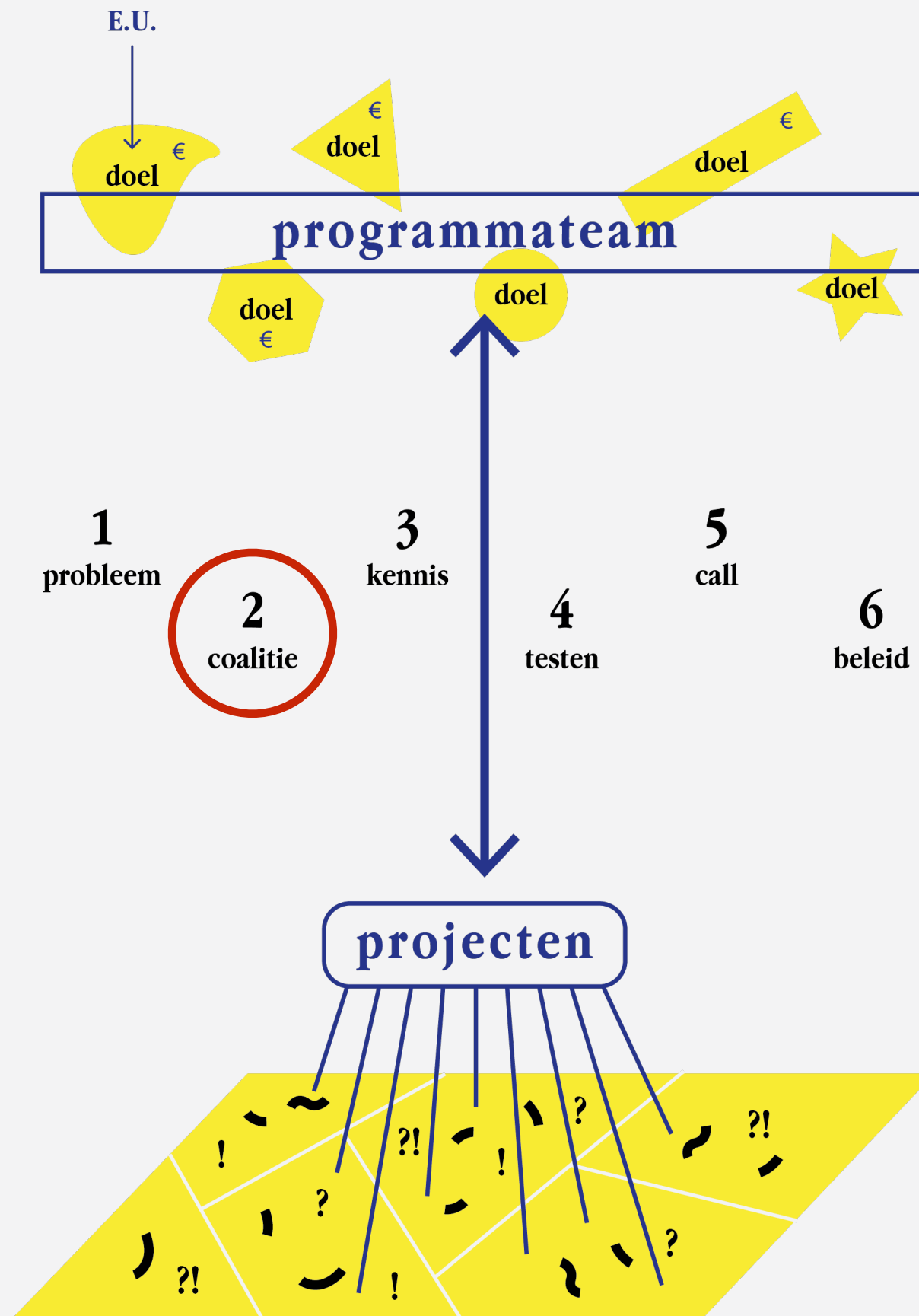
Elke Vanempten (ILVO/TVB) en
Dirk Van Gijsegheem (VLM)

op(en)ruimen

An Rekkers (VRP) en Liesl Vanautgaerden
(Departement Omgeving)

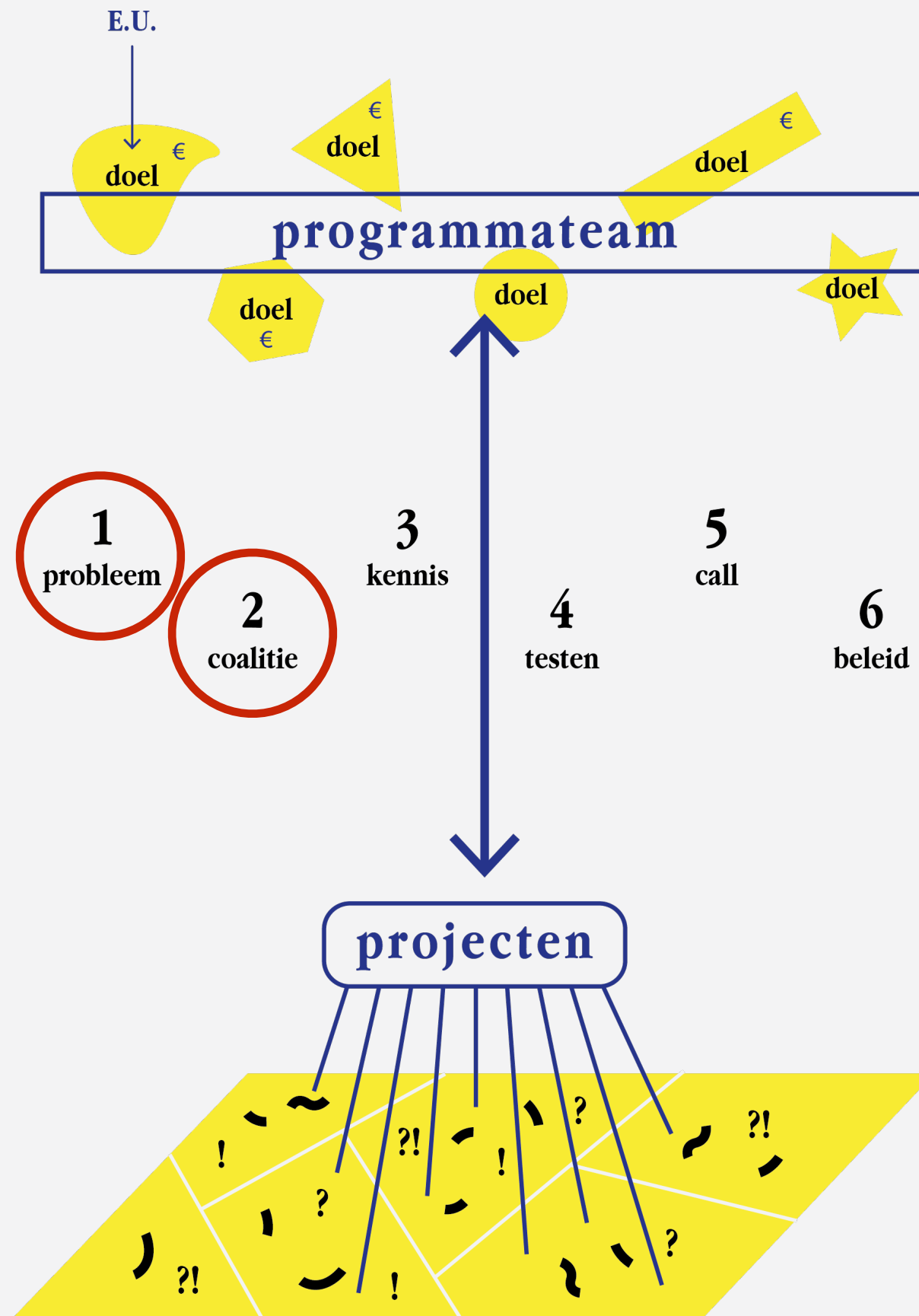
C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Voor elk programmathema hebben reeds minstens twee promotoren zich geëngageerd, waarmee we, samen met de verschillende reeds betrokken en nog te betrekken actoren, de vraag verscherpen en op zoek gaan naar een mogelijk programmateam. Wees welkom!

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Maar ook het probleem scherper stellen, doordenken tot de kern van de zaak, kansen definiëren en daarrond coalities smeden, blijft het belangrijkste startpunt!

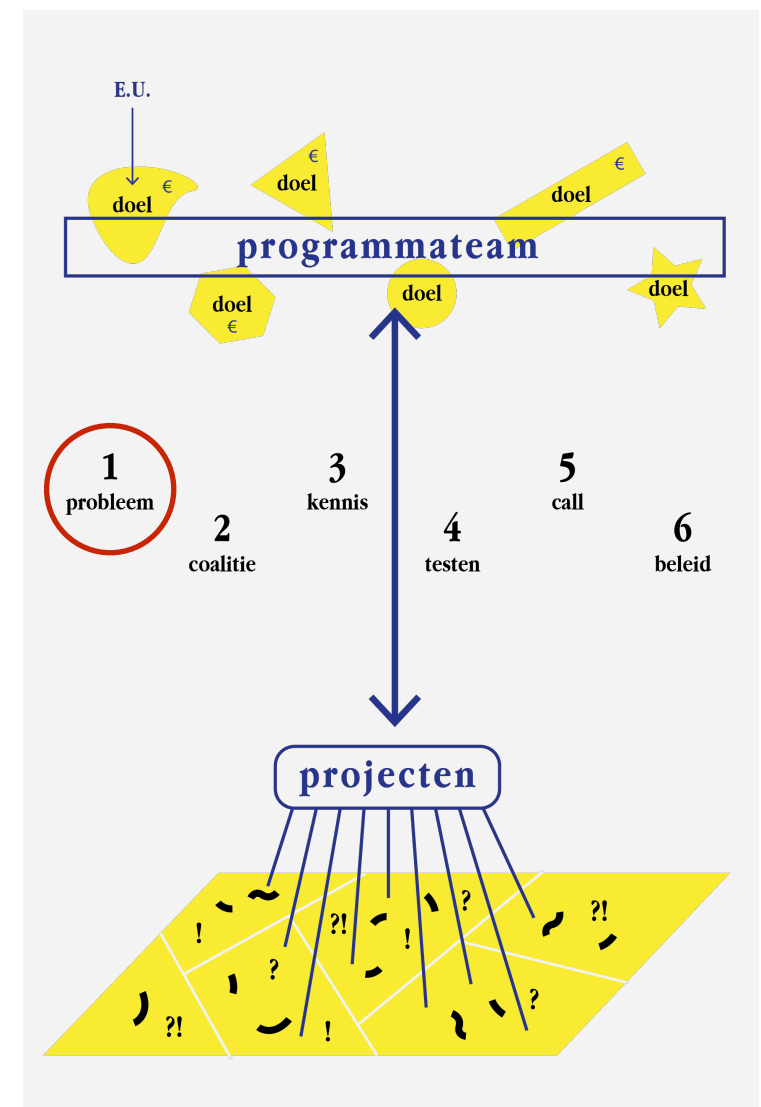
C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Maar ook het probleem scherper stellen, doordenken tot de kern van de zaak, kansen definiëren en daarrond coalities smeden, blijft het belangrijkste startpunt!

voedselparken
“Voedselvoorziening en
klimaatbuffering voor de stad
organiseren in publiek
toegankelijke landschapsparken.”

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Maar ook het probleem
scherper stellen, doordenken
tot de kern van de zaak, kansen
definiëren en daarrond coalities
smeden, blijft het belangrijkste
startpunt!

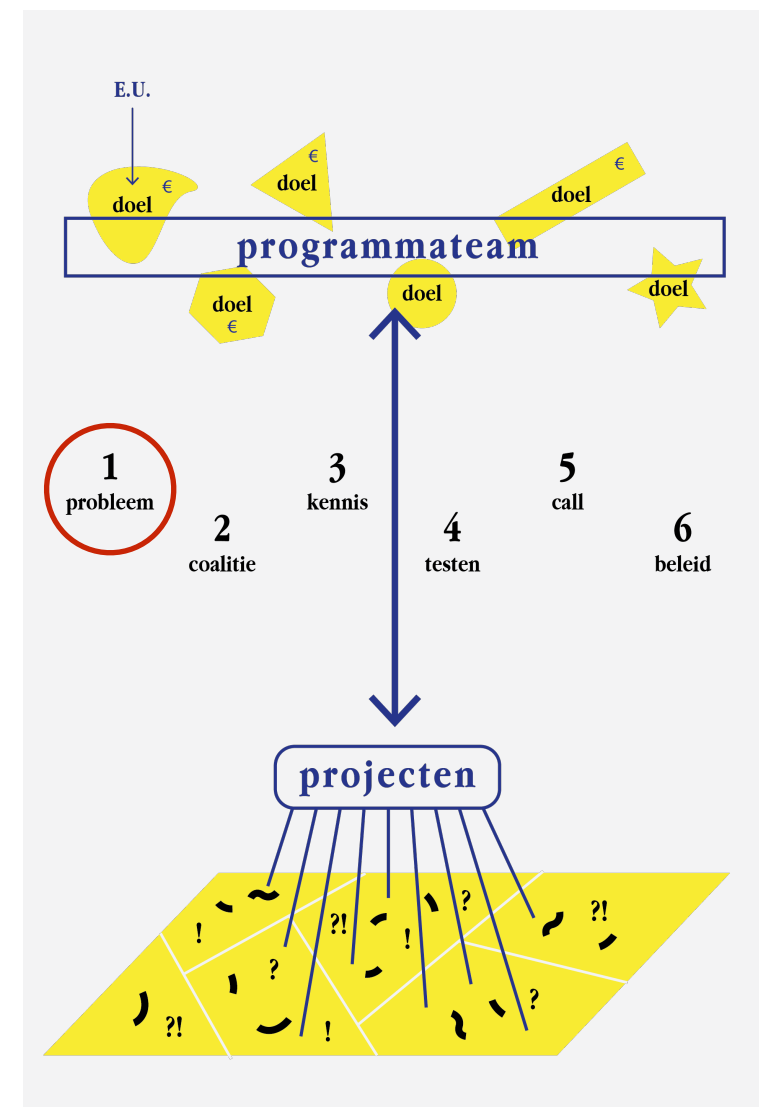

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

Maar ook het probleem scherper stellen, doordenken tot de kern van de zaak, kansen definiëren en daarrond coalities smeden, blijft het belangrijkste startpunt!

Waar ook fundamenteelere discussies aan bod zullen (moeten) komen...

circulaire voedselbouw

in kaart brengen van

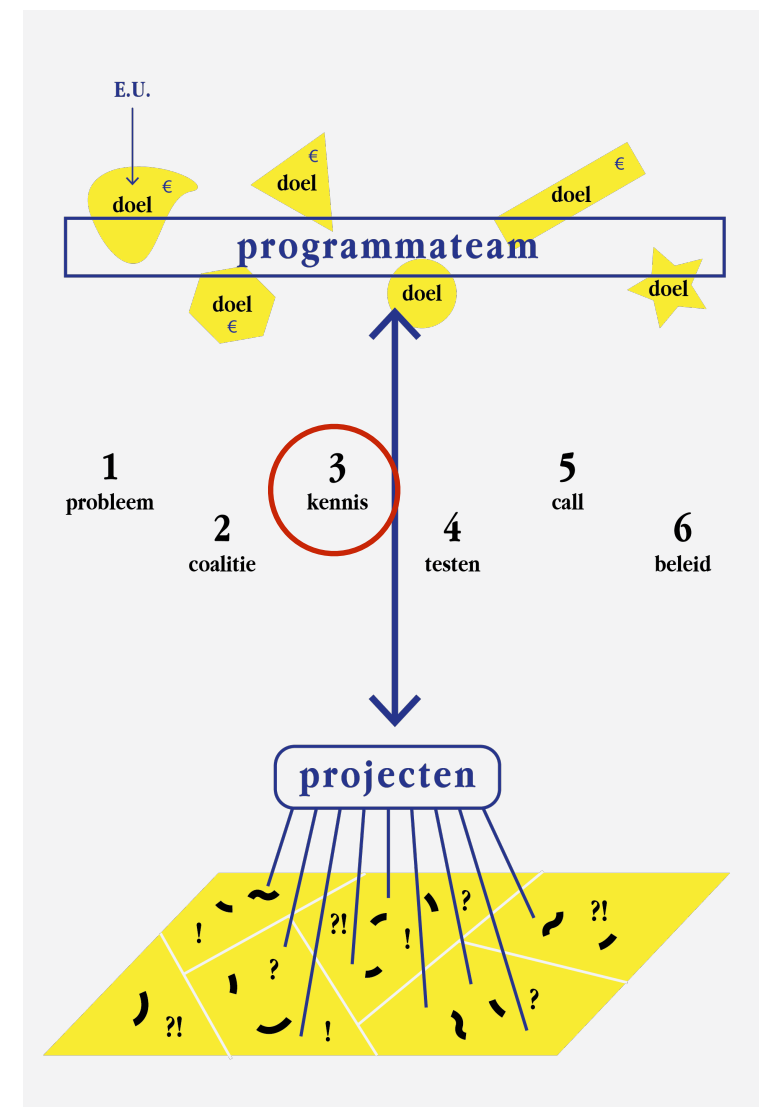
- (1) reststromen van (al dan niet bewuste) producenten en
- (2) mogelijke afnemers

op(en)ruimen

potentiekaart voor infrastructuur en
bebouwing, gebaseerd op gebruik,
maatschappelijke kost,
maatschappelijke noden,...

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

...verder aangevuld met het
ontwikkelen en ophalen van de
nodige kennis,...

voedselparken

forum van lokale landbouwers
opzetten die collectief hun gebied
willen ontwikkelen

luwte-oases

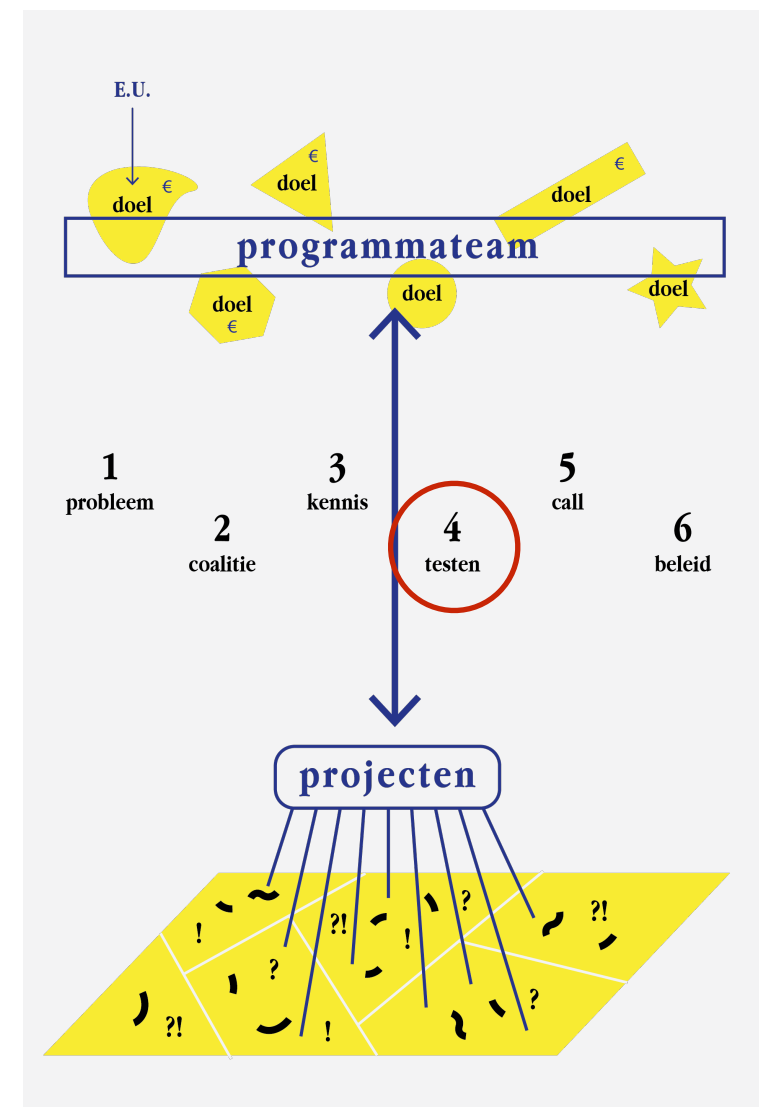
nagaan hoe luwte-strategieën
kunnen worden toegevoegd aan
bestaande projecten/trajecten

voedselparken

forum van steden en gemeenten
samenbrengen die momenteel een
voedselstrategie uitbouwen

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

...nagaan wat nog getest moet/
kan worden,...

gewaardeerde landschappen

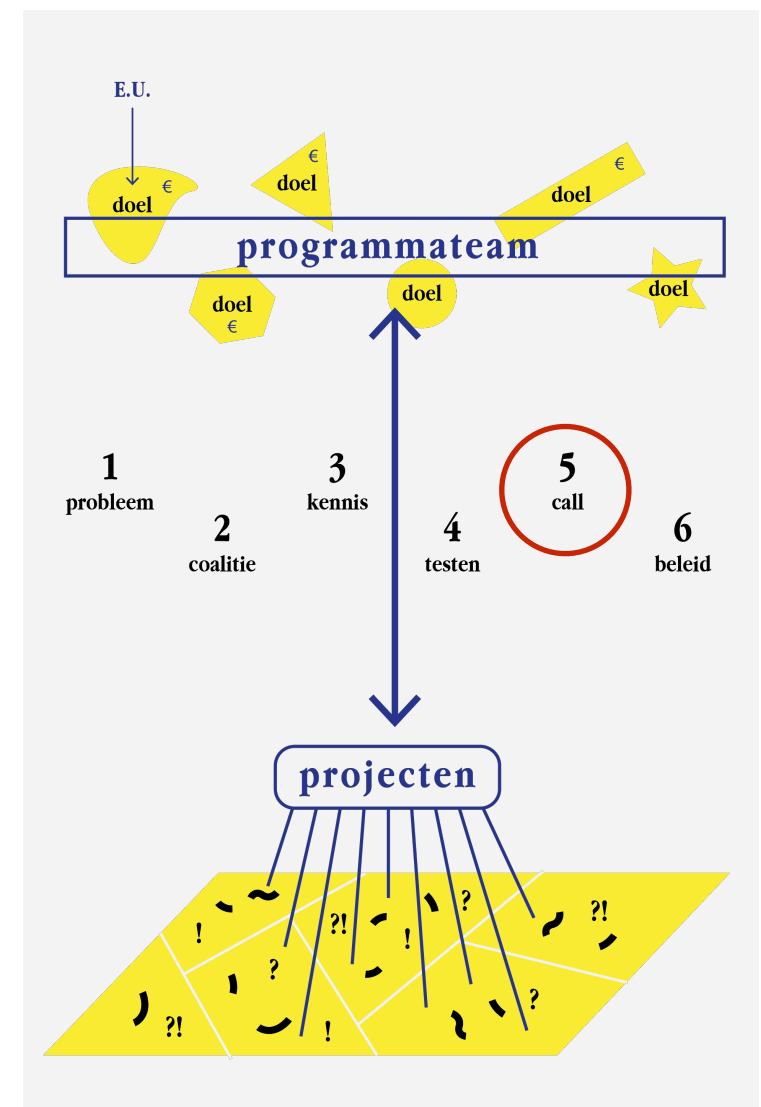
een mogelijke oproep
naar lokale coalities die
vanuit innovatie aan landschaps-
ontwikkeling willen doen

luwte-oases

een mogelijke oproep naar
nieuwe luwte-plekken

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

...welke oproep kan gelanceerd
worden en naar wat we precies
op zoek zijn,...

circulaire voedselbouw

overgangsmaatregelen,
landbouwondersteuningsfonds,
gedifferentieerde subsidies

grondzaken

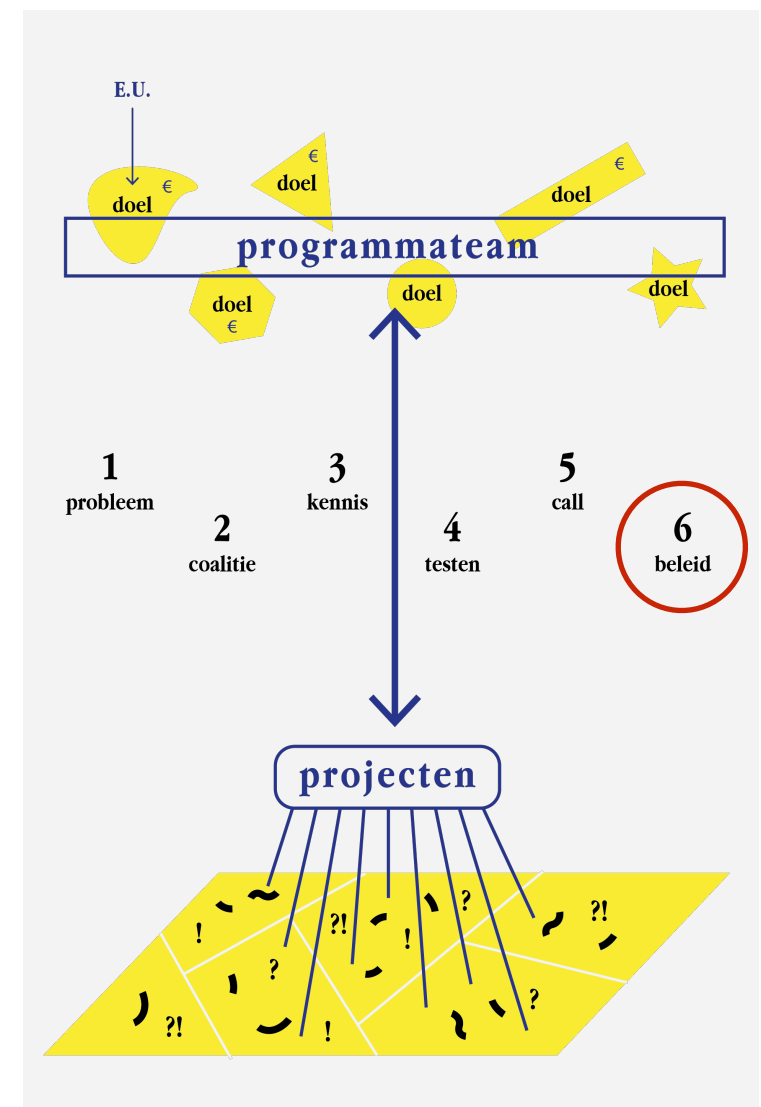
helder bodembeleid
op verschillende beleidsniveaus

op(en)ruimen

integratie van lasagne
aan planvorming

C. ZES NIEUWE VERKENNINGEN

...en wat eigenlijk generieke problemen daaraan zijn, die op beleidsniveau moeten worden aangepakt. Die kunnen we niet expliciet in programma-werking opnemen, maar wel agenderen!

A

**WAAROM
EEN
PROGRAMMA?**

B

**WATER
LAND
SCHAP**

C

**ZES
NIEUWE
VERKENNINGEN**

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

**Het
open
ruimte
offen-
sief**

**Het
open
ruimte
platform**

leertraject

testtraject

beleidstraject

**Ope-
ratie
open
ruimte**

Open Ruimte Beweging

Water + Land + Schap

...

...

...

Het ABC van programma- werking

Open Ruimte Platform — Open Ruimte Beweging
'Beweging in de Open Ruimte'
WTC I Brussel, 25 oktober 2018

Joachim Declerck

Projectteam Architecture Workroom Brussels, Voorland, 1010au en KULeuven-PLEN